

Krāslavas reģiona publisko bibliotēku pārskats par 2022.gadu

Satura rādītājs.

	Pārskata perioda kopsavilkums	3.lpp.
1.	Bibliotēkas darbības vispārīgs raksturojums	5.lpp.
2.	Finansiālais nodrošinājums.....	9.lpp.
3.	Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums.....	10.lpp.
4.	Personāls	13.lpp.
5.	Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība	23.lpp.
6.	Krājums	39.lpp.
7.	Darbs ar bērniem un jauniešiem	46.lpp.
8.	Novadpētniecība	57.lpp.
9.	Projekti	67.lpp.
10.	Publicitāte	69.lpp.
11.	Sadarbības tīkla raksturojums	75.lpp.
12.	Metodiskais un konsultatīvais darbs	81.lpp.
13.	Pielikumi	86.lpp.

Pārskata perioda kopsavilkums

2022.gadā Krāslavas reģiona bibliotēku galvenās prioritātes bija:

- Darbinieku profesionālā pilnveide, sekmējot bibliotēku darbības pārvaldību un bibliotekāru pienākumu profesionālu veikšanu un nodrošinot vienlīdz kvalitatīvus pakalpojumus jebkurā novada publiskajā bibliotēkā, papildinot zināšanas tiešsaistes un klātienēs semināros un mācībās, organizējot informatīvus un izglītojošus pasākumus ,
- bibliotēku pakalpojumu popularizācija virtuālajos saziņas kanālos plašākam auditorijas lokam par bibliotēku aktualitātēm, iespieddarbu krājuma un citu pakalpojumu pieejamību;;
- digitālo resursu pilnveide bibliotēkas novadpētniecības krājuma un pakalpojumu dažādošanai;
- aktīva jauniešu mērķgrupu piesaiste gada plānotajās aktivitātēs, Bērnu un jauniešu lasītveicināšanas iniciatīvas, BJV žūrija, Nacionālā Skaļā lasīšana;
- Bibliotēku informācijas pakalpojumu nodrošināšana Krievijas- Ukrainas kara ietekmē un Covid 19 laikā, tālāka pakalpojumu attīstība, ievērojot apmeklētāju emocionālo noskaņojumu politiskās un ekonomiskās situācijas apstākļos,
- Sadarbības veicināšana ar skolu bibliotēkām un izglītības darbiniekiem.

Jauni pakalpojumi

- Krāslavas novada Grāveru, Kastuļinas un Šķeltovas pagastu bibliotēku pakalpojumu publicitātes un jaunumu informācijas saziņas vietņu - emuāru un sociālo mediju kontu Facebook izveide, nodrošinot vienotu Krāslavas novada publisko bibliotēku pieejamību un digitālā tēla popularizāciju atbilstoši sabiedrības interesēm un bibliotekāru izaugsmes spējām;
- Tiešsaistes pasākumu moderēšana ZOOM platformā, nodrošinot Krāslavas novada pirmsskolas izglītības iestāžu darbinieku tematiskās sanāksmes un iedzīvotāju un ekspertu diskusiju ciklu par “Aizsargājamo ainavu apvidus „Augšdaugava” dabas aizsardzības plāns” starp Krāslavas novada pašvaldību un Dabas aizsardzības pārvaldi;
- Robežnieku pagasta bibliotēkas pakalpojumu sniegšanas vietas izveide Joņinu ciemā Joņinu bibliotēkas reorganizācijas rezultātā, saglabājot vietējai kopienai ērtāku un tuvāku piekļuvi bibliotēkas pakalpojumiem un saziņai ar valsti;
- Sadarbība ar SOS Bērnu ciematu asociāciju bērniem un ģimenēm, kuras Latvijā ir ieradušās no Ukrainas kā patvēruma meklētājas. Labdarības pasākumu organizēšana sadarbībā ar vietējā pašvaldībā reģistrētajām ģimenēm;
- Skolēnu pašpārvaldes līderu labās prakses diskusiju pēcpusdienas ar mērķi veicināt jauniešus kļūt par aktīviem un iesaistītiem pilsoņiem vietējās politikas īstenošanā un ES līdzdalības dialogu un pasākumu veidošanā;
- Krāslavas novada publisko bibliotēku ceturkšņa statistikas datu rādītāju pārskatu sagatavošana, uzturot statistikas datu aktualitāti visa gada garumā;
- Jaunas rubrikas izveide bibliotēkas mājas lapā "Krāslavas novada centrālās bibliotēkas Novadpētniecības krātuve. Par un ap Krāslavu", piesaistot novada bibliotēkas veidot šādu novadpētniecības rubriku par un ap savu pagastu vai pilsētu.

- Valsts ieņēmumu dienesta klientu apkalpošana klātienē centrālās bibliotēkas telpās vienreiz mēnesī,
- Latvijas Bibliotekāru biedrības Latgales reģiona vadības funkciju pārņemšana;
- Jauno grāmatu dienu, apskatu publicēšana sociālajos mēdijos,
- Ziemassvētku fotostūrītis centrālajā bibliotēkā.

Jauni projekti

- Projekts "Krāslavas novada Grāveru, Kastuļinas un Šķeltovas pagastu bibliotēku emuāri vietnē blogger.com"
 - Dalība Latvijas un Moldovas publisko un akadēmisko bibliotēku speciālistu sadarbības projektā;
 - BIBLIO – Digitālās prasmes un kompetences Eiropas bibliotekāriem (Projekts Nr. Nr. 612411-EPP-1-2019-1-IT-EPPKA2-SSA. “BIBLIO” tika īstenots Eiropas Komisijas “Erasmus+ KA2 / EACEA ” programmas ietvaros).
 - Pasākumu cikls Ārlietu ministrijas projektu konkursa Eiropas dienas pasākumiem Eiropas Savienības informācijas punktos ietvaros;
 - Dalība projekta „Europe Direct Austrumlatgalē” realizācijā.

Krievijas iebrukuma Ukrainā radītā ietekme uz bibliotēku darbu pārskata periodā:

Kopš Krievijas iebrukuma Ukrainā pagājušas nupat vairāk kā 300 dienas, kas Latvijas bibliotēku sektorā ienesa līdzatbalsta, pakalpojumu pielāgošanas un sabiedrības medijpratības veicināšanas aktivitātes gan komplektējot un veidojot informatīvos materiālus un lasāmvielu Ukrainas valstspiederīgajiem dzimtajā valodā, gan vietējiem bibliotēku lietotājiem, gan organizējot un piedaloties ziedojumu akcijās, gan piedaloties citos sadarbības un atbalsta pasākumos.

Krāslavas novada pašvaldības teritorijā 2022. gada nogalē tika reģistrēti aptuveni 65 Ukrainas civiliedzīvotāji, t.i. ģimenes ar bērniem, seniori, kā arī bērni – bāreņi. Personas ir izmitinātas Krāslavas un Dagdas pilsētās, Izvaltas, Ezernieku, Andrupenes un Kaplavas pagastos. Minēto bibliotēku gada pārskatos tiek analizēta situācija par bibliotekāro pakalpojumu pielāgošanu un kvalitatīva informatīvā atbalsta un cita veida palīdzības sniegšanu, kā piemēram, krājuma papildināšana, grāmatu un citu dokumentu dāvinājumu saņemšana ukraiņu valodā, digitālo iespēju informatīvais atbalsts, bibliotēku speciālistu piedalīšanās kampaņā "Adījumi Ukrainas atbalstam", piemēram Krāslavas novada centrālā bibliotēkas iesaiste sadarbībā ar pašvaldības nevalstisko organizāciju un brīvprātīgajiem adīto zeķu nodrošināšanai Ukrainas aizstāvjiem, Ziemassvētku labdarības pasākumā bērniem un ģimenēm, kuras Latvijā ir ieradušās no Ukrainas kā patvēruma meklētājas sadarbībā ar biedrību “Pilādzītis klubs” un SOS Bērnu ciematu asociāciju u.c.

Lai uzrunātu un iepazītu Ukrainas civiliedzīvotājus personiski, kuru izmitināšanas vieta bija Krāslavas bērnu sociālās rehabilitācijas centrs „Mūsmājas”, 2022.gada vasaras mēnešos KNCB darbinieki organizēja individuālas tikšanās centra telpās. Bibliotekāri tikās ar bērniem, jauniešiem, seniorēm un māmiņām, kas arī savā iepriekšējā ikdienā veica

bibliotekāros pienākumus. Tika izrunāts par notiekošo – sarežģīto un traģisko, Ukrainas kultūras mantojumu un bibliotēkām, kuras skāra kara apstākļi, piemēram par V. G. Koroļenko vārdā nosauktā Harkovas Valsts zinātniskā bibliotēkas darbību un šodienas likteni.

Problēmas un risinājumi

Bibliotekārais darbs mūsdienu sabiedrībā bieži asociējas ar sociālo darbinieku, psihologu, pasākumu organizētāju, universālo darbinieku pienākumiem, tādējādi primāri pārklājot tiešos bibliotekāros pakalpojumus. Bibliotekāri apvieno savu amatu ar citiem pienākumiem, kā piemēram, apkopēju, sekretāru, tautas namu pasākumu vadītāju/noformētāju u.c. amatiem. Tādējādi zaudējot tieši bibliotekārā profesijas pārstāvja, informācijas pakalpojumu sniedzēja identitāti. Darbinieki izjūt izdegšanas draudus arī nemītīgi augošo nozares prasību un jauno pienākumu dēļ. Pašvaldības vietvara bieži nenovērtē bibliotekāra profesionālo kompetenci, samazinot amata slodzes vērtību 2023. gadam un bibliotēkas pakalpojumu sniegšanas laiku. Attiecīgi atalgojums nemotivē darbiniekus profesionālo kompetenču pilnveides iespēju un pasākumu piedāvājumam.

Viens no faktoriem, kas liedz bibliotēku pakalpojumu izaugsmi ir mūsdienu prasībām atbilstošu tehnoloģisko iespēju zema nodrošināšana, kas ierobežo darbinieku un lietotāju informācijpratību un medijpratību un līdztekus attīstīt bibliotēku tehnoloģisko aprīkojumu – reģiona bibliotēkās vairākumā ir novecojusī datortehnika.

Lai kopumā rastu risinājumu minētai situācijai, nepieciešams stiprināt reģiona galvenās bibliotēkas kapacitāti kā novada metodiskā centra un pagastu bibliotēku darba efektivitātes uzlabošanas metodisko pārstāvi, nepārtrauktai bibliotekāru un informācijas speciālistu koordinācijai profesionālā pilnveidē bibliotekārajos un iestāžu darbības jautājumos. Ir jāsakārto novada publisko bibliotēku tīkla darbību (novada bibliotēku administratīvo un profesionālo vadību) un vienotu pakalpojumu un iepirkumu izmaksu vienotu plānošanu. Svarīgi apliecināt darbinieku profesionālo kompetenci kā nozares vērtību sev pašam, savā lokālā kopienā, darba devējam – pagasta pārvaldes vadītājam, novada pašvaldības speciālistiem un pārstāvētās profesijas nozarē kopumā.

Covid – 19 ietekme ir atstājusi manāmu iedzīvotāju paradumu maiņu un intereses samazināšanos par bibliotēku pakalpojumiem. Bibliotēkas reģistrētie lietotāji ir kļuvuši kūtri un piesardzīgi publisko pasākumu apmeklējumiem.

Taču ierobežojumu laiks nesa zināmas pilnveides iespējas digitālo un medijpratību zināšanu jomā gan bibliotekāru, gan lietotāju vidū. Reģiona galvenā bibliotēka pārskata periodā lielu uzmanību veltīja prasmēm lietot sociālos tīklus un dažādus digitālus rīkus, apgūstot prasmes pašiem un daloties zināšanām ar kolēģiem un bibliotēkas lietotājiem, pilnveidojot digitālo pratību kompetences virtuālo izstāžu un viktorīnu, kā arī citu lokālās kultūrvides krājuma popularizēšanas pasākumu veidošanai

Citi aktuāli jautājumi

No 2022. gada 21. septembra līdz 30. novembrim Krāslavas novada Centrālās bibliotēkas bibliotekāre sadarbībā ar „Data Media Group”, Kultūras informācijas sistēmu centru „BIBLIO” projekta ietvaros īstenoja jaunu projektu „Krāslavas novada Grāveru, Kastuļinas un Šķeltovas pagastu bibliotēku emuāri vietnē blogger.com”. Šī projekta mērķis bija izveidot un izplatīt kvalitatīvu bibliotēkas pakalpojumu publicitātes un jaunumu informācijas saziņas vietni - emuāru, nodrošinot tā pieejamību un digitālā tēla popularizāciju atbilstoši sabiedrības interesēm un bibliotekāru izaugsmes spējām.

Rezultātā minēto bibliotēku darbinieki pilnveidoja savas zināšanas un prasmes, tika izveidoti 3 Krāslavas novada Grāveru, Kastuļinas un Šķeltovas pagastu bibliotēku emuāri, kā arī ārpus projekta ievaros pilnveidots saturiskais un tehniskais risinājums visās Krāslavas novada bibliotēkas tīmekļvietnēs - emuāros un bibliotēku darbapļūsmas virsmā “Padlet”.

1. Vispārīgs reģiona bibliotēku raksturojums

Īss situācijas apraksts:

Krāslavas novada centrālā bibliotēka ir novada pašvaldības iestāde, kura atbilstoši Bibliotēku likuma 1.pantam ir izglītojoša, informatīva un kultūras institūcija, kura veic Bibliotēku likumā noteiktās funkcijas - nodrošina iedzīvotāju bibliotekāro, bibliogrāfisko un informatīvo apkalpošanu un reģistrēta Bibliotēku reģistrā noteiktā kārtībā. Tās darbības pamatā ir kvalitatīva informācija, kvalitatīvs krājums un kvalitatīvi pakalpojumi.

Krāslavas novada centrālās bibliotēkas statuss ir reģiona galvenā bibliotēka. Bibliotēka veic metodiski konsultatīvā centra funkcijas tagad visa lielā novada bibliotēkām - 24 publiskajām un 10 skolu bibliotēkām.

Krāslavas reģiona bibliotēku misija ir sekmēt bibliotēkas apmeklētāju intelektuālo un ekonomisko attīstību, sniegt kvalitatīvus informacionālos un bibliotekāros pakalpojumus ikvienam klientam, veicinot cilvēku dzīves kvalitātes uzlabošanu, iekļaujoties informācijas sabiedrības attīstībā. Bibliotēku darbība ietver sevī mūžizglītību, informācijas un komunikācijas funkcijas.

Novada centrālajai bibliotēkai ir savs bankas norēķinu konts, bijušā Krāslavas novada bibliotēkas ir pagasta pārvalžu pārziņā, Dagdas bibliotēkai kopā ar struktūrvienībām ir arī savs konts. 3 Aglonas novada bibliotēkām ir sava grāmatvedība pie Krāslavas pašvaldības.

Atskaites periodā ar novada pašvaldību netika atrisināts jautājums par tālāko novada bibliotēku attīstības modeli. 2023.gadā turpināsies sarunas par tālāko bibliotēku pastāvēšanas un sadarbības stratēģiju.

Tabula “Bibliotēku sadarbības modelis”

Bibliotēku sadarbības modelis reģionā	Atzīmēt atbilstošo
Centralizēts	
Decentralizēts	jā
Jaukta tipa	

Dagdas novada bibliotēkās ir jaukta tipa modelis, sevī ietver:

- struktūrvienību darba koordinēšanu un uzraudzību;
- struktūrvienību budžeta izlietojuma kontroli;
- struktūrvienību pamatlīdzekļu, inventāra un krājuma (bibliotēku fondu) dokumentu izstrādi un apriti, kā arī darba uzraudzību;
- struktūrvienību grāmatvedības u.c. dokumentācijas izstrādi un apriti, kā arī darba uzraudzību;
- centralizētu preču iepirkšanu struktūrvienībām;
- darba aizsardzības pasākumu organizēšanu struktūrvienībām
- ***Izmaiņas bibliotēku darbībā pārskata periodā (izmaiņas juridiskajā statusā, institūcijas struktūrā u. c. būtiskas izmaiņas)***

2022.gadā tika reorganizēta Robežnieku pagasta Joņinu bibliotēka, izveidojot to par pakalpojumu sniegšanas vietu. Divas reizes nedēļā Robežnieku pagasta bibliotēkas vadītāja

apkalpo attiecīgās teritorijas iedzīvotājus, sniedzot bibliotekāros un informacionālos pakalpojumus.

Sadarbībā ar pašvaldības finanšu speciālistiem tika izvērtēts un analizēts katras bibliotēkas darbs, izskatīti darbinieku amatu pienākumi, veiktas nepieciešamās izmaiņas amatu nosaukumos un veikti grozījumi štata vienību sarakstos, samazinot slodzes.

- ***Pārskata periodā paveiktais no bibliotēkas stratēģijā (attīstības plānā) definētajiem virzieniem un uzdevumiem***
 - ✓ Organizēts bibliotēku darbs atbilstoši bibliotēku nozares nacionālo un starptautisko standartu prasībām.
 - ✓ Veiktas izglītojošas funkcijas, piedāvātas lietotājiem individuālās konsultācijas, dažādi apmācību kursi, sekmējot individuālo izglītību un pašizglītošanos, formālo un neformālo izglītību.
 - ✓ Nodrošināta izdevumu krājuma, datubāzu un informācijas sistēmu, kā arī citu bibliotēku krājumu pieejamība ikvienam lietotājam.
 - ✓ Veidots, uzturēts un papildināts reģiona bibliotēkas kopkatalogs un datubāzes, veikts bibliogrāfiskais uzzīņu un informācijas darbs.
 - ✓ Organizēti bibliotēkas, literatūru un lasīšanu popularizējošus pasākumi (gan klātienē, gan interneta vidē, attālināti).
 - ✓ Veicināta bibliotēku darbinieku iekļaušanās projektos un dažādās aktivitātēs, kas paredzēti bibliotēku tālākai attīstībai.
 - ✓ Sniegta konsultatīva palīdzība un veicināta sadarbība par kopkataloga veidošanu izglītības iestāžu bibliotēkām.

2022.gadā daudzas novada bibliotēkas uzsāka darbu pie jauno bibliotēku “Attīstības plāns 2022.- 2025.gadam” izstrādes un “Krājuma komplektēšanas attīstības koncepcija 2021. - 2025. gadam” pārskatīšanas un prioritāšu noteikšanas.

2022.gadā nozīmīgākie notikumi bibliotēku dzīvē bija:

- Pasākumu cikls “**Iepazīstinām ar novada pagastiem**”, prezentējot savu pagasta iedzīvotāju veikumu, dažādas prasmes, aizraušānās tematisko pasākumu un izstāžu veidā,
- Apsveikumu veidošana Krāslavas pilsētas 99.dzimšanas dienā, piedaloties 47 dalībniekiem no Latvijas un ārvalstīm,
- Dalība Latvijas un Moldovas sadarbības projektā kopā ar LNB un LAPAS (Latvijas Platforma attīstības sadarbībā) un Vidzemes augstskolu,
- Krāslavas novada centrālās bibliotēkas 75.gadu jubilejas svinības.

<i>Darbs</i>	<i>ilgspējīgas</i>	<i>attīstības</i>	<i>mērķu</i>	<i>jomā</i>
1. Publiska piekļuve informācijai un tās resursiem visiem novada iedzīvotājiem un tās viesiem kā krājumam oriģinālvalodā un svešvalodās, dažādiem periodiskajiem izdevumiem latviešu un krievu valodā, bezmaksas datu bāzēm, tā nodrošinot ikvienam interesantam piekļuvi jaunām zināšanām un informācijai.				

2. Lasītprasmes veicināšana publiskajās bibliotēkās dažāda vecuma bērniem, piedaloties lasīšanas prasmju veicināšanas programmās, tā iesaistot bērnus un jauniešus lasīšanas procesā.
3. Bibliotēku kā vietējo kopienu centru attīstīšana un izaugsme, ilgspējīgas sabiedrības veicināšanā, veidojot tos par informācijas, kultūras, mūžizglītības un satikšanās centriem.
4. Klientorientēti pakalpojumi, lai sniegtas zināšanas un prasmes darbā ar informācijas tehnoloģijām nodrošinātu iedzīvotājiem mūžizglītības iespējas.
5. Informatīvs darbs kas galvenokārt ir saistīts ar medijpratības un kritiskās domāšanas veicināšanu un sabiedrības izglītošanu par viltus ziņu izplatīšanu, draudiem un rīcību ārkārtas situācijās. Informatīvās telpas aizsardzība, izglītojot sabiedrību par informācijas plūsmām un palīdzot pilnveidot ikviena prasmes atpazīt dezinformāciju un propagandu. Ņemot vērā problēmas nopietnību, mūsu bibliotekāri ir piedalījušies dažādās medijpratības apmācībās, lai gūtās prasmes nodotu tālāk. Tāpat zināšanas pastāvīgi tiek atjaunotas reģionālos un nacionālos tiešsaistes semināros, kā arī citās ar medijpratību saistītās aktivitātēs.

Bibliotēku akreditācija (īss pārskata perioda raksturojums – notikusi akreditācija x bibliotēkām

Bibliotēku akreditācija nav notikusi.

2. Finansiālais nodrošinājums

Krāslavas novada pašvaldības piešķirtais finansējums nodrošināja bibliotēku funkciju veikšanu .Līdz 2022.gadam ,kad novads sastāvēja no Krāslavas un Dagdas novadiem, finanšu līdzekļu uzskaitē bija katram novadam atsevišķi. Pēc novadu pašvaldību reformas, pievienojot 3 pagastus no Aglonas novada, visi dati ir apkopoti vienkopus, līdz ar to ziņas par iepriekšējiem gadiem nevar salīdzināt ar 2022.gada finansējumu gada griezumā. 2020. un 2021.gadā parādīta statistika par 2 novadiem, bez Aglonas novada bibliotēkām. Tikai pēdējais gads atspoguļo visu novada radītājus.

Tabula “Bibliotēku izdevumi”

	2020	2021	2022
Izdevumi kopā (EUR)	467064	470473	536909
Darbinieku atalgojums (bruto)	279481	299341	324109
Krājuma komplektēšana	38303	41174	46890

Kopējais finansējums gadu no gada mazliet pieaug, bet joprojām paliek nepietiekams. Lai arī reģiona galvenās bibliotēkas darbinieku atalgojums pieauga par 12-14%, bet uz kopējā pašvaldības atalgojuma fona un visas nozares griezumā, tas ir nepietiekams. Vidēji tas bija

650 eiro. Centrālās bibliotēkas darbinieki saņēma vienlīdzīgu atalgojumu reizē ar pagastu bibliotēku vadītājiem.

Tabula "Krāslavas novada centrālās bibliotēkas izdevumi"

	2020.	2021.	2022.	2021/2022
Izdevumi kopā (EUR)	143617	148123	168703	+12%
Darbinieku atalgojums (bruto)	91523	97802	108750	+10%
Krājuma komplektēšana	9051	9044	9142	+1 % nemain.

Dagdas novadā vidējā alga kopā ar Dagdas bibliotēkas speciālistiem bija **730 eiro**, Krāslavas novadā 14 bibliotēku darbiniekiem vidējais atalgojums bija **651 eiro**. Bibliotēkas darbiniekiem tika maksāts pats minimums, pildot nepilnas slodzes bibliotekāra pienākumus.

Pietrūka līdzekļu krājuma komplektēšanai, jo iespieddarbu cenu pieaugums atstāja negatīvu tendenci uz krājuma atjaunināšanu.

Krāslavas novada bibliotēku finansējums kopēji pieauga tikai par dažiem procentiem, bet pamatojoties uz novada pašvaldības ieteikumiem, piešķirtais finansējums bibliotēkām tērēts ļoti ekonomiski, dažreiz pat neizlietojot tām paredzētos līdzekļus.

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Veiktie un plānotie telpu un ēku rekonstrukcijas projekti un remontdarbi

Dagdas bibliotēkā veikts kosmētiskais sienu remonts un nomainīts grīdas segums Bērnu literatūras nodaļā; nomainīts apgaismojums abās bibliotēkas nodaļās

Telpu paplašināšana vai bibliotēku pārvietošana uz citām telpām

Pārskata periodā Indras pagasta bibliotēka pārcelta uz citām telpām – pagasta pārvaldes ēku, līdzekļu ekonomijas dēļ. Bibliotēkā ir abonementa telpa, bērnu stūrītis, datortelpa. Bibliotēkas telpu stāvoklis ir labs.

Jaunu ēku būvniecība

Jaunu ēku būvniecība Krāslavas reģionā nav bijusi plānota un nav notikusi.

Iekārtas, aprīkojums (t. sk. IKT nodrošinājums): situācijas raksturojums un vērtējums, nākotnes prognozes, atjaunināšanas iespējas

Krāslavas reģiona bibliotēkās veiktie uzlabojumi

Bibliotēka	Veiktie uzlabojumi, iegādāts
Dagdas novada bibliotēka	-2 datori - planšetdators -2 printeri - nomainīti plaukti novadpētniecības stūrītī , - nopirkta garderobes iekārta darbinieku vajadzībām , - nomainīti krēsli lasītavā; - uzstādītas izkārtnes lasītāju informēšanai;
Grāveru pagasta bibliotēka	2 datori
Kastulinas pagasta bibliotēka	Multifunkcionālā iekārta
Šķaunes pagasta bibliotēka	Multifunkcionālā iekārta
Piedrujas pagasta bibliotēka	
Ūdrīšu pagasta Augstkalnes bibliotēka	Mēbeles priekštelpai
Krāslavas NCB	- Multifunkcionālā iekārta - Portatīvais dators - 2 datori

Augstkalnes bibliotēka

Tā kā gada sākumā bibliotēku darbiniekiem un lietotājiem bija liegtas klātienēs tikšanās, centrālā bibliotēka atkal iegādājās ZOOM programmatūru līdz 100 klientu pieslēgumiem, nodrošinot visiem interesentiem iespēju apmeklēt tiešsaistes seminārus, apmācības, tikšanās ar rakstniekiem, vadīt nodarbības pirmskolas un skolas vecuma bērniem un jauniešiem.

Pārsvarā visu novada bibliotēku materiāltehniskā bāze ir apmierinoša. Telpu apgaismojums, mikroklimats atbilst MK noteikumiem. Telpas ir funkcionāli iekārtotas, estētiski noformētas. Ir atbilstoši iekārtotas zonas bērniem.

Aktuāls ir jautājums par šodienas prasībām atbilstošas datortehnikas nodrošinājumu bibliotēkās. Bibliotēku lietotāju vajadzībām joprojām tiek izmantoti projektu 3td un "Publiskais interneta pieslēguma punkts" iegūtā datortehnika. Ņemot vērā informācijas tehnoloģiju attīstības tempus, jāatzīst, ka datori gan fiziski, gan morāli ir novecojuši un neatbilst šodienas prasībām. Tā kā lielākajai daļai iedzīvotāju labklājības līmenis atļauj sevi nodrošināt gan ar mūsdienīgu datortehniku un arī internetu, tad pieprasījums bibliotēkās pēc šiem pakalpojumiem sarūk. Līdz ar to bibliotēkām vairs nav nepieciešams liels skaits datoru un pieejamais datoru skaits ir faktiski pietiekams, bet tiek meklētas iespēja, lai lietotājiem varētu piedāvāt jaunākus un jaudīgākus datorus. Daudzi pastāvīgie interneta apmeklētāji tagad paši ir iegādājušies viedierīces, bibliotēkā pieprasa specifiskus pakalpojumus.

Bibliotēkas iekārtas un aprīkojums Krāslavas novada centrālajā bibliotēkā

	Darbiniekiem (skaits)	Lietotājiem (skaits)	Piezīmes
Datori	1.-2022.g. 2- 2021.g. 4.- 2020.g 4.-2018.g 1-2017.g. 1-2016.g.	1.- 2022.g. 3.- 2017.g. 1/-2014.g 2- 2016. 3 -2013.g.	Nepieciešami 3 jauni datori lietotājiem
Portatīvais dators	1-2022.g. 1.-2017.g. 1.-2016.g.		Nepieciešams 1 portatīvais dators
Multifunkcionālās iekārtas	1.-2022.g. 1- 2017.g.	1.-2020.g 1.-2018.g	
Printeri	1.-2019.g 1/-2018.g 1-2017.g.	1.- 2021.g 1-2018.g	
Kopēšanas iekārtas	1.- 2015.g		
Skeneri	1.- 2020g.	1-2021.g.	
Citas iekārtas	1.-diktafons 2017.g. Viedtelefons	-	

	2021.g Laminators -2018.g Televizors -2016.g.		
--	---	--	--

Reģiona galvenajā bibliotēkā un Dagdas bibliotēkā aprīkojums ir krietni jaunāks nekā pagastu bibliotēkās. Nepietiekamais finansējums un līdzekļu trūkums pašās pagastu pārvaldēs bremsē šī jautājuma atrisināšanu.

Problēmas un risinājumi materiālā un tehniskā stāvokļa jomā

Bibliotēku darbinieku un pašvaldību kopējais uzdevums ir nodrošināt bibliotēkām atbilstošas telpas, lai tās varētu sniegt mūsdienīgus pakalpojumus ērtā, pievilcīgā vidē. Lielākoties visas bibliotēkas strādā mājīgās un gaišās telpās, bet pietrūkst finansējuma bibliotēku esošo telpu funkcionalitātes uzlabošanai, īpaši pārbūvei, aprīkojumam- mēbeļu, datortehnikas nomaiņai, vienota telpu dizaina izstrādei un realizācijai.

Daudzas pašvaldības nevēlas ieguldīt līdzekļus infrastruktūrā, jo samazinās iedzīvotāju skaits uz vietām un līdz ar to kļūst mazāks lietotāju skaits bibliotēkās. Situāciju saasina arī pašu pašvaldību pastāvēšana uz vietām.

4. Personāls

Personāla raksturojums (kopaina: skaits, slodzes, izglītība, izmaiņas personāla sastāvā u. c.

Krāslavas reģiona publiskajās bibliotēkas strādā 40 bibliotekārie darbinieki

2022.gadā **Krāslavas novada centrālajā bibliotēkā** bija nodarbināti 15 darbinieki, 12 no tiem bibliotekāri. Pēc izglītības :

- 1 ar maģistra grādu
 - 1 ar augstāko profesionālo izglītību
 - 3 ar vidējo speciālo izglītību bibliotēku darbā,
 - 2 ar augstāko izglītību cita jomā,
- 3 - no tiem ar maģistra grādiem,
1 – ar bakalaura grādu,
- 1 ar vidējo speciālo citā jomā.

Uz pilnu slodzi bibliotēkā strādā 12 darbinieki, uz pusslodzi 1 speciālists - nodaļas vadītāja Ezerkalnā

Izvērtējot un nosakot novada centrālās bibliotēkas darba prioritātes, izmaiņu štatu sarakstos uz 2022.gada beigām nebija.

Krāslavas reģiona bibliotēku darbinieku izglītība

Bibliotekārie darbinieki	Skaits	Slodzes		
		Pilna	Nepilna	½
Bibliotekāro darbinieku kopskaits	40	31	8	1
No tiem ar bibliotekāro izglītību	13	8	5	
t.sk.ar maģistra grādu	1	1		
t.sk.ar bakalaura grādu	1	1		
t.sk. ar augstāko izglītību līdz 1993.g.	1	1		
t.sk.ar profes.kvalifik.līmeni	10	5	5	
Ar izglītību citās jomās	27	23	3	1
t.sk. ar maģistra grādu	5	4	1	
t.sk. ar bakalaura grādu	8	6	2	
t.sk. ar 1 līmeņa augst. izglītību				
t.s. ar augstāko izglītību līdz 1993.g.	5	5		
t..sk. vispārējo un vidēji profes. izgl.	9	8		1
Profesionālā pilnveide 160 h	1	1		
Profesionāla pilnveide 240 h	2	2		

2022.gadā Krāslavas novada centrālās bibliotēkas metodiķe apguva profesionālās pilnveides izglītības programmu “Bibliotēku zinību pamati” un nokārtoja kvalifikācijas eksāmenu un ieguva bibliotekāra kvalifikāciju.

2 centrālās bibliotēkas darbinieki – sistēmas administratore un bibliogrāfe apguva 165 stundu mācību programmu “ BIBLIO projekta mācībās” “Digitālās transformācijas veicinātājs”

Sistēmas administratore arī apguva mācību programmu digitālajiem līderiem “Dari digitāli” Bibliogrāfe apguva mācību programmu “Digital Skills for Librarians in Europe-BIBLIO”

Divās novada pagastu bibliotēkās notika darbinieku maiņa. Ezernieku pagasta bibliotēkā darbinieka slimības dēļ, tika izvēlēta jauna darbiniece, kura uzsāka darbu gada otrajā pusē. Pēc 47 bibliotēku darbā pavadītiem gadiem pelnītā atpūtā devās Kalniešu

pagasta bibliotēkas vadītāja. Mēnesi iepriekš jaunā bibliotēkas darbiniece apguva nepieciešamās iemaņas un veiksmīgi turpina iesāktu iepriekšējās darbinieces darbu.

No 40 bibliotēku darbiniekiem 9 ir nepilnas slodzes darbinieki, jo pašvaldībā trūkst finansējuma, samazinās apkalpojamo klientu skaits un ietekmē pandēmijas sekas.

Bibliotēku darbinieki pa vecuma grupām:

Dalījums pa vecuma grupām	Līdz 20	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79
Skaitis		1	3	9	13	13	1

Viena no problēmām personāla jomā ir darbinieku novecošanās un nekonkurētspējīgs atalgojums. Dominējošais darbinieku skaits ir pusmūža cilvēki, tāpēc ir neskaidrs, kā aizpildīsies ar laiku vakantās vietas bibliotēkās, jo speciālisti un gados jauni cilvēki nevēlas nākt strādāt bibliotēkās. Pieredze rāda, ka tas atspoguļojas arī uz atsevišķu darba pienākumu kvalitāti, īpaši jomās, kas saistītas ar informācijas tehnoloģiju izmantošanu.

Apbalvojumi un pateicības

2022.gadā biedrība “Kulinārai mantojums Latgale” kopā ar novada pašvaldību organizēja kulināra mantojuma festivālu, kurā piedalījās arī centrālā bibliotēka. Par dalību šajā festivālā bibliotēka saņēma pateicību un ieguva diplomu 3.vietu par labāko gurķu ēdienu – gurķu čipsiem.

Dagdas Kultūras centra izsludinātajā akcijā “Labie vārdi līdzcivēkiem” balvu saņēma Dagdas bibliotēkas metadatu redaktore/lietvede **Ineta Leonoviča-Batņa**

Pateicības no Krāslavas novada centrālās bibliotēkas tika pasniegtas:

- Dagdas bibliotēkas Bērnu literatūras nodaļas vadītājai **Ilonai Bronkai** “Par ilggadēju, apzinīgu bibliotekārā darba veikšanu, profesionalitāti un radošo devumu Dagdas bibliotēkas attīstībā”;
- Svriņu pagasta bibliotēkas vadītājai **Ludmilai Paskačimai** “Par apzinīgu darbu Svriņu pagasta bibliotēkas atpazīstamības veicināšanā un tēla popularizēšanā vairāku gadu garumā”;

- Robežnieku pagasta bibliotēkas un Joņinu bibliotēkas vadītājai **Ritai Kovaļevskai** “Par nozīmīgu ieguldījumu Robežnieku pagasta bibliotēku attīstībā un rezultatīvu pieeju bibliotēkārā darba organizēšanā”;
- Krāslavas novada centrālās bibliotēkas sistēmas administratorei **Ilonai Cabulei** “Par pašreizējā darbu bibliotēku attīstībā, kopīgi veicinot Krāslavas novada bibliotēku izaugsmi”

Finansējums personāla attīstībai (profesionālajai pilnveidei, pieredzes apmaiņas braucieniem u. tml.) – situācijas apraksts, vērtējums

Viena no bibliotekāru darba sastāvdaļām ir darbinieka tālākizglītība, kas dod jaunas iespējas sevis pilnveidošanai. Lai iegūtu jaunas zināšanas un pilnveidotu esošās, 2022.gadā 40 bibliotēku darbinieki piedalījās ļoti daudzās apmācībās.

Krāslavas novada centrālā bibliotēka reģiona bibliotēku darbiniekiem organizēja apmācību seminārus tiešsaistē, izmantojot platformu Zoom. Visās šīs apmācības bija bez maksas.

2022. gada budžeta līdzekļi Krāslavas novada centrālās bibliotēkas darbinieku komandējumiem (ceļa izdevumiem un dienas naudai) bija **260 EUR**.

Visas apmācības un profesionālā pilnveide notika no projekta “Europe Direct Austrumlatgalē” līdzekļiem un kopēji tika darbinieku apmācībām tika iztērēti **2420 EUR**

Darbinieku vispārējo un profesionālo pilnveidi nodrošināja mērķtiecīgi īstenots profesionālās pilnveides un tālākizglītības pasākumu kopums: semināri, kursi, pieredzes apmaiņas stāsti. Pandēmijas dēļ vairāki plānotie klātienē semināri un pieredzes apmaiņas braucieni uz Latvijas bibliotēkām tika atcelti.

Profesionālas pilnveides pasākumi notika gan klātienē gan attālināti. To skaits bija nepārprotami milzīgs, ko rada ievietotās tabulas mācoties no citiem un organizējot savas apmācības.

Tabula “Apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi”

N.p.k.	Norises laiks	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Dalībnieku skaits	Stundu skaits	Klātienē vai attālināti
1.	01.01.2022	G.Zalcmanes atvērtās mācību stundas: Informācijas meklēšana. E- resursi.	24		Attālināti
2.	01.01.2022	Virtuālā trešdiena bibliotekāriem	18		Attālināti
3.	16.01.2022	Mācības starptautiskā projektā “BIBLIO – Digitālās prasmes un kompetences Eiropas bibliotekāriem” (BIBLIO)	2	405	Attālināti
4.	18.01.2022	Trešais “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas” tīmekļseminārs, “Lasi! Atbalsti! Iesaisties!”.	11	2	Attālināti
5.	19.01.2022	Tiešsaistes seminārs NVO pārstāvjiem "Resursi darbam pandēmijas laikā jeb kā neizdegt"	4	3	Attālināti

6.	20.01.2022	Metodiķu darbnīca	1	10	Klātienē
7.	26.01.2022	"Arhīvu pārvaldība, arhīvu darba organizācija un dokumentu arhivēšana". Biznesa augstskola Turība	1	4	Attālināti
8.	26.01.2022	"Novadpētniecības lasījumi prāvesta Alberta Budžes piemiņai II" Balvu Centrālajā bibliotēkā.	1	3	Attālināti
9.	26.01.2022	Aktuāla informācija nodokļos un grāmatvedībā	1	3	Attālināti
10.	27.01.2022	Projekta seminārs par zviedru bērnu literatūru "KAD RAKSTĪTAIS IZKĀPJ NO LAPPUSĒM"	34	4	Attālināti
11.	28.01.2022	Latvijas Valsts radio un televīzijas centra apmācības "eParaksta rīki un to izmantošanas iespējas"	2	01:15	Attālināti
12.	01.02.2022	Seminārs "Cilvēcīgi par tehnoloģijām" skolotāju programmas iepazīšanās pasākums	6	01:30	Attālināti
13.	03.02.2022	Konference "Atvērta digitālā transformācija"	2	5	Attālināti
14.	04.02.2022	Seminārs "Digitālie rīki, to pielietojums uzņēmēju ikdienā (IESĀCĒJIEM)"	3	6	Attālināti
15.	09.02.2022	Lekcija "Mārketinga: Attīstības, virzības un panākumu atlēga"	3	1	Attālināti
16.	09.02.2022	5 pārbaudītas "receptes" veiksmīgām darba attiecībām. Biznesa vadības koledža S.Enkuzena	1	1	Attālināti
17.	10.02.2022	Vadības komunikācija. Pieredzes stāsts. Maksims Jegorovs	2	1	Attālināti
18.	10.02.2022	"Kāpēc labi cilvēki darbā izdeg?" Evija van der Beek (Labūtības un līderības koučs)	1	01:30	Attālināti
19.	11.02.2022	Seminārs Vispasaules drošāka interneta dienas ietvaros "Pensiju sistēma Latvijā un aktuālie jautājumi"	1	1	Attālināti
20.	11.02.2022	Latvian Transatlantic Organisation atvērtā diskusija "Informācijas drošība pierobežas reģiona kopienās"	7	2	Attālināti
21.	15.02.2022	Digitālās izaugsmes meistarklases "Cilvēcīgi par tehnoloģijām"	4	21	Attālināti
22.	15.02.2022	Metodiskais seminārs Skaļās lasīšanas sacensības	4	2	Attālināti
23.	15.02.2022	Seminārs "Baumošana un aprunāšana darba vidē"	4	3	Attālināti

24.	17.02.2022	Ludzas rajona partnerības seminārs "Excel iespējas precīzai, ātrai uzdevumu izpildei un datu apstrādei"	1	4	Attālināti
25.	17.02.2022	Arhīvu darba organizācija un dokumentu arhivēšana	3	2	Klātienē
26.	17.02.2022	Pieaugušo neformālās izglītības programma "Profesionālā drukāšana" Ventspils valstspilsētas pašvaldības iestādē "Ventspils bibliotēka"	11	64	Attālināti
27.	23.02.2022	EPALE konference "Projektu nozīme pieaugušo izglītībā"	1	3	Attālināti
28.	24.02.2022	Tiešsaistes saruna Stress un stresa pārvarēšana ar psihoterapeiti Dr. Maiju Kārklīņu	2	00:45	Attālināti
29.	24.02.2022	Vebinārs "Medijpratība - ne tikai izglītības, bet arī veselības un drošības jautājums". Lektors Kaspars Bikše.	45	6	Attālināti
30.	25.02.2022	"Digitālā fotogrāfija un pēcapstrāde iesācējiem", lektore Ilze Deņisova.	8	5	Attālināti
31.	01.03.2022	Diskusija "Aizsargājamo ainavu apvidus „Augšdaugava” dabas aizsardzības plāns”	17	3	Attālināti
32.	01.03.2022	"Emocionālā veselība. Emocionālā vardarbība darba vidē. Pirmie signāli." Rīgas Stradiņa universitātes Darba drošības un vides veselības institūts sadarbībā ar uzvedība.lv, lektore Līga Bērziņa	1	3	Attālināti
33.	03.03.2022	Inovācijas pēcpusdiena Latvijas Universitātes Inovāciju centra LUMIC inovācijas pēcpusdiena "Digitālais es"	1	1	Attālināti
34.	03.03.2022	Lekcija "Kas jāzina, lai nekļūtu par kontrabandistu".	31	01:30	Attālināti
35.	08.03.2022	"Emocionālā veselība. Trauksmais laiks un trauksmaina uzvedība"RSU	1	2	Attālināti
36.	09.03.2022	Evas Onzules vieslekcija "Instagram - platforma tavai izaugsmei"	4	1	Attālināti
37.	10.03.2022	Gada ienākuma deklarācijas aizpildīšana un to saistīti jautājumi	1	03:30	Attālināti
38.	10.03.2022	"Pinterest, TikTok un infografiku pielietojums uzņēmējiem".	7	5	Attālināti
39.	15.03.2022	Seminārs "Kā bibliotekārs var palīdzēt pusaudzīm apgūt zināšanas?"	3	4	Attālināti

40.	16.03.2022	Ventspils Digitālā centra tiešsaistes vebinārs "Internetā pieejamās latviešu valodas vārdnīcas"	1	2	Attālināti
41.	16.03.2022	Seminārs "Zaļais publiskais iepirkums – noderīgs rīks aprites ekonomikas principu ieviešanā"	1	02:30	Attālināti
42.	16.03.2022	Vebinārs "Kā sagatavoties mājaslapu izveidei", lektore Ilze Deņisova.	5	5	Attālināti
43.	17.03.2022	Ventspils Digitālā centra tiešsaistes vebinārs "Videokonferenču rīka ZOOM etiķete un iespējas attālinātam darbam"	2	2	Attālināti
44.	18.03.2022	Pasākums Lielie Lasīšanas svētki	28	2	Attālināti
45.	21.03.2022	Digitālā nedēļa 2022: Reģionālo partneru tiešsaistes seminārs	24	2	Attālināti
46.	21.03.2022	Digitālās nedēļas 2022 atklāšana - Eiropas digitālās dekādes un digitālas transformācijas un prasmju prioritātes Latvija	6	2	Attālināti
47.	22.03.2022	Ventspils bibliotēkas nodarbība "Portāla www.latvija.lv iespējas un funkcionalitāte"	5	2	Attālināti
48.	22.03.2022	Digitalizācijas diena Latgalē: finansējuma piesaiste, tehniski risinājumi, tikšanās ar ekspertiem!	3	3	Attālināti
49.	23.03.2022	Ludzas rajona partnerības seminārs "Grāmatvedības uzskaites mazajiem uzņēmējiem"	1	5	Attālināti
50.	23.03.2022	Vebinārs "KISC īstenoto projektu un uzturēto informācijas sistēmu aktualitātes – valodas tehnoloģiju rīki un Latvijas Nacionālā arhīva piedāvātie e-pakalpojumi"	11	1	Attālināti
51.	24.03.2022	Ventspils Digitālā centra tiešsaistes seminārs "Dezinformācija Latvijā: jaunākās tendences informācijas izvērtēšanā"	1	2	Attālināti
52.	24.03.2022	Vebinārs "Aktuālais medijpratības jomā - dezinformācijas tendences un faktu pārbaude" kopā ar Klintu Ločmeli	50	3	Attālināti
53.	25.03.2022	Seminārs "Mājaslapu uzturēšanas māksla, tehniskā analīze ar praktisko daļu"	7	5	Attālināti
54.	28.03.2022	Ventspils Digitālā centra seminārs "Kā ātri un ērti izveidot savu Europass CV?"	3	1	Attālināti

55.	29.03.2022	Ventspils bibliotēkas nodarbība "NVA pakalpojumi un mājaslapas funkcionalitāte"	4	1	Attālināti
56.	30.03.2022	Ventspils Digitālā centra vebinārs "Kvalitatīvi latviešu valodas resursi mācībām un darbam"	1	2	Attālināti
57.	30.03.2022	Vebinārs "Emuārs – jaunumi un aktualitātes par to"	7	1	Attālināti
58.	30.03.2022	Administratīvie un sekretāra pakalpojumi	1	640	Attālināti
59.	31.03.2022	Mācību kurss digitālam līderim "Dari digitāli"	4	16	Attālināti
60.	04.04.2022	NVA meistarklase "Mans pirmais CV"	1	1	Attālināti
61.	05.04.2022	NVA meistarklase "Mana pirmā motivācijas vēstule"	1	1	Attālināti
62.	05.04.2022	Ventspils Digitālā centra tiešsaistes seminārs "Kā parūpēties par savu paroļu drošumu?"	1	2	Attālināti
63.	06.04.2022	Lekcija "Ko atklāj Putina retorika" lektore Elīna Vroblevska - RSU	1	1	Attālināti
64.	08.04.2022	Seminārs "Instagram aplikācijas pielietojums"	2	5	Attālināti
65.	11.04.2022	Semināru cikls- Līderības meistarība	1	9	Attālināti
66.	11.04.2022	Latgales iedzīvotāju ar ierobežotām iespējām iesaiste kultūras norisēs	2	1	Attālināti
67.	13.04.2022	Interese konfliktu pārvalde pašvaldībās	1	2	Attālināti
68.	13.04.2022	Seminārs "Digitālo plakātu veidošana ar praktisko uzdevumu", lektore Ilze Deņisova	9	5	Attālināti
69.	21.04.2022	Skolu bibliotekāru seminārs	6	03:30	Attālināti
70.	27.04.2022	Latvijas bibliotēku festivāls 2022: Latvijas bibliotekāru 22. konference "Bibliotēkas spēks: mācīes, dari, iedvesmo!"	34	9	Attālināti
71.	06.05.2022	Mārketings. Kā pārdot savu pakalpojumu	1	04:30	Attālināti
72.	13.05.2022	Alises apmācības iesācējiem	2	6	Attālināti
73.	19.05.2022	Pārliecinoša prezentācija klātienē un attālināti	2	04:30	Attālināti
74.	24.05.2022	Vebinārs "Kā uzlabot IT pakalpojumu pārvaldību? Ievies ITIL, izmantojot ES fondu finansējumu"	1	02:30	Attālināti
75.	25.05.2022	Praktisks seminārs "Digitālā Dekāde - Eiropas un Latvijas Digitālo prasmju resursi"	3	1	Attālināti

76.	25.05.2022	Lekcija "Efektivitātes paņēmieni ikdienai"	1	1	Attālināti
77.	26.05.2022	Semināru cikls "Publiskā runa. Sabiedrības iesaiste.", "Drosme un kopiena"	1	4	Attālināti
78.	27.05.2022	Tiešsaistes atvērtās lekcijas publisko bibliotēku dalībniekiem "Izkāp no rāmjiem!"	4	3	Attālināti
79.	02.06.2022	Seminārs "Uzņēmēju datu bāzes, ar ko jārēķinās tās veidojot"	1	4	Attālināti
80.	02.06.2022	Prof.pilnv.izgl.pr. Bibliotēku zinību pamati	1	160	Klātienē
81.	16.06.2022	VARAM: DAT101 Digitālo aģentu tālmācības programma "Digitālo aģentu tālmācības kurss"	1	3	Attālināti
82.	14.07.2022	Seminārs "Kopienai atvērta, labiekārtota un pieejama bibliotēka"	29	4	Attālināti
83.	14.07.2022	Mācību kursi "Interaktīvās nodarbības bērnu un jauniešu bibliotēkās"	1	6	Attālināti
84.	09.08.2022	Mācību programma "Iepazīsti tehnoloģijas"	2	24	Attālināti
85.	23.08.2022	Mācību programma "Pedagoģiskās darbības pamati"	2	120	Attālināti
86.	09.09.2022	Latvijas bibliotekāru biedrības Latgales nodaļas konference "Latgales kultūras mantojuma sardzē: iedvesmojot, izglītojot, darot!"	30	5	Attālināti
87.	16.09.2022	Konference "Literatūras zināšanas mūsdienīgam bibliotekāram"	28	03:30	Attālināti
88.	20.09.2022	Diskusija "Mīti un patiesība: digitalizācija un kibernetika uzņēmumā"	4	01:30	Attālināti
89.	22.09.2022	Seminārs "Maija dziedājumi pie ceļmalu krustiņiem-unikāla Latgales tradīcija"	31	01:30	Klātienē
90.	23.09.2022	Viedokļu festivāls "Es Dienvidlatgalē varu!" Daugavpilī	4	5	Klātienē
91.	28.09.2022	Seminārs "Facebook un Instagram pārvaldīšanas algoritmi 2022. gadā"	1	5	Attālināti
92.	29.09.2022	Seminārs "Digitālie rīki palīgā"	7	3	Attālināti
93.	03.10.2022	Latvijas bibliotēku novadpētniecības konference Siguldā	1	6	Klātienē
94.	04.10.2022	Kā radīt digitālā mārketinga materiālus (un ne tikai) ar Canva rīku? Izaugsme ar Google	11	2	Attālināti
95.	04.10.2022	Seminārs "Video mārketinga uzņēmējdarbības popularizēšanai"	2	3	Attālināti

96.	04.10.2022	Seminārs "Kā radīt mārketinga materiālus (un ne tikai) ar Canva rīku?"	16	2	Attālināti
97.	06.10.2022	Aktivizē savus sociālos tīklus	2	3	Attālināti
98.	07.10.2022	Konference "Aktualitātes bibliotēku nozares un saskarnozaru terminoloģijā"	9	2	Attālināti
99.	11.10.2022	Seminārs "Vizuālo materiālu veidošana tiešsaistē, izmantojot internetā pieejamās bezmaksas platformas "	11	3	Attālināti
100.	12.10.2022	Meistarklase "Iepazīsimies - mūsu marketinga kolēģi Roboti!"	1	2	Attālināti
101.	13.10.2022	Google Ads reklāmas izmantošanas iespējas	1	2	Attālināti
102.	13.10.2022	Seminārs "Sociāli atbildīga reklāma pašu spēkiem"	2	3	Attālināti
103.	17.10.2022	Digitālo meistarību apmācības	1	4	Klātiene
104.	19.10.2022	Meistarklase "Kā veidot komunikāciju arī bez lieliem mārketinga budžetiem"	2	2	Attālināti
105.	20.10.2022	"Izveido savu mājaslapu soli pa solim"	5	1	Attālināti
106.	21.10.2022	Seminārs "Efektīva komunikācija ar izaicinošiem klientiem un sadarbības partneriem"	2	3	Attālināti
107.	25.10.2022	Vebinārs "Kā automatizēt e-komerciju?"	1	1	Attālināti
108.	25.10.2022	Vebinārs "Kā uzsākt e-komercijas biznesu?"	1	2	Attālināti
109.	26.10.2022	Meistarklase "Sociālie tīkli – būtiskākās pārmaiņas un tendences"	1	2	Attālināti
110.	26.10.2022	Konference Europa for citizens. Diskusija par Eiroskepticismu	4	4	Attālināti
111.	27.10.2022	Seminārs "21. gadsimta tendences komunikācijā"	2	4	Attālināti
112.	27.10.2022	Seminārs "Sākumpunkts medijpratībai – materiāli un metodes darbam ar bērniem un jauniešiem"	5	01:30	Attālināti
113.	27.10.2022	"Latviešu grāmatai 500" koordinātoru seminārs	1	3	Klātiene
114.	01.11.2022	"Padomi kampaņu plānošanai jaunos eksporta tirgos"	1	1	Attālināti
115.	02.11.2022	Meistarklase "Kā neapjukt uz rezultātu orientēta mārketinga pasaulē"	1	2	Attālināti
116.	04.11.2022	TRAINING INVITATION – COPYRIGHT REFRESHMENT COURSE	1	3	Attālināti

117.	08.11.2022	Seminārs "Ukraina dezinformācijas frontē: kā palīdzēt un ko varam mācīties"	18	02:15	Attālināti
118.	09.11.2022	Papildnodarbība "Kā mainās mediju tehnoloģijas laikā, kad pasaulē valda krīze?"	1	1	Attālināti
119.	09.11.2022	Meistarklase "Divdesmit bezmaksas rīki digitālajā komunikācijā"	1	2	Attālināti
120.	21.11.2022	Neformālās izglītības programma "Digitālo rīku jēgpilna izmantošana bibliotēku izglītojošās norisēs"	8	6	Attālināti
121.	25.11.2022	Sertifikāts "Digitālā realitāte"	1	20	Attālināti
122.	29.11.2022	Medijpratības meistarību seminārs		3	Attālināti
123.	30.11.2022	Seminārs "Analītisko ierakstu katalogizēšana saskaņā ar RDA: ieteikumi un jauninājumi"	6	2	Attālināti
124.	27.12.2022	Ventspils Digitālais centrs apmācības" Microsoft Word pamati"	2	6	Attālināti

Problēmas un to risinājumi personāla jomā

Pēdējā laikā kļūst aktuāla personāla novecošanās un jaunu darbinieku ienākšana bibliotēkas vidē bez speciālās izglītības. Lai iegūtu profesionālo izglītību, nepieciešami lieli finanšu līdzekļi, jo studiju maksa, ceļa un dzīvošanas izdevumi nav samērojami ar darbinieku atalgojumu. Tas arī nemotivē iegūt papildus nepieciešamo izglītību.

Otra lielākā problēma pagastu bibliotēku darbiniekiem ir nepilnās darba slodzes pašreizējā periodā un tālāka bibliotēku pastāvēšana nākotnē. Visi iedzīvotāju samazināšanas procesi (migrācija, mirstība, skolu slēgšana) var negatīvi atsaukties uz bibliotēku eksistenci vispār pagastos vai to pastāvēšanu kā ārējie apkalpošanas punkti ar atsevišķu stundu darba laiku. Līdz ar to arī šis faktors nemotivē apgūt piedāvātās pilnveides programmas.

Trešā saistītā problēma ir zema atalgojuma. Prasības un darba apjoms pieaug, bet atalgojuma pieaugums stipri atpaliek no vidējā atalgojuma līmeņa valstī un ir gandrīz uz pusi mazāks

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Galvenie rādītāji (kopaina: lasītāju skaits, apmeklējums, izsniegums u. c.):

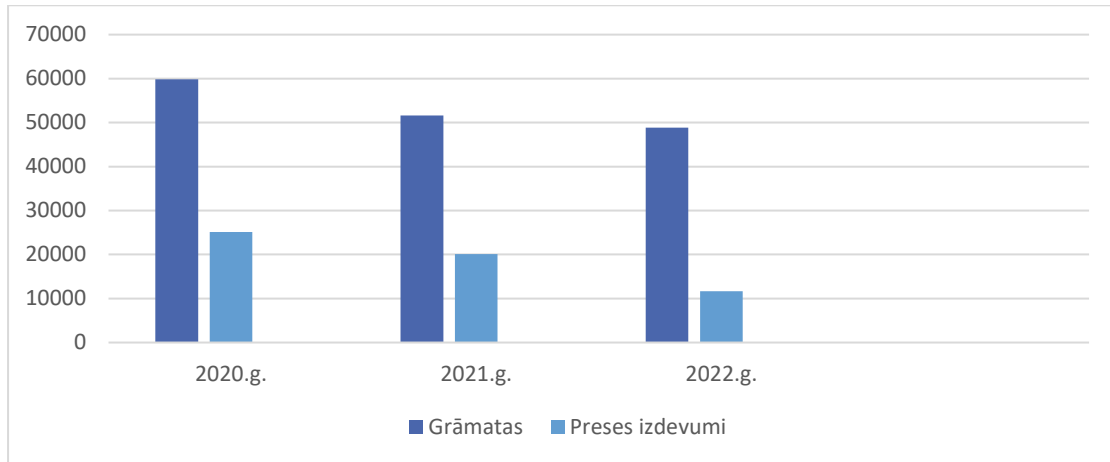
Tabula "Bibliotēkas pamatrādītāji" centrālajā bibliotēkā

	2020	2021	2022	% salīdzinot ar iepr. gadu
Aktīvo lietotāju skaits	3121	1453	1374	-5%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	1616	529	481	-9%
Bibliotēkas apmeklējums	40328	22500	25820	+13%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	10185	4633	5586	+17%
Virtuālais apmeklējums	55846	18172	20229	+10%
Izsniegums kopā	85723	72208	61055	-15%
<i>t. sk. grāmatas</i>	59852	51615	48844	-5%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	25155	20112	11646	-42%
<i>t. sk. bērniem līdz 18.g.</i>	7265	6604	5384	-18%
Bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	38%	18%	17%	
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	19%	7% No novada bērnu skaita	40% No pilsētas bērnu skaita	
Iedzīvotāju skaits pēc PMLP datiem	8159	8041	7980 Uz 01.07.22	-1%
Iedzīvotāju skaits RIG010 datiem	7320	7289	7086	-3%

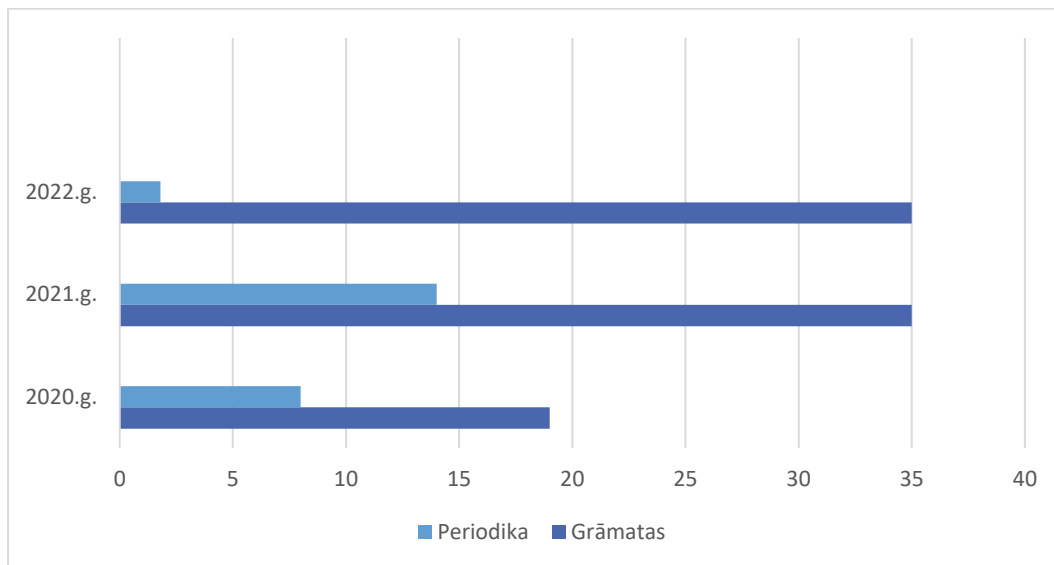
Izvērtējot bibliotēkas pamatrādītājus var secināt, ka samazinājušies darba rādītāji – lietotāju skaita ziņā. Lejupslīde turpinājās gan pieaugušajiem, gan bērniem. Joprojām negatīvu tendenci atstāja pandēmijas sekas, arī politiskā situācija pasaulē. Noguruši no globālajām problēmām, ekonomiskās situācijas valstī un personīgajā dzīvē, cilvēki nevēlējās lasīt un apmeklēt bibliotēku. Ierašanās personīgajā čaulā, domas par turpmāko eksistenci, iespēja iegūt informāciju internetā vai sociālajos tīklos bija galvenais iemesls lietotāju skaita samazinājumam. Palielinājās apmeklējumu skaits, jo bibliotēka kļuva vairāk pieprasīta dažādu pakalpojumu saņemšanai – izziņām, deklarācijām, izdrukām no interneta. Īpaši aktuāls tas bija vecāka gadagājuma apmeklētājiem.

Publicētā informācija sociālajos tīklos palielināja virtuālo apmeklējumu skaitu. Turpināja samazināties izsniegumu skaits. Lietotāji izvēlējās mazāku izdevumu daudzumu līdznešanai, aizbildinoties ar laika trūkumu, noslogotību. Tendence lasīt mazāk preses izdevumus jau vērojama vairāku gadu garumā. Mazāk sāk interesēt viegla satura žurnāli, vairāk pieprasīti ir populārzinātniski.

Izniegumu skaits pa gadiem centrālajā bibliotēkā

Izniegto izdevumu skaits uz 1 lietotāju

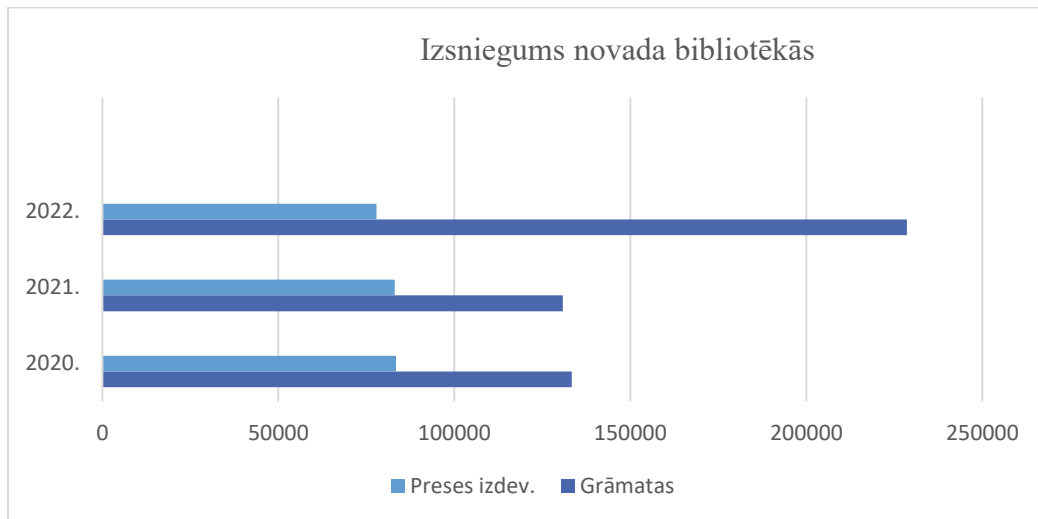
Iedzīvotāju skaits novadā un pašā pilsētā katru gadu samazinās par 3%-5%, aiziet vecāka gada gājuma iedzīvotāji, kuri ir bijuši aktīvi bibliotēkas izmantotāji, bet jaunākā gada gājuma klienti nav ieinteresēti būt par aktīviem lasītājiem.

Tabula "Bibliotēkas pamatrādītāji" novada bibliotēkās

	2020	2021	2022	% salīdzinot ar iepr. gadu
Aktīvo lietotāju skaits	6755	4643	5196	+11%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	2412	1464	1581	+7%
Bibliotēkas apmeklējums	87596	81504	111420	+27%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	22335	17239	29753	+42%
Virtuālais apmeklējums	81850	108708	155650	+30%
Izsniegums kopā	217518	214402	228584	+6%
<i>t. sk. grāmatas</i>	133337	130839	150013	+13%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	83450	83086	77871	--6%
<i>t. sk. bērniem līdz 18.g.</i>	29758	24845	30643	+19%
Bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā pēc PMLP	30%	21%	23%	
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	11%	7%	7%	
Iedzīvotāju skaits pēc PMLP datiem	22615*	22035*	22859	+%3
Iedzīvotāju skaits RIG010 datiem	20548	20008	19450	-3%

*Bez 3 Aglonas novada pagastiem

2022.gads bibliotēku darbs iezīmējās ar pozitīvāku darba rādītāju dinamiku. Pēc Covid ierobežojumiem atgriezās pagastu bibliotēkās lietotāji, kuri kādu laiku nebija apmeklētāju vidū. Lietotājiem bija nepieciešama informācija no portāla latvija.lv, dažādām bankām, valsts institūcijām. Apmeklētāju skaita pieaugums saistīts ar klātienē pasākumu organizēšanu. Daudzos pagastos bibliotēkas ir palikušas kā vienīgās iestādes, kurās var iegriezties aprunāties, padarboties, iemācīties kaut ko jaunu, jo pagasta teritorijā vairs nav skolas, tautas nami uz izzušanas robežas un ne visos ciematu centros ir pat veikali.

Demogrāfiskā situācija laukos un it īpaši pierobežā turpina neatgriezeniskos procesus, tas ietekmē arī bibliotēku darbību uz vietām. Migrācija un dzimstības rādītāju samazinājums ietekmē uz bibliotēku darba kvalitāti. Krāslavas reģionā daudzās pagastu bibliotēkas apmeklētājiem atvērtas mazāku laiku, jo samazināts apkalpošanas laiks.

Pagastu bibliotēku darbu būtiski ietekmē tas vai dotajā pašvaldībā ir skola vai tās nav. Skola ir dzīvības uzturētāja vietējā teritorijā un bibliotēkas pirmais atbalstītājs.

Pakalpojumu attīstība, jauninājumi – kopaina, piemēri, vērtējums

Apkopojot novada bibliotēku darba rezultātus, paši darbinieki atzīst, ka visbūtiskākais bija iedvesmot, uzrunāt un ieinteresēt bibliotēkas apmeklētājus, lai arī kādas darba formas tiek izmantotas. Tagad vēl jo vairāk saprotams, cik atšķirīgi ir cilvēki un viņu paradumi. Svarīgi bija saglabāt pakalpojumu piedāvājumu iedzīvotājiem, to kvalitāti, piedāvājumu konkrētām mērķauditorijām, uzrunājot arī citus iedzīvotājus.

Covid-19 pandēmija bibliotēkās ir ieviesusi paliekošas izmaiņas. Joprojām, lai nodrošinātu epidemioloģisko drošību darbiniekiem, klientu apkalpošanas letēm ir uzstādīts aizsargstikli, izlikta informācija par 2 m distances ievērošanu, roku dezinficēšanu, uz grīdām salīmētas zīmes, kā atgādinājums par distances ievērošanu. Saņemtās grāmatas no bibliotēkas apmeklētājiem daudzās bibliotēkās, tiek apstrādātas ar dezinfekcijas līdzekli.

Lai nodrošinātu bibliotēkas pakalpojumu plašāku pieejamību un attīstību, bibliotēkas arvien vairāk piedāvāja iedzīvotājiem pakalpojumus saņemt e-vidē. Pārskata periodā reģiona bibliotēkās tika veicinātas e-pakalpojumu pieejamības iespējas:

- turpināta attālināto lietotāju reģistrācija un apkalpošana,
- aktīvāk popularizēta bibliotēkas dokumentu attālinātas rezervēšanas, pagarināšanas iespējas elektroniskā vidē,
- piedāvāti e-risinājumi valsts pārvaldes pakalpojumu portālā www.latvija.lv,
- piedāvāts pakalpojums - iespēja bez maksas lasīt e-grāmatas tiešsaistē datorā vai viedierīcē, izmantojot interneta vietni www.3td.lv.

Pieaugot e-pakalpojumu popularitātei, reģiona bibliotēkās aktīvāk tiek piedāvātas elektronisko resursu un attālināto pakalpojumu izmantošanas iespējas. Pēc statistikas datiem lietotāju skaits, kuri lietojuši Krāslavas reģiona virtuālā e-kopkataloga pakalpojumus 2022.gadā bija **21534** pieprasījumi no elektroniska kopkataloga, no tiem

1526 ar mobilās aplikācijas pieprasījumu. Bibliotēkas lietotājiem bija iespējams attālināti lietot datubāzes Letonika.lv resursus. Savukārt reģiona iedzīvotāju saziņai ar valsts un pašvaldības iestādēm, bibliotēkās tika popularizēts e-pakalpojumu piedāvājums apmeklētājiem, izmantojot jaunākos e- risinājumus valsts pārvaldes pakalpojumu portālā www.latvija.lv., kā pastāvīgās dzīvesvietas deklarēšana, VSA, NVA pakalpojumi, portāls “manabalss.lv”.

Kopā ar tradicionāliem bibliotēkas pakalpojumiem, darbinieki jau vairākus gadus apmāca apmeklētājus izmantot dažādus e-pakalpojumus, kā apmaksāt komunālā dienesta, mobilo sakaru operatoru, elektrum rēķinus.

2022. gadā turpinājās sadarbībā ar Valsts ieņēmumu dienestu, VID darbinieku konsultācijas uz vietas centrālajā bibliotēkā 1 reizes mēnesī. Pēc vienošanās ar pašvaldību šim nolūkam tika iedalītas telpas klientu apkalpošanai. Pakalpojums bija ļoti pieprasīts, uz to reģistrējās rinda mēnesi iepriekš.

Bibliomāts (grāmatu pakomāti) – pakalpojuma raksturojums, izsnieguma analīze, vērtējums

Krāslavas novada centrālajā bibliotēkā nav iegādāts.

E-grāmatu bibliotēka

Tabula “E-grāmatu bibliotēkas statistikas dati”

	2020	2021	2022
E-grāmatu bibliotēkas lasītāju/autorizēto lietotāju skaits kopā	60	79	101
E-grāmatu bibliotēkas lasītāju/autorizēto lietotāju skaits pārskata periodā	22	19	22
E-grāmatu bibliotēkas izsniegums kopā	133	249	364
E-grāmatu bibliotēkas izsniegums pārskata periodā	59	116	115

Informācija pa E-grāmatas lietošanas iespējām bija pieejama bibliotēkas mājas lapās, sociālajos tīklos Facebook, Instagram, E -grāmatu bibliotēka negūst popularitāti lietotāju vidū. Apraksti, pamācības, rekomendācijas, aicinājumi ir publicēti dažādās interneta vietnēs un sociālajos tīklos

Bibliotēka ir izstrādājusi instrukciju, kur uzskaitītas visas darbības kā pieslēgties “E-grāmatu- bibliotēkai”. Instrukcija ir ievietota “ Pakalpojumu” sadaļā bibliotēkas mājas lapā. Aktīvākajiem lietotājiem piešķirti autorizācijas dati.

Sabiedrības, lasītāju viedokļa izzināšana par bibliotēkas darba kvalitāti, to rezultāti (pētījumi, aptaujas, anketas u. tml.); jaunu lasītāju piesaiste

Lai paaugstinātu projekta "Krāslavas novada Grāveru, Kastuļinas un Šķeltovas pagastu bibliotēku emuāri" realizācijas kvalitāti ar Krāslavas novada centrālās bibliotēkas

starpniecību vietnē blogger.com" tika veikta aptauja par izveidotiem bibliotēku emuāriem. Projekta mērķis bija izveidot un izplatīt kvalitatīvu bibliotēkas pakalpojumu publicitātes un jaunumu informācijas saziņas vietni - emuāru, nodrošinot tā pieejamību un digitālā tēla popularizāciju atbilstoši sabiedrības interesēm un bibliotekāru izaugsmes spējām. Aptaujā tika pievienoti papildus jautājumi par bibliotēkas Facebook kontu, jo projekta laikā tika izveidoti Krāslavas novada Grāveru, Kastuļinas un Šķeltovas pagastu bibliotēku Facebook konti. Pirms projekta realizācijas aptaujā piedalījās 129 respondenti, pēc projekta noslēguma 124 respondenti.

Robežnieku pagasta bibliotēka 2022. gada novembrī veica bibliotēkas lietotāju anketēšanu, lai apzinātu lietotāju apmierinātību ar bibliotēkas sniegtajiem pakalpojumiem. Anketas rezultāti apkopotā veidā tiek izmantoti bibliotēkas sniegto pakalpojumu uzlabošanai. Aptaujā piedalījās **34** respondenti. Aptaujas anketas darbības laiks 2022. gada 08. novembrī – 30. novembrim. Patīkami ka bibliotēkas pakalpojumus izmanto un par to interesējas dažāda vecuma klienti. Vienmēr tika akcentēts, ka katrs lasītājs ir svarīgs bibliotēkai, izzinātas lasītāju un apmeklētāju vēlmēs.

2022. gada garumā centrālajā bibliotēkā **“Ierosinājumu un vēlējumu kastītē”** tika ielikti vairāk nekā 20 ierosinājumi un vēlējumi. Daži bērni rakstīja, ka vispār uz šejieni neietu, bet liek vecāki. Pārsvarā visos bija pateicības vārdi:” Liels paldies! Superīga attieksme un labi darbinieki”, “Sirsnīgs paldies bibliotēkas darbiniekiem par atsaucību un palīdzību, strādājot ar datoru!”, “Paldies visam kolektīvam. Jūs padarāt bibliotēku par īpašu vietu, kur vienmēr gribas ienākt!”

Bibliotēkas mājas lapā tika veiktas 4 aptaujas rubrikā “Mēneša jautājums”, kurās piedalījās 110 respondenti. Jautājumi bija par e-prasmju līmeni, drošību internetā, par bibliotēkas informāciju sociālajos tīklos.

Ārējie apkalpošanas punkti kā pakalpojums (īss apraksts par to, kādus pakalpojumus iedzīvotāji var saņemt ārējās apkalpošanas punktos, ārējo apkalpošanas punktu darbības vērtējums, secinājumi)

Krāslavas reģionā 2022. gadā nebija neviena ārējā apkalpošanas punkta.

Pakalpojumu sniegšanas vieta kā pakalpojums (skaits, īss apraksts par to, kādus pakalpojumus iedzīvotāji var saņemt pakalpojumu sniegšanas vietā, pakalpojumu sniegšanas vietas darbības vērtējums, secinājumi)

2022. gada ar novada pašvaldības lēmumu tika reorganizēta Robežnieku pagasta Joņinu bibliotēka un pārveidota par pakalpojumu sniegšanas vietu. Joņinu bibliotēkas funkcijas, materiālās vērtības, saistības pārņēma ir Robežnieku pagasta bibliotēka. Lietotājiem tā ir pieejama 2 reizes nedēļā ērtā laikā.

Bibliotēkas pieejamība un pakalpojumi personām ar īpašām vajadzībām – īss situācijas raksturojums

13 no 24 novada publiskajām bibliotēkām atrodas ēku pirmajos stāvos un ir pieejamas cilvēkiem ar kustību traucējumiem. Gandrīz pusei telpas ir otrajos stāvos, kas apgrūtina piekļūšanu invalīdiem un vecāka gadagājuma cilvēkiem. Arī pirmajā stāva iekļūšana ir pietiekami problemātiska, jo tikai atsevišķās bibliotēkās ir uzbrauktuves. Bibliotēkas piedāvā lasītāju apkalpošanu dzīvesvietā un pievērš uzmanību savstarpējai

komunikācijai ar lasītāju, lai laicīgi nogādātu vai samainītu vēlamos iespieddarbus. Šos uzdevumus pilda paši bibliotēku, sociālie darbinieki, radi un kaimiņi.

Krāslavas novada centrālās bibliotēkas infrastruktūra ir daļēji pielāgota personām ar īpašām vajadzībām. Ārējās durvis ir plašas un pa tām var iebraukt ar ratiņkrēslu, iekļūt 1. stāva abonementā. Nepieciešamā literatūra no lasītavas tiek piegādāta ar bibliotekāru palīdzību. Šo pakalpojumu izmanto tie klienti, kuri patstāvīgi var atbraukt ar mobilajiem ratiņiem bez asistenta palīdzības.

Bibliotēkas apmeklētājiem, kuriem ir redzes problēmas, ir iespēja izmantot specializēto datorkomplektu ar lupu. Diemžēl šis pakalpojums nav pieprasīts, un to gada laikā izmanto tikai atsevišķi klienti.

2022.gadā atjaunojās sadarbība ar Neredzīgo bibliotēkas Daugavpils filiāli. Tika piegādātas un piedāvātas audio formāta grāmatas un izdevumi palielinātājā drukā.

Bibliotēkas pakalpojumus izmanto dažādu sociālo grupu iedzīvotāji. Pēc BIS ALISE datiem bibliotēkā reģistrēti **23 lietotāji ar īpašām vajadzībām**, kuri izmanto abonementa, lasītavas, Interneta pieejas punkta pakalpojumus. Informācijas meklēšanā, e - pasta lietošanā, banku kontu izdruku sagatavošanā, ja nepieciešams, palīdz bibliotēkas darbinieces.

Bibliotēka turpina pakalpojumu – grāmatu piegādi mājas cienījama vecuma pensionāriem un cilvēkiem ar kustību traucējumiem. Grāmatas tiek piegādātas arī pansionāta “Priedes” iemītniekiem. Literatūras atlasī veic bibliotekāri, bet piegādi veic medicīnas personāls.

Pēdējā laikā problēmas ar apkalpošanu rada personas ar mentālās veselības problēmām, kuras ierodas bibliotēkā gandrīz katru dienu . Skaļa uzvedība, lamāšanās, elementāru higiēnas prasību neievērošana, rada pārmetumus no citiem klientiem. Lai normalizētu situāciju, tiek meklēta palīdzība pie policijas , medicīnas un sociālajiem darbiniekiem, kuri atsevišķus klientus regulāri nogādā uz slimnīcu.

Pakalpojumi un pasākumi atsevišķām lasītāju mērķgrupām vai interešu grupām (uzņēmēji, bezdarbnieki, imigranti, māsaimnieces, seniori, ģimenes u. c.), tematiskie pasākumi – situācijas raksturojums

Bibliotēku pakalpojumu izmantotāji ir cilvēki, kuri nav pietiekami apguvuši informācijas meklēšanas rīkus interneta vidē, izmanto un paļaujas uz bibliotēkas sniegtajām konsultācijām un pakalpojumiem. Darbā ar mērķgrupām tiek realizēta individuāla pieeja. Bibliotēkas ir ne tikai informācijas pakalpojumu saņemšanas vieta, bet arī satikšanās vieta un sociālais atbalsts.

Izteiktas mērķgrupas reģiona bibliotēkās bija seniori, māsaimnieces, bezdarbnieki, zemnieki, nodarbinātie, skolēni, jaunieši, kuri bibliotēku apmeklē, lai lasītu grāmatas, preses izdevumus, izmantotu e-pakalpojumus, meklētu informāciju, darba sludinājumus vai vienkārši komunicētu ar līdzcilvēkiem.

Lai popularizētu savu darbību un iesaistītu lielāku klientu skaitu, novadu bibliotēkas piedalījās Bibliotēku nedēļas aktivitātēs, aicinot interesentus ņemt daļību attālinātos un klātienē pasākumos – virtuālajās izstādēs, konkursos bibliotēkas mājas lapā, emuāros, un citās sociālo tīklu vietnēs, piedaloties klātienē pasākumos. Šīs aktivitātes tiešsaistē piesaistīja lielāku interesentu pulku ne tikai no Krāslavas un Dagdas novadiem, bet no

cietiņiem Latvijas novadiem. Pasākumu organizatoriem un pašiem dalībniekiem tas deva iespēju domāt, cik esam gatavi uzņemt un izmantot neierastās ikdienā darba formas, apliecināt izmantot jaunākās informācijas tehnoloģijas.

Lai popularizētu informāciju mājas lapās un sociālajos tīklos lietotājiem un visiem bibliotēku sekotājiem, tika piedāvātas virtuālās grāmatu, suvenīru, darinājumu, dekoru, izstādes, virtuālās prata spēles, meistarklases, tikšanās ar interesantiem cilvēkiem, digitālo kolekciju apskatus.

Pārsvarā bibliotēku rīkoti pasākumi paredzēti visiem lietotājiem, bet ir organizēti atsevišķām mērķgrupām, kā bērni, skolēni, jaunieši, seniori. “**Senioru dzīves skola**”, kura darbojas bibliotēkas telpās, sniedz neformālās izglītības pakalpojumus vecāka gadagājuma cilvēkiem. Nodarbībā tika runāts par veselīgu dzīves veidu, garīgās veselības veicināšanu, prāta treniņiem, pilsētas vēsturi, literatūru, digitālajām kompetencēm.

Maznodrošinātajām personām datorprasmes ir vājas un viņi baidās apgūt jaunas tehnoloģijas un iemaņas, tāpēc visās novada bibliotēkās šie cilvēki galvenokārt tika apmācīti izmantot internetbanku, lai varētu saņemt izdrukas no bankām, spētu deklarēties, pieteikties rinda uz PMLP.

Digitāli radīta satura piedāvājums, saglabāšana, uzskaitē

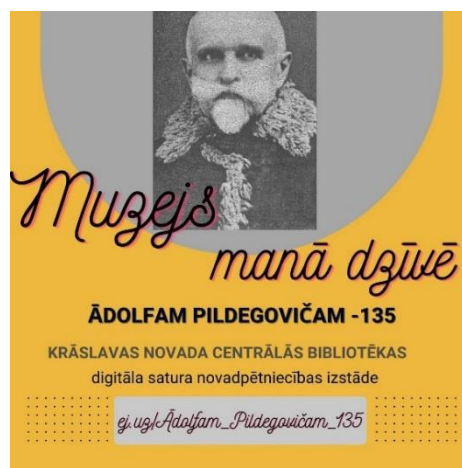
2022. gadā novadpētniecības digitalizētie materiāli tika popularizēti vairākās digitāla satura novadpētniecības izstādēs, kas tika publicētas gan Krāslavas novada centrālās bibliotēkas gan mājas lapā, gan bibliotēkas Facebook lapā.

Digitāla satura izstāde ietver sevī digitalizētus novadpētniecības materiālus, tādējādi digitāla satura novadpētniecības izstādes ikviens interesents var apskatīt virtuāli, fiziski nemaz neapmeklējot bibliotēku.

2022. gadā bibliotēkārē izveidoja četras digitāla satura izstādes novadpētniecībā

“Laiks visu aiznes līdzī”.
Otto Drustam -125

“Muzejs manā dzīvē”. Krāslavas pilsētas mēram
Krāslavas muzeja dibinātājam Ādolfam Pildegovičam – 135

“Tēlniecība ir prāta māksla
Tēlniecei, novadniecei

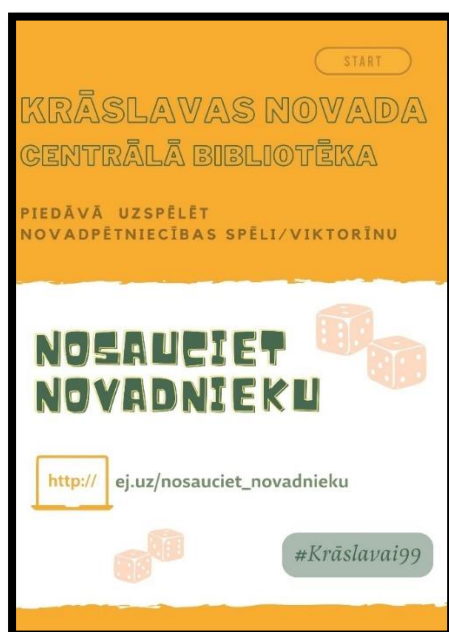
Vandai Zēvaldei 100

“Atzinums cauri gadsimtiem”. Tēlniekam, novadniekam
Naumam Aronsonam – 155

2022. gada jaunums novadpētniecības digitālajā kolekcijā – novadpētniecības spēle/viktorīna “Nosauciet novadnieku”

Krāslavas pilsētai 2022. gadā apritēja 99 gadi. Šim notikumam par godu 16. aprīlī, pilsētas dzimšanas dienā, tika prezentēta jauna novadpētniecības spēle/viktorīna, kur spēles dalībniekiem pēc dotajām norādēm bija jānosauc novadnieka vārds uzvārds. Spēle sastāvēja no desmit jautājumiem.

Latgaliešu valoda ir vēsturisks latviešu valodas paveids, kas ir attīstījies līdz ar latviešu literāro valodu. Ikdienā latgaliski sarunājas 8,8% Latvijas iedzīvotāju. Tas ir gana nozīmīgs

skaitlis, lai būtu vērts arī latgaliski nerunājošajiem uzzināt vairāk par šo valodu, tās daudzveidību, valodas pamatlicējiem un pētniekiem. Veidojot tiešsaistes spēli **“Latgaliešu valodas zinātnieki”** interesenti varēs atcerēties senvārdus, to nozīmi latviešu valodā, izmantojot digitālos resursus un rīkus. Šis digitālais resurss sekmēs latgaliešu valodas attīstību, dos iespēju publiski piekļūt izveidotam materiālam internetā izmantojot platformu Google Forms. Tas palīdzēs stiprināt latgaliešu valodas politiku Eiropas Savienībā, kā arī parādīs praktisko latgaliešu valodas lomu ikdienā.

Uzziņu un informācijas darbs – īsi, aprakstoši (situācijas apraksts, vērtējums)

Mūsdienās bibliotēkas ir ne tikai grāmatu krātuves, bet arī informācijas centri, tāpēc informācijas pakalpojumi bibliotēkā ir bibliotekāra ikdiena.

Pārskata periodā apmeklētāju konsultēšana, apmācības un uzziņu sniegšana notika tradicionālo un elektronisko informāciju resursu izmantošanā. Veicot uzziņu informācijas darbu - tika atbildēts uz specifiskiem un sarežģītiem jautājumiem; uzziņu informācija sniegta ne tikai latviešu valodā, bet arī svešvalodās (angļu, krievu, vācu); apmeklētāji tika konsultēti un apmācīti, kā izmantot bibliotēkas resursus un bibliotēkā pieejamās datu bāzes; palīdzēts lietotājam atrast vajadzīgo informāciju. Lietotājiem uzziņas ir sniegtas gan klātienē, gan attālināti – telefoniski, rakstiski, e-pastā, sazinoties sociālajos tīklos. 2022.gadā lasītāji aktīvi izmantoja pieejamo uzziņu literatūras klāstu mācību nolūkā, profesionālai izaugsmei, darba vajadzībām u.c.

2022.gadā sniegta **3065 uzziņas**. Uzziņu skaits salīdzinot ar iepriekšējo gadu ir palielinājies, jo informācijas meklēšanai izmantoja bibliotēkā pieejamos resursus

Mācību procesam vairāk tika izmantots uzziņu literatūras krājums. Novadpētniecības jomā tika izmantota novadpētniecības datu bāze, kurā pēdējos gados ir pievienoti pilntekstu materiāli no preses izdevumiem vai anotācijas. Novadpētniecībā tika izmantota arī LNB Digitālā bibliotēka. Labs palīgs uzziņu izpildē ir abonētās datu bāzes Letonica, Lursoft laikrakstu bibliotēka.

E-prasmju nedēļas ietvaros tika sagatavoti un izmantoti uzdevumi, kuros dalībniekiem pašiem jāmeklē atbildes datubāzēs un elektroniskajā katalogā.

Sniegto uzziņu tematika aptver visas zinātņu nozares. Skolēniem un studentiem tā ir informācija mācībām, zinātniski pētnieciskajiem darbiem. Pieprasītas tēma bija medicīna, vēsture, literatūrzinātne, juridiskās zināšanas, lauksaimniecība, celtniecība, telpu dizains, praktiskie rokdarbi.

Pandēmijas ietekmē palika pieprasītā uzziņa bija kā dabūt Covid 19 sertifikātus, kā tos izprintēt vai ievadīt mobilajā ierīcē, daudzus iedzīvotājus interesēja apkalpošanas režīmi “zaļais” vai “sarkanais”, kā darbojas bibliotēkas, kā pasūtīt izdevumus.

Bibliotēkā darbojas ESIP punkts, kur atrodas grāmatas, bukleti, kartes, informatīvas lapiņas, kalendāri. Materiāli par ES ir pieprasīti: bibliotēkas lietotāji interesējās par EK regulām dažādās jomās, brīvprātīgo darbu, ES fondu līdzfinansētajiem projektiem, iecerēšanas un izceļošanas jautājumi.

Bibliotēkas izglītojošā darbība

Reģiona bibliotēkas iespēju robežās nodrošina iespēju apgūt informācijpratību katram interesentam. Bibliotēkās tika turpināta lietotāju apmācība bibliotēkas elektronisko resursu izmantošanā- elektroniskā kopkataloga, bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantošanā, e-pakalpojumu saņemšanā, sociālo tīklu un interneta izmantošanā, konsultējot gan individuāli, gan informācijpratības stundās, E-prasmju nedēļā, bibliotēkās organizētajās datorapmācībās .

Sadarbība ar Krāslavas novada pašvaldību Krāslavas novada centrālā bibliotēka organizēja tiešsaistes ekspertu **diskusiju “Aizsargājamo ainavu apvidus „Augšdaugava” dabas aizsardzības plāns”** Diskusijas mērķis bija informēt un uzklaut ekspertu viedokļus par aizsargājamo ainavu apvidus „Augšdaugava” dabas aizsardzības plāna izstrādi īpaši aizsargājamai dabas un „Natura 2000” teritorijai, aizsargājamo ainavu apvidum „Augšdaugava” Daugavpils (Augšdaugavas) un Krāslavas novadā.

Diskusijā piedalījās Dabas fonda eksperte ,dabas plāna izstrādātāja Lelde Eņģele, LU vadošā pētniece Elmīra Boikova, vides zinātnes profesors Oļģerts Nikodemus. Uz diskusiju tika aicināti Krāslavas novada un Augšdaugavas novada uzņēmēji un iedzīvotāji, īpaši tie, kuru darbība vai īpašums saistīts ar Augšdaugavas teritoriju.

Četras stundas garā diskusija bija tik spraiga un asa, jo viedokļu krustugunīs nonāca vietējo uzņēmēju intereses un plāna izstrādātāju mērķi. Moderatora funkcijas uzņēmās centrālā bibliotēka, īpaši gatavojoties šim pasākumam un iepazīstoties ar pašu plānotāju iecerēm un vietējo iedzīvotāju sagatavotajiem jautājumiem.

Šī diskusija ļāva vēlreiz atgriezties pie plāna izstrādes caurskatīšanas un strīdīgo jautājumu risināšanas.

Pateicoties projektam “Europe Direct Austrumlatgalē” tika turpināta izglītojošā darbība jauniešiem, pašvaldību darbiniekiem, uzņēmējiem, pedagogiem, kultūras darbinieku grupām. Tika piedāvātas apmācības , izzinošas lekcijas, tiešsaistes pasākumi digitālo kompetenču attīstībā, izglītības, veselības drošības jautājumos. Netika aizmirsti arī valodas kultūras jautājumi, bet īpaši medijpratības prasmes.

Elektroniskā vidē parādījās jauni e-pakalpojumi – pieauga pieprasījumu skaits par valsts un pašvaldību piedāvātajiem e-pakalpojumiem un to pielietošanu. Populārākie tiešsaistes portāli 2022.gadā : E-veselība, Latvija.lv, Apdrošināšanas, Elektrum, csdd.lv, Valsts ieņēmumu un Lauku atbalsta dienesti, internetbankas, Avia kompānijas u.c. portāli.

Pagastu bibliotēkas sadarbībā ar Lauku konsultāciju centru organizēja konsultācijas un apmācību seminārus par zemes platību apsaimniekošanu, pieteikšanos LAD platībmaksājumiem.

Februāra un marta mēnešos aktuālas apmācības ir par elektronisko dokumentu sagatavošanu un iesniegšanu VID, deklarāciju aizpildīšanu , PVN atgriešanu.

Apmācībām tiek izmantota e-prasmju nedēļa. Apmācību procesam tika piesaistīti speciālisti no VID, bankām.

Digitālās nedēļas pasākumi

DIGITĀLĀ NEDEĻA 2022
21.-25. marts

ALL DIGITAL Weeks

24.03. 10:00 - 13:00 Tiešsaistes seminārs "Aktuālais medijpratības jomā - dezinformācijas tendences un faktu pārbaude"	29.03. 09:00 - 09:45 Tiešsaistes viktorīna skolēniem "e-Prasmes viktorīna 2022"
28.03. 10:00 - 11:00 Novadpētniecības viktorīna bibliotekāriem "Es presi lasu digitāli"	30.03. 13:00 - 14:30 Vebinārs bibliotekāriem "Emuārs - jaunumi un aktualitātes par to"
14.03. - 14.04. 10:00 - 17:00 E-konsultācijas par e-risinājumiem "Prasi bibliotēkai!" pēc iepriekšēja pieraksta - tālr. 24780173	

ALL DIGITAL Week

Digital Skills and Jobs Coalition

LIKTA
LATVIJAS INFORMĀCIJAS UN KOMUNIKĀCIJAS TEHNISKAJAS AKADEMĪJA

Medijpratība (mērķauditorija, pasākumi, izglītojošā darbība, analīze)

Medijpratība tiek definēta ka viena no 21.gadsimta būtiskajām prasmēm, kuru nepieciešams pilnveidot ikvienam sabiedrības pārstāvim. Informācijas patērēšanas nepieciešamība radījusi sevis izglītošanas nepieciešamību, lai orientētos komunikācijas vidē.

Krāslavas novada centrālā bibliotēka piedāvāja vairākus seminārus, vebinārus, konkursus par šo tēmu.

Vebinārā **“ Medijpratība – ne tikai izglītības, bet arī veselības un drošības jautājums”** tika aicināti piedalīties pašvaldību, izglītības iestāžu darbinieki. Mērķis: veicināt medijpratību visdažādākajos iedzīvotāju slāņos, izkopt prasmes piekļūt drošai informācijai, kā uzrunāt auditoriju, kas dzīvo “savā burbulī”, kā veidot diskusijas par šiem jautājumiem. Lektors pedagogs un psihologs Kaspars Bikše. Piedalījās 50 dalībnieki.

Seminārā **“Medijpratība: tendences un izaicinājumi”** bija paredzēts uzņēmējiem, bibliotēku darbiniekiem un pedagogiem. Mērķis: iegūt zināšanas par dezinformācijas un misinformācijas jēdzieniem, patlaban raksturīgām tās veidošanas tendencēm un jaunām formām, prasmes tās atpazīt no uzticamas informācijas un veikt vienkāršu faktu pārbaudi. Lektore medijpratības eksperte Klīnta Ločmele. Piedalījās 76 dalībnieki.

Seminārā **“Divdesmitā gadsimta tendences komunikācijā”** piedalījās jaunieši, kultūras darbinieki, visi interesenti. Kopīgajā semināra dalībnieki noskaidroja kā efektīvi komunicēt klātienē un attālināti, pie kā jāpiedomā, lai saskarsmē ar citiem sniegtu un saņemtu pozitīvas emocijas, kā risināt pārpratumus un mazināt konfliktus un veiksmīgi veidot personīgo dzīvi, karjeru un darbavietas tēlu. Lektore: saskarsmes, etiķetes un komunikācijas trenere Kristīna Sprūdža. Piedalījās 84 dalībnieki.

Apmācībās “**Digitālie rīki palīgā spēļu un viktorīnu veidošanā**” piedalījās nevalstisko organizāciju pārstāvji, izglītības, bibliotēku darbinieki, jaunieši. To dalībnieki apguva zināšanas par digitālajām platformām un praktiski apguva viktorīnu un aptauju izveidošanu interaktīvajā vidē. Apmācības vadīja Ventspils digitālā centra pasniedzēja Santa Līce. Piedalījās 46 dalībnieki.

Jauniešiem un cilvēkiem, kuriem ir nepieciešamās kompetences digitālās informācijas apstrādē tika piedāvāts konkurss “**Digitālo apsveikumu veidošana ES pilsētai Krāslavai**”, kura piedalījās 47 dalībnieki. (Skat.nodalā Novadpētniecība”.

Visi izglītojošie pasākumi bija ļoti pieprasīti, jo par semināru vadītājiem tika pieaicināti ļoti kompetenti speciālisti ar lielu pieredzi medijpratībā. Šie izglītojošie pasākumi sekmēja apkārtējās kopienas izaugsmi un izglītošanu.

Pateicoties Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bibliotēku attīstības centram ar Latvijas Republikas Kultūras ministrijas atbalstu 2 centrālās bibliotēkas darbinieki piedalījās mācībās “**Medijpratības meistari**”. Apmācību laikā bija sagatavoti medijpratības meistari – mentori , kuru apgūtās zināšanas tiek nodotas gan citiem kolēģiem, gan sabiedrībai -, kā arī veicinot meistarību savstarpējo tīklošanos, pieredzes un domu apmaiņu.

Pašvaldības, valsts institūciju un nevalstisko organizāciju informācijas pieejamība iedzīvotājiem

Lai saņemtu nepieciešamo informāciju par pašvaldības darbu, saistošajiem dokumentiem, pieņemtajiem lēmumiem, aktualitātēm, projektu ziņām, klientiem ir pieejamas pašvaldību mājas lapā : www.kraslava.lv . Bibliotēku darbinieki palīdz lietotājiem atrast nepieciešamo informāciju internetā.

Visa novada informācija ir pieejama informatīvajos izdevumos “ Krāslavas Vēstis” , kurš ir pieejams visas reģiona publiskajās bibliotēkās. Informācija par aktualitātēm nevalstiskajās organizācijās, kuras darbojas pašvaldību teritorijās tiek publicēta novada domes mājas lapā. Par valsts institūciju darbību var uzzināt visās bibliotēkās, kurās pieejama informācija, jo domes mājas lapā ir arī šo iestāžu banneri, uz kuriem uzklikšķinot atveras nepieciešamās interneta lapas.

Šajā laikā bija svarīgi savlaicīgi novadīt informāciju par MK rīkojumiem , novada pašvaldības pieņemtajiem lēmumiem, bibliotēkas lietotāju apkalpošanas kārtību.

Bibliotēkās izvietotas arī citu pašvaldības iestāžu un nevalstisko organizāciju pasākumu afišas un informatīvie materiāli par dažādiem pasākumiem un citām aktivitātēm pilsētā un novadā.

Elektroniskais katalogs kā pakalpojums – tabula “BIS ALISE izmantošana” + īsi, aprakstoši (vai visām reģiona bibliotēkām ir “ALISE”, kādus moduļus izmanto, kataloga veidošanas dinamika, lietotāju iespējas katalogā u. tml.)

Tabula “BIS ALISE izmantošana”

Reģions/ Pilsēta/ Novads	Bibliotēku skaits	Cik bibliotēkas strādā ar BIS ALISE un ALISE-i	Strādā ar moduļiem			Autorizēti lietotāji (2022)	Pasūtīt (Web) eksemplāru (2022)
			Cirkulācija	SBA	Komplektēšana		
	24	24	24	2	2	82	416

Tabula "Autorizētie lietotāji" Krāslavas novada centrālajā bibliotēkā

	2020	2021	2022	% salīdzinot ar iepř. gadu
Aktīvie lietotāji kopā	1644	1432	1374	-4%
Autorizētie lietotāji kopā	966	1001	1030	3%
Autorizētie lietotāji pārskata periodā	83	35	82	43%

Šobrīd centrālajā bibliotēkā tiek izmantoti BIS ALISE šādi moduļi: Pamatkonfigurācija (Komplektēšana, Kataloģizācija, Z39.50 klients, Autoritatīvo datu kontrole, Klasifikācija, Lokālais OPAC, Svītrkodu druka, Administrācija), Cirkulācija (Lasītāju reģistrācija, Izdevumu izsniegšana/saņemšana, Pasūtījumu un rezervāciju apstrāde), WebPac (Saišu redaktors, Rezervēšana), Inventarizācija, Z39.50 serveris un Papildus DB – bibliotēkas veidotās datu bāzes (novadpētniecība, analītika).

Elektroniskajā kopkatalogā ir atspoguļotas 24 novada bibliotēku krājumi. Ar ALISES programmatūru strādā visas 24 bibliotēkas.

Datu ievadi ALISES programmatūrā veic Krāslavas novada centrālās bibliotēkas, Dagdas novada bibliotēkas darbinieki. Dagdas novada bibliotēka veido ierakstus saviem jaunieguvumiem, pievieno eksemplāru ziņas esošajiem ierakstiem un veic savu krājumu rekataloģizāciju. Novada centrālās bibliotēkas speciālisti pēc piestādītajiem sarakstiem veido aprakstus 24 bibliotēku krājumiem. Katrai grāmatai tiek piešķirts svītrkods. Tiek veidots sūtījums, pēc kura inventāra grāmatā tiek veikti ieraksti.

Ierakstu skaits elektroniskajā katalogā ir **93837**. Kopējais Krāslavas reģiona bibliotēku krājuma apjoms ir **190616** eksemplāri, no tiem kopkatalogā ir izveidoti apraksti **monogrāfiskajiem izdevumiem 33871** vienībām un **3559** turpinājumresursiem ar ziņām uz 01.01.2021. Publisko bibliotēku krājumi atspoguļoti 100% apjomā. Novadpētniecības ierakstu skaits ir **38988**.

No novadu bibliotēku krājumiem izslēgti **8801** monogrāfiskie izdevumi un ienākuši **137304** izdevumi.

Galvenā autoritatīvā datu bāze bibliotēkā ievadīti **3 530 ieraksti**. No tiem **1777 personvārdi, 1017 priekšmeti, 287 institūcijas, 155 vietvārdi, 251 žanri, 27 pasākumi**

Digitalizācija – kopaina, īss situācijas apraksts

Krāslavas novada centrālā bibliotēka veic tikai to dokumentu digitalizāciju, kas saistīti ar Krāslavas novadu, ar tajā saistītiem notikumiem un cilvēkiem utt.

Sīkāk lasīt darba pārskata 8.nodaļā Novadpētniecība.

Iekšzemes un starptautiskais SBA

Bibliotēku mērķis ir nodrošināt pakalpojumu pieejamību pēc iespējas tuvāk bibliotēkas lietotāju dzīves, darba vai mācību vietai. Ja meklētais nav atrodams Galvenās bibliotēkas krājumā, apmeklētājiem tiek piedāvāta iespēja pasūtīt nepieciešamo no Nacionālās bibliotēkas, no Latgales centrālās bibliotēkas, no reģiona publiskajām bibliotēkām. Vajadzības gadījumā lasītāju apkalpošanas nodaļā ikvienam tiek piedāvāta palīdzība sameklēt grāmatu Nacionālās bibliotēkas katalogā vai reģiona kopkatalogā, noskaidrot, vai tā ir pieejama, un pasūtīt.

2022.gadā SBA aktīva grāmatu apmaiņa notika starp Krāslavas novada centrālo bibliotēku un reģiona publiskajām bibliotēkām. No citām bibliotēkām saņemtas **334** grāmatas, bet uz citām bibliotēkām nosūtītas **374** grāmatas. Uz citām bibliotēkām nosūtītās grāmatas pārsvarā bija daiļliteratūra latviešu un krievu valodā, nozaru literatūra, grāmatas kvalifikācijas celšanai un mācībām. Salīdzinājumā 2021.gadu, SBA izsniegums ir samazinājies par 16 izdevumiem un saņemto izdevumu skaits par 215 izdevumiem. SBA palīdz izpildīt to lietotāju pieprasījumu, kuriem nepieciešams ātrākā laikā saņemt vajadzīgo literatūru.

Tabula “SBA rādītāji Krāslavas NCB”

SBA	2020	2021	2022
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	258	350	334
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	479	589	374

Tabula “SBA rādītāji novada bibliotēkās

SBA	2020	2021	2022
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	1444	1799	1340
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	1340	3232	1345

SBA izmanto gandrīz visas reģiona bibliotēkas, pieprasot izdevumus no novada Centrālās bibliotēkas krājuma, kā arī no sev tuvāko bibliotēku krājumiem, lai piedāvātu saviem lietotājiem plašākas iespējas izdevumu izvēlē, kas nav mazsvarīgi apstākļos, kad ir ierobežoti līdzekļi krājuma komplektēšanā. Savukārt Centrālā bibliotēka izmanto iespēju pasūtīt no reģiona bibliotēkām izdevumus, uz kuru nav savā krājumā, bet pagastu bibliotēkās tie ir mazāk pieprasīti.

Gadu no gada statistiskie rādītāji mainās, vienu gadu saņemto izdevumu skaits pieaug, citu gadu – samazinās. Tāpat ir arī ar nosūtītajiem izdevumiem. Tas vairāk ir saistīts ar mācību programmām, jauno iepirkto iespieddarbu daudzumu. 2022.gadā jūtams kritums SBA pieprasījumos.

Problēmas un risinājumi bibliotēkas pakalpojumu un pieejamības jomā

Viena no lielākajām problēmām ir darbinieku nepietiekamās zināšanas IT jomā. Lai arī notiek nepārtrauktas apmācības, katrs jauninājums sagādā problēmas apgūšanā.

Nākošā problēma ir finansējums jaunu tehnoloģiju iegādei bibliotēkā. Lietotāji zina par jauninājumiem un iespējām, dažādiem aprīkojumiem, ko piedāvā kompānijas, bet bibliotēkai tas nav iegādājams un nav vajadzīgo speciālistu to apgūšanā.

Nākamā problēma ir parādnieku skaita pieaugums, kuri pandēmijas ietekmē ir pazuduši ar bibliotēkas izdevumiem un ietekmē bibliotēkas resursu pieejamību citiem lietotājiem.

6. Krājums

Krājuma komplektēšanas politika un organizācija:

Krāslavas novada centrālā bibliotēka komplektējot krājumu, vadījās pēc izstrādātā dokumenta „**Krājuma attīstības koncepcija 2019.-2022.**”, kurā noteikta bibliotēkas krājuma veidošanas un papildināšanas politika (profila noteikšana), ir noteikti temati, par kuriem iegādājami iespieddarbi u.c. dokumenti, dokumentu veidi, valodas, eksemplāru skaits un citi parametri. To izstrādājot tika noteikti krājuma veidošanas politikas galvenie mērķi un uzdevumi, vadoties pēc Krāslavas novada attīstības programmā 2018.-2022. noteiktajām prioritātēm (lauksaimniecība, tirdzniecība, uzņēmējdarbība, tūrisms, izglītība un kultūra, apstrādes rūpniecība), kā arī literatūra uzņēmējdarbības atbalstam un dažādo lietotāju grupu informacionālajām vajadzībām, iepriekšējās koncepcijas rezultātu analīzes, kā arī citu bibliotēku pieredzes.

Prioritātes krājuma komplektēšanā:

- augstvērtīgas latviešu oriģinālliteratūras komplektēšana;
- kvalitatīvas nozaru literatūras komplektēšana;
- jaunākās bērnu un jauniešu literatūras komplektēšana;

- novadpētniecības krājuma papildināšana ar jauniznākušiem izdevumiem;
- Krāslavas novada bibliotēku kopkataloga kvalitātes nodrošināšana

Krāslavas novada centrālā bibliotēka sniedz profesionālu palīdzību krājuma procesa vadīšanā un koordinēšanā. Reģiona bibliotēkās kā prioritāte komplektēšanā ir daiļliteratūru (latviešu un ārzemju), nozaru literatūru kā kultūrvēsturiska satura, populārzinātniska un bērnu literatūru. Bibliotēkas iespēju robežās nodrošina visas lasītāju vajadzības un pieprasījumus. Krājuma komplektēšana ietver arī bezatlīdzības ceļā saņemtus izdevumus (dāvinājumus), tie tiek saņemti gan no Latvijas Nacionālās bibliotēkas nodotajiem dāvinājumiem, gan no iestādēm un organizācijām, kā arī no privātpersonām

Pagājušajā gadā reģiona galvenā bibliotēka veica:

- Bibliotēkas krājuma komplektēšanu un piekomplektēšanu,
 - Elektroniskā kataloga veidošanu un rediģēšanu,
 - Norakstīšanu,
 - Krājuma inventarizāciju,
 - Metodisku un praktisku palīdzību reģiona bibliotēkām krājuma sakārtošanā
- Lai popularizētu krājumu, informācija par jaunieguvumiem tika ievietota bibliotēkas mājas lapā, emuāros, sociālajos tīklos Tajos tiek ievietotas veidotas virtuālās izstādes ar iespēju lietotājiem rezervēt grāmatas. Autorizētiem bibliotēkas lietotājiem ir iespēja grāmatas rezervēt arī elektroniskajā katalogā.

Katrai pagasta bibliotēkai ir izstrādāta sava krājuma attīstības koncepcija, kuras, gatavojoties 2023.gada bibliotēku akreditācijai, tika aktualizētas

Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums.

Bibliotēka savu krājumu komplektēja tā, lai tas būtu aktuāls, atbilstu visām apmeklētāju grupām pēc vecuma, izglītības un tajā pašā laikā sniegtu mūsdienīgus informācijas pakalpojumus un veicinātu sabiedrības mūžizglītību.

Tabula “Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums Krāslavas novada centrālajā bibliotēkā”

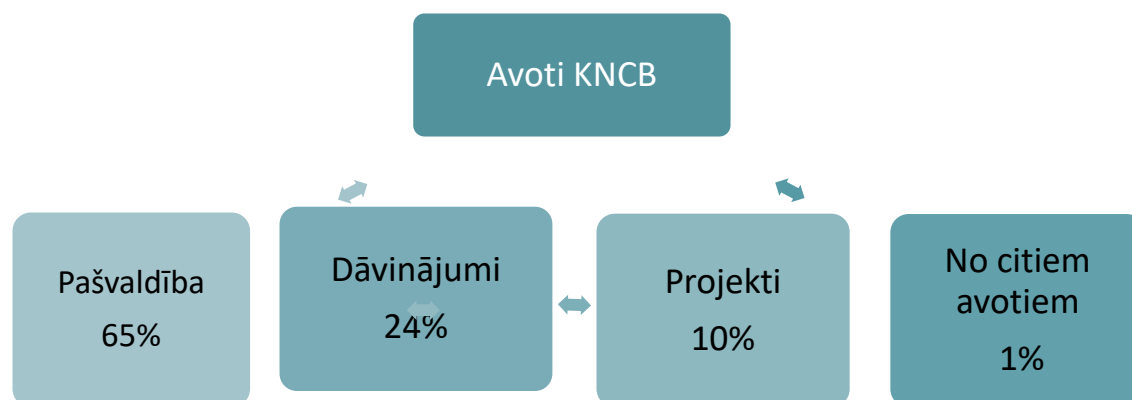
	2020	2021	2022
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	9051	9044	9142
<i>t. sk. grāmatām</i>	6604	6346	6380
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>	1736	1484	1037
<i>periodiskajiem izdevumiem</i>	2447	2698	2762
Finansējums krājumam uz 1 iedz. apkalpes zonā	1,11	1,12	1,15
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	9051	9044	9142

Pēdējos gados krājuma finansējums palika nemainīgs, jo pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai trīs gadu laikā ir stabils. Finansējuma sadalījums **70%** grāmatu

iegādei, t.sk. **17%** tieši bērnu literatūras iegādei un **30%** periodikas iegādei norāda, ka grāmatu iegāde izvirzīta kā prioritāte.

Bez pašvaldības finansējuma, krājumā ienāca projekta “Vērtīgo grāmatu iepirkums Latvijas publiskajam bibliotēkām” izdevumi uz summu **835 EUR** un dāvinājumi no lietotajiem un citām organizācijām un iestādēm uz summu **2417 EUR**. Kopējais finansējums sastādīja **9741 EUR** monogrāfiskajiem izdevumiem

Iedzīvotāji atbalstīja “Draudzīgā aicinājuma” devīzi dāvināt grāmatas savai dzimtajai bibliotēkai un **57** lietotāji un citas ieinteresētas personas uzdāvināja vairāk nekā **500** izdevumus, kuri tika sadalīti un nodoti pagastu bibliotēkām.

Tabula “Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums”

	2020	2021	2022
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	38303	41174	46890
<i>t. sk. grāmatām</i>	25763	28342	33097
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>			
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	12540	12892	13793
Finansējums krājumam uz 1 iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā pēc PMLP ziņām	1,68	1,87	2,05
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	38303	41174	46890

Novada griezumā pieauga finansējums krājumam par **12%**, salīdzinot ar 2021. gadu, līdz ar to arī palielinājās līdzekļu daudzuma uz 1 iedzīvotāju (+**0,18 EUR**)

Rekatalogizācija

Visu reģiona 24 publisko bibliotēku krājumi 100% apjomā rekatalogizēti un atspoguļoti Krāslavas reģiona bibliotēku elektroniskajā kopkatalogā. Viss krājums no Grāveru, Šķeltovas un Kastulinas bibliotēkām ir ievadīts novada kopkatalogā.

Krājuma pārbaude (inventarizācija)

Krājuma inventarizācija 2022.gadā veikta, mainoties bibliotēku darbiniekiem Ezernieku un Kalniešu pagasta bibliotēkās. Kārtējās inventarizācijas veiktas Ķepovas, Asūnes, Kombuļu, Piedrujas pagastu bibliotēkās, atbilstoši BIS ALISE inventarizācijas versijas nosacījumiem. Inventarizāciju rezultātā konstatēts, ka grāmatu eksemplāri iztrūkums ir neliels Grāmatu krājuma pārbaudes rezultātā tika sakārtots un attīrīts grāmatu fonds. Trūkstošie eksemplāri tika norakstīti, kā brīvpieejas apstākļos nozaudētie dokumenti. Kopumā visi uzskaites dokumenti tika noformēti atbilstoši krājuma uzskaites noteikumiem.

Krājuma rādītāji

Tabula "Krājuma rādītāji Krāslavas novada centrālajā bibliotēkā

	2020	2021.	2022
Jaunieguvumi	2903	2474	2129
Grāmatas	1611	1223	1219
t. sk. latviešu daiļliteratūra	238	229	198
t. sk. bērniem	269	347	308
Izslēgtie dokumenti	2769	2226	3984
Krājuma kopskaits	39032	39284	37429
Grāmatu krājuma apgrozība	1,71	1,48	1,46
Periodisko izdevumu apgrozība	6,85	5,26	3,27

Pieaugot jauno izdevumu cenām, jaunieguvumu skaits samazinājās, jo atvēlētie līdzekļi krājuma komplektēšanai bija palikuši iepriekšējie. Nopietni tika strādāts pie krājuma atvēršanas, bojāto un novecojušo izdevumu norakstīšanas. Samazinājās periodisko izdevumu apgrozība, jo lietotājus mazāk interesēja publikācijas papīra formātā, bet informācija internetā.

Gada beigās, analizējot bibliotēkas krājumu, jaunieguvumi sastāda **6%** no visa krājuma. Pārskata periodā saņemti **2129** jaunieguvumi. Veiktā jaunieguvumu analīze liecina ka **38 %** no iepirktajiem izdevumiem bija daiļliteratūra, pieaugušajiem, **22 %** - pirmsskolas un jaunāko klašu bērnu literatūra, **40%** - nozaru literatūra. **57%** sastāda grāmatas un **43%** periodiskie izdevumi.

No visiem jaunieguvumiem latviešu valodā ir **58%** izdevumu, **38%** - krievu valodā un **4%** svešvalodās. Iepirkto izdevumu skaits krievu valodā samazinājās Krievijas uzbrukuma rezultātā.

Tabula "Krājuma rādītāji Krāslavas novada bibliotēkās

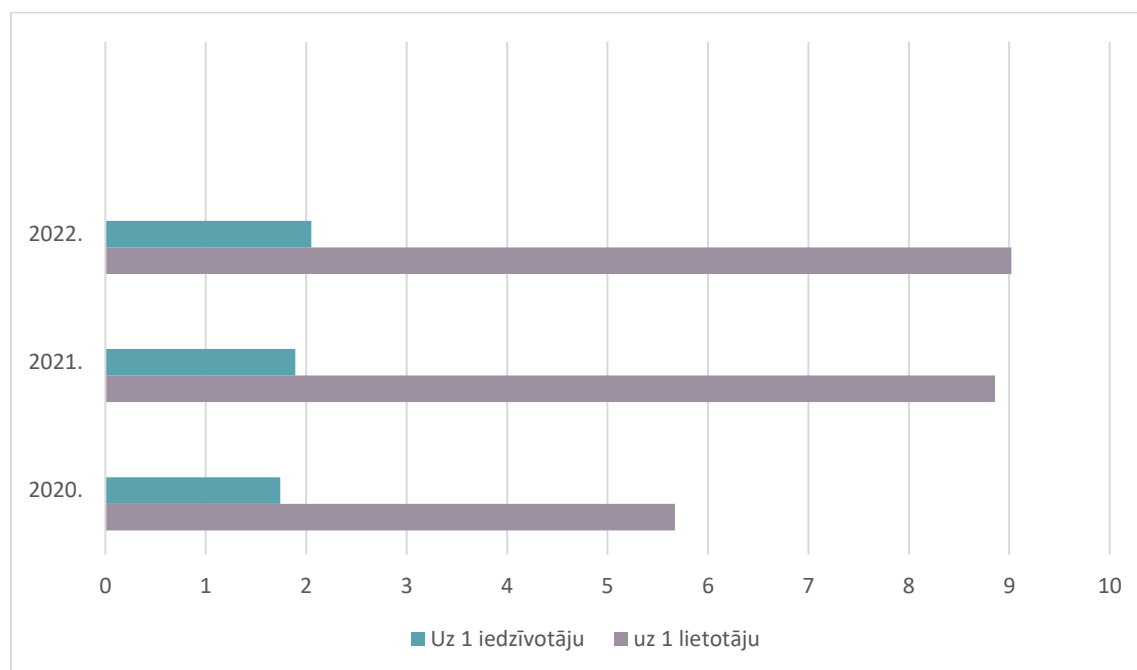
	2020	2021.	2022
Jaunieguvumi	14273	13798	13304
Grāmatas	7796	6111	6829
t. sk. latviešu daiļliteratūra	1975	1778	
t. sk. bērniem	1887	1562	1484

Izslēgtie dokumenti	13924	11973	14965
Krājuma kopskaits	175569	177378	186029
Grāmatu krājuma apgrozība	0,86	0,84	0,91
Periodisko izdevumu apgrozība	4,44	4,10	3,81

Rādītāju analīze tika veikta visa novada griezumā, apvienojot iepriekšējo gadu rādītājus pa novadiem. Daudzu faktoru ietekmē 2022.gadā Krāslavas novadā samazinājās jaunieguvumu skaits, pieaugot izdevumu cenām un sarūkot iešķirtajam finansējumam krājuma iegādei. Neskatoties uz to, ka projekta “**Vērtīgo grāmatu iepirkums Latvijas publiskām bibliotēkām**” ietvaros bibliotēkās ienāca liels izdevumu skaits, bibliotēku darbinieki regulāri iepirka no grāmatu bāzēm jaunāko literatūru, sekojot jaunākajiem izdevumiem, ko iesaka LNB sagatavotas rekomendācijas “Literatūras ceļvedī” un Bibliogrāfijas institūta informatīvajā biļetenā “Latvijas jaunākās grāmatas”. Bibliotēkas lietotāji daudzi ir zinoši, regulāri seko jaunajiem izdevumiem un prezentācijām, tādēļ uzreiz vēlas redzēt bibliotēkas plauktā izdoto jauninājumu.

Visas novada bibliotēkas 2022. gadā centās **veidot kvalitatīvu, lietotāju pieprasītu krājumu, pievēršot uzmanību mainīgām lietotāju vajadzībām, veicināt izglītības iespējas, konkurētspēju darba tirgū un saturīgu brīvā laika izmantošanu.**

Finansiālais nodrošinājums krājuma iegādei.

Kopēji krājuma iegādei novada tika atvēlēti **46890 eiro.**, no tiem preses izdevumiem 13793 EUR

Datubāzes

Lietotājiem tiek piedāvātas gan pašu veidotās datu bāzes, gan abonētās, gan pašvaldību dokumentu datu bāze, LNB elektroniskais katalogs un nacionālās bibliogrāfijas analītikas datu bāze, Latvijas un ārvalstu bibliotēku elektroniskie katalogi un novadpētniecības datu bāzes, Internet resursi un datu bāzes.

Tabula "Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums

Dabubāze	2020	2021	2022
Letonika			
skatījumi	2237	2358	2262
piekļuves sesiju skaits	686	1142	1280
lejuplāžu skaits			
News	1037	207	318
skatījumi			
piekļuves sesiju skaits			
lejuplāžu skaits			
Citas			

Datu bāzu popularizācijai izmantoja:

- Bibliotēkās izvietoto informāciju par datubāzu lietošanas iespējām;
- Izdales materiālus par pieejamajām datubāzēm;
- Individuālās konsultācijas;

Informācija bibliotēkas mājas lapā, sociālajos tīklos.

Krājuma un datubāzu popularizēšana.

- Literatūras izstādes,
- Jauno grāmatu dienas kopā ar literatūras apskatiem,
- Informācija par jaunajām grāmatām un sarakstiem bibliotēkas mājaslapā,
- Literatūras saraksti novadu laikrakstā "Ezerzeme", pašvaldības mājas lapā
- Aizvadītajā gadā uzmanība pievērsta krājuma popularizēšanai sociālajos tīklos. Informācija par grāmatu jaunumiem regulāri atspoguļojas Facebook
- Literārās tikšanās ar autoriem, grāmatu prezentācijas online
- Elektroniskais kopkatalogs
- SBA iespēju popularizēšana

Bibliotēkā ir izveidotas grāmatu plaukts "Literatūre" kurā tiek ievietota mēneša kāda grāmata, izmantojot raidījumu cikla "**Literatūre – ceļojums ar rakstnieku**" ieteikumus.

Bibliotēkas krājums tiek popularizēts arī ar veidotajām tematiskajām, atceres, jubileju un informējošām izstādēm lasītavā un abonementā, Jauno grāmatu dienās. Katram lietotājam tiek sniegtas individuālas konsultācijas, ieteikumi. Lietotājiem ir iespējams pasūtīt un rezervēt jebkuru jauniznākušo izdevumu, kurš ir parādījies tikai reklāmā un vēl īsti nav nonācis pārdošanā.

Jaunienākušo izdevumu saraksti regulāri tiek publicēti pašvaldības mājas lapā, novada laikrakstā "Ezerzeme". Mājas lapā un sociālajos tīklos bez Jauno grāmatu apskatiem, ir apskati kādam no autoriem, kuram ir jubileja kā S. Kaldupe, M. Zālīte, G.G. Markess u.c. Ir arī jauno preses izdevumu apskati "Jauno žurnālu apskats"

Bibliotēkā gada laikā notika tikšanās ar rakstniekiem Ilzi Aizsilu, Māru Jakubovsku, Daci Rukšāni, Valentīnu Lukaševiču.

Datu bāzes tiek popularizētas arī e-prasmju nedēļas pasākumos un Droša interneta dienā, kad bibliotēkā ir speciālie pasākumi.

Programma “Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām

Pateicoties projektam “**Vērtīgo grāmatu iepirkums Latvijas publiskām bibliotēkām**” Krāslavas novada bibliotēku krājumi tika papildināti ar augstvērtīgiem pēdējo gadu izdevumiem kopā par **650 izdevumu** uz summu **6511 EUR**. Ievērojamu daļu no saņemtās literatūras ir atvēlēta daiļliteratūrai, kas pagastu bibliotēkās lietotājiem dot iespēju iepazīt jaunāko oriģinālliteratūru, svaigākos tulkojumus, kā arī klasisku un hrestomātisku tekstu jauniem izdevumiem.

Darbs ar parādniekiem

Pārskata periodā darbs ar lasītājiem – parādniekiem, sekojot bibliotēkas lietotāju paradumiem, ir bijis regulārs. Par nenodotiem informācijas resursiem lietotāji tiek savlaicīgi informēti telefoniski, gan e- pasta veidā. Lietotāju ērtībai tiek piedāvāti autorizācijas dati, kas attālināti ātri, ērti un sev izdevīgā laikā ļauj pagarināt izvēlētos nosaukumus. Daudz problēmu radīja pandēmijas laikā veiktie ierobežojumi bibliotēkas apmeklējumiem, Iedzīvotāji, kuri ir bezdarbnieki, no nelabvēlīgām ģimenēm neatgriež izdevumus.. Bieži atgrieztā literatūra ir neizmantojama nākamajiem lietotājiem, jo tiek atgriezta saplētā un sasmērētā veidā.

Ievērojot jauno datu aizsardzības likumu, šis darbs ir kļuvis daudz problemātiskāks. Bibliotēkas kļūst beztiesiskas paņemto izdevumu atgriešanā.

Lai arī kavējuma nauda par laikā neatdotiem iespieddarbiem iekasēta netiek, bieži gadās, ka izdevumus vienkārši neatdot. Tad šie izdevumi ir jāizslēdz no krājuma, veicot BIS Alise pie reģistrētā bibliotēkas lietotāja īpašu atzīmi par parādu, saistību nenokārtošanu Ilglaicīgiem parādniekiem uz laiku, kamēr netiek nokārtotas saistības ar bibliotēku, tiek atļauts izmantot reģiona bibliotēku pakalpojumus tikai uz vietas.

Ar bibliotēkas krājumu saistītās problēmas un to risinājumi, vajadzības.

Krājuma komplektēšanā tiek izmantoti tradicionālie krājuma attīstības kritēriji (tematika, komplektēšanas līmenis un mērķauditorija).

Komplektēšanas galvenais kritērijs – mūsdienīga, kvalitatīva, aktuāla, lietotāju izglītošanai, brīvā laika pavadīšanai noderīga satura izdevumu iegāde.

Ir lietas, kas nav atkarīgas no bibliotēkas, piemēram, finansējums. Izdevumu cenas ir ļoti augušas, tāpēc iepirkto grāmatu skaits kļūst arvien mazāks. Krājuma attīstībā vairāk tiek domāts pie krājuma kvalitātes, nevis kvantitātes.

Ierobežotā finansējuma apstākļos daudzās pagastu bibliotēkās krājuma komplektēšanā - vēl aktīvāk jāizmanto SBA un sadarbība krājumu komplektēšanā blakus esošo pagastu bibliotēkās. Bibliotēku darbiniekiem aktīvāk jāpievēršas savu krājumu popularizēšanai, veidojot literatūras apskatus, piedāvājot tos dažādām mērķauditorijām utt.

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

Darba ar bērniem un jauniešiem raksturojums un vispārējie rādītāji.

Darbā ar bērniem un jauniešiem galvenā misija ir veicināt lasīšanu bērnu un jauniešu vidū. Bibliotēkas darbā ar bērniem un pusaudžiem svarīgākais ir nezaudēt saikni ar bērniem.

Bibliotēku uzdevums:

- ❖ jaunu lasītāju (bērnu un jauniešu) iesaistīšana bibliotēkās,
 - ❖ bibliotēkas darba organizēšana ar bērniem un jauniešiem, tā popularizēšana, publicitāte,
 - ❖ literatūras popularizēšana dažādos lasīšanas veicināšanas pasākumos,
 - ❖ piedalīšanās mērķprogrammas "Lasīšanas veicināšana un bibliotēkas pakalpojumu attīstīšana" I. posmā "Bērnu/Jauniešu/ Vecāku žūrija"
- ❖ piedalīšanās konkursos "Drošs internets", E-prasmju nedēļā, u.c.

Vispārīgie radītāji

Rādītāji	2020	2021	2022	%
Bērnu un jauniešu (t.sk. 5.g.un 6.g.) skaits PII un vispārizglītojošās skolās	2202	2008	2108	+5%
Lietotāju skaits	2412	1464	1581	+7%
% no kop. skolēnu sk.	109%	73%	75%	+2%
Apmeklējumu skaits	22335	17239	29753	+42%
Izsniegums	29758	24845	30643	+10%
Krājuma papildināšana eks.	1911	1562	1484	-5%
BJŽ kolekcijas grāmatas eks.	254	205	321	

2022.gadā pieauga interese par bibliotēkām no bērnu un jauniešu puses ar kopējo bērnu un jauniešu skaita palielināšanos vairāk nekā par 117 lietotājiem. Pieauga arī pašu bērnu skaits, jo iebrauca bēgļu ģimenes no Ukrainas un pievienojās bērni no 3 jaunpienākušajiem pagastiem. Līdz ar to ir lielāks apmeklējumu un izsniegumu skaits, lai gan emigrācija uz citām pilsētām, mazā dzimstība turpinājās un kopējo bērnu un jauniešu skaits samazinājās.. Lielā migrācija un skolu slēgšana veic neatgriezeniskus procesus, kad lauku teritorijas paliek arvien tukšākas vai pilnīgi atsevišķas vietas izmirst. Pandēmijas ietekme atstāja ietekmi uz bibliotēku darbu un tieši ar bērnu un jauniešu apkalpošanu, kā rezultātā vidējā posma skolēni vairs nevēlas nākt uz bibliotēkām, bet vairāk pavada laiku sociālajos tīklos. Lielais procentuālais aptvērums ir samazinājies. Atslodze pēc Covid 19 uzlaboja bērnu aktivitāti, bet atgriezta ne visiem prieku apmeklēt bibliotēkas.

2022. gadā gan lasītāju, gan apmeklējumu un izsniegumu skaits ir palielinājies, jo bibliotekārs turēja ATVĒRTAS durvis pirmsskolas audzēkņiem, skolēniem, skolotājiem, vecākiem un visiem interesentiem, lai viņi aktīvi nāktu uz bibliotēkām gan caur galda spēlēm, gan pieejamiem citiem resursiem (grāmatas, periodika u.c.), gan ar ikdienišķo smaidu, gan ar dažādu pasākumu un aktivitāšu piedāvāšanu visām iesaistītajām pusēm. Starp pagājušajā gadā reģistrētajiem lasītājiem bija arī mazuļi, kuri kopā ar vecākiem 2022. gadā sāka iepazīt bibliotēku.

Vasaras mēnešos, kad sāk izmantot ieteicamos literatūras klāstu mācību programmu apguvei, interese par grāmatām bija lielāka. To sekmēja bibliotēkās organizētais mērķtiecīgais darbs, organizējot lasīšanas maratonus, dažādas radošas nodarbības, izzinošas ekskursijas. Novada centrālajai bibliotēkai ir laba sadarbība ar PII "Pīlādītis" un "Pienenīte", kuri regulāri apmeklē bibliotēku, piedalās pasākumos un bibliotēkas darbinieki organizē pasākumus uz vietām bērnu dārzos, kā arī dārziņi izmanto "Mēdijpratības klubiņa" nodarbības.

Metodiskā un konsultatīvā darba organizācija attiecībā uz šo darba virzienu.

- Krāslavas NCB Bērnu literatūras nodaļas vadītāja un metodiķe veic konsultatīvo darbu ar reģiona bibliotēkām:
- Konsultāciju sniegšana klātienē, telefoniski, elektroniski profesionālajos
- jautājumos par darbu ar bērniem reģiona bibliotēkās, t.sk. novadu skolu bibliotēkās;
- koordinē Bērnu žūrijas aktivitātes reģiona bibliotēkās un organizē
- noslēguma pasākumu - Lielos Lasīšanas svētkus novadu bērniem;
- koordinē "Skaļās lasīšanas" sacensību aktivitātes, piedalās vietējos
- konkursos un organizē reģionālo noslēguma pasākumu;
- informē par LNB Bērnu literatūras centra aktivitātēm, piedalās semināros
- un informē reģionu bibliotēku darbiniekus par aktuālāko darbā ar bērniem un jauniešiem;
- veic bibliotēku apmeklējumus un konsultācijas uz vietām reģiona bibliotēkās par darbu ar bērniem, par bērnu/jauniešu literatūras krājumu u.c.

Bibliotēku krājuma veidošana un papildināšana, jaunieguvumu proporcionalitāte, salīdzinot iegādāto pieaugušo un bērnu/jauniešu literatūru un lasītāju sastāvu, alternatīvo lietu komplektēšana..

Mācību procesa sekmīgai apguvei nepietiek ar interneta resursiem, te nozīmīga loma ir bibliotēkas veiksmīgi komplektētajam krājumam – uzziņu literatūrai dažādās nozarēs, enciklopēdijām, vārdnīcām, kas arī tika iegādātas aizvadītajā gadā. Ne mazāk svarīgu krājuma daļu sastādīja izdevumi mazo lasītāju pirmajai saskarsmei ar grāmatu, latviešu oriģinālliteratūra bērniem/jauniešiem, izdevumi saturīgai brīvā laika pavadīšanai, galda spēles.

Krāslavas NCB bērnu literatūras nodaļa papildināta ar **462** jauniem izdevumiem, norakstīti – **316**, krājums sastāda **7153** vienības. No pašvaldību budžeta krājuma iegādei **iztērēti 1278 EUR** grāmatu iegādei un **528 EUR** preses abonēšanai. Abonēti ir **17** izdevumi. Tas sastāda **21%** līdzekļu no centrālās bibliotēkas esošajiem krājuma līdzekļiem. No Bērnu žūrijas saņemti **16** izdevumi uz summu **129 EUR**, no projekta "Vērtīgu grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām" – **34** izdevumi uz summu **303 EUR**, dāvinājumos **132** eksemplāri. Dokumentu skaits uz 1 lietotāju bērnu nodaļā ir **149**, - un uz 1 lasītāju ir iztērēti – **2,64 EUR no krājuma līdzekļiem.**

Krāslavas novada bibliotēku krājums ir papildinājies ar **1636** izdevumiem bērniem, bet izslēgts ir **1485** izdevums un kopējais krājums sastāda **-24561** vienības.

Bibliotēkas saņēmušas Bērnu/Jauniešu/ Vecāku žūrijas kolekcijas grāmatas kopā **660 kopā ar skolu bibliotēkām** uz summu **5454 EUR**, pārējās ir iepirktas par pašvaldību līdzekļiem.

Bērnu literatūras krājuma apgrozījums novadā – **0,8.**

Secinājumi:

Novada bibliotēku krājuma veidošanā vienmēr vērā tiek ņemts pašvaldību finansiālais atbalsts, lasītāju vēlmes un pieprasījums. To ietekmē izdevumu cenas un krājuma finansējuma summa. Jaunieguvumu skaits samazinājās salīdzinot ar iepriekšējo periodu. Daudzas bibliotēkas cenšas papildināt krājumu ar projektā “Vērtīgo grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām” izdevumiem.

Pietiekami lielā skaitā bibliotēkās ienāk dažādas spēles, puzzles, kas tiek iekļautas elektroniskajā katalogā un tiek izsniegtas kā visi pārējie izdevumi.

Veiktās aptaujas liecina par lasītāju pozitīvu bibliotēkas pakalpojumu novērtēšanu Krāslavas novada bibliotēkas.

Uzziņu darbs, pakalpojumi, prasmju un iemaņu attīstīšana, pasākumi dažāda vecuma grupām

2022. gadā uzziņu pakalpojumu prioritārie darba virzieni bija: informācijas pakalpojumu sniegšana, bērnu un pusaudžu apmācība informācijas meklēšanā un medijpratībā. Tika veicināta lasītāju e-prasmju attīstīšana, iesaistot audzēkņus dažādās aktivitātēs, piemēram, e-prasmju nedēļā un Drošā interneta dienās.

Tāpat kā pieaugušo literatūras nodaļā, tā bērnu literatūras nodaļas speciālisti sniedza tematiskās, faktogrāfiskās, precizējošas uzziņas. Uzziņu darbs tika veikts, izmantojot tradicionālus avotus (enciklopēdijas, vārdnīcas, nozaru literatūru, periodiskos izdevumus, tematiskās mapes) un elektroniskos avotus.

Regulāri tika organizētas jauno grāmatu izstādēs. Par katra mēneša aktivitātēm gados jaunie lasītāji tika informēti bibliotēku mājas lapās, emuāros, sociālajos tīklos, novada laikrakstos. Lasītāji sekmīgi izmantoja e-katalogu.

2022.gadā turpinājās Krāslavas novada centrālā bibliotēkas izstrādātā interešu klubiņa” “Supervaroņi Internetā” programma “**Mēdijspratības pamati pirmskolniekam**”. Klubiņa nodarbībās bija sniegti teorētiski un praktiski priekšstati 5.-6. gadīgajiem pirmskolas bērniem mēdijspratībā, izmantojot bilžu grāmatas, radošās aktivitātes, praktiski izmantojot internetu.

Bibliotēkas iniciatīva guva lielu atbalstu, īpaši pirmskolas izglītības iestādē “Pīlādzītis”. Bērniem patīk šīs nodarbības, īpaši šajos apstākļos, kad liegtas ekskursijas, pastaigas ārpus bērnu dārzu teritorijām.

2022. gadā Dagdas bibliotēkā tika aizsākta tematisko plauktu izveidošana mazajiem lasītājiem. Šāds krājuma kārtojuma modelis kļuva populārs –pieprasītākie (BIS ALISE datu izpēte) bija izdevumi par tematiem “Gribu zināt”, “Atver un ieskaties”, “Rotaļgrāmatas”, “Zaķēni”, “Kukainīši”, “Transportlīdzekļi” u.c.

Veiksmīgās lasīšanas veicināšanas aktivitātes.

Lai veicinātu interesi par grāmatu, tiek organizēti lasītveicināšanas pasākumi bērniem un jauniešiem. Viens no lielākajiem lasītveicināšanas pasākumiem ir “Bērnu, jauniešu un

vecāku žūrija”, kurā bērni lasa sava prieka pēc, gūst pozitīvu, izglītojošu un neaizmirstamu pieredzi.

2022.gadā LNB lasīšanas veicināšanas programmai „Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija” apritēja 22. gads. Projektā iesaistījās 22 publiskās bibliotēkas un 6 skolu bibliotēkas. Programma nodrošināja piekļuvi interesantai lasāmvielai it visur, kur ir bērni, un iesaistīja priekpilnā sacensībā jaunos lasītājus, lai noteiktu gada populārākās grāmatas pasaulē. Viena no bibliotēku prioritātēm bija mazo lasītāju piesaistīšana bibliotēkai. Pateicības diplomu, balvas, aktīvāko lasītāju un īpaši ģimeņu godināšana notika individuāli, jo BJV žūrijas noslēgums iekrita pandēmijas laikā.

Vasaras lasīšanas maratons “Lasīt ir moderni” centrālajā bibliotēkā pulcināja vairāk nekā 30 dalībniekus, kura iesaistījās arī bērni no Ukrainas. Viņi bija aktīvi literatūras iepazīšanā un par uzvarētāju kļuva tieši meitene no Ukrainas Darja Ignatjeva, kura vasaras laikā izlasīja 38 ārzemju autoru darbus un saņēma galveno balvu. Tagad meitenes ģimene devusies atpakaļ uz mājām.

Darja Ignatjeva no Ukrainas Šķeltovas bibliotēkas mazie lasītāji

Dagdas bibliotēkā ielu interesi lasītāji izrādīja lasītveicināšanas programmai “Ceļojums grāmatu pasaulē! Ko darīt skolēniem vasaras brīvlaikā?”. Individuālie pasākumi notika jūnijā, jūlijā, augustā katru trešdienu 11.00 – 13.00. Bērnu literatūras nodaļas lietotāji iepazīs ar jaunāko literatūru, piedalījās radošajās darbnīcās, aizraujošās viktorīnās, kopā ar draugiem uzspēlēja galda spēles.

Aktīvākie Dagdas bibliotēkas lasītāji piedalījās izbraukuma pasākumā “Misija-KRUPIS. Izglāb princi!” Mācību gada beigās godam šo braucienu bija pelnījuši Dagdas vidusskolas 3.b klases skolēni un skolotāja Aija Utkina, kuri atbalstīja bibliotēkas iniciatīvu un piedalījās Dabas aizsardzības pārvaldes (DAP) kampaņā “Misija – KRUPIS. Izglāb princi!”. Izbraukuma pasākumā, kas bija gan kā mācību process, gan arī sava veida atpūta un izklaide, ceļš veda uz dabas izglītības centru “Rāzna”, kur gide Diāna un iesaistīja dabas izziņāšanā Rāznes nacionālā parka teritorijā un apkārtnē, sniedzot zināšanas par dabu un

dabas vērtībām, veidojot priekšstatu par bioloģisko daudzveidību un tās nozīmi, izglītojot un veidojot atbildības sajūtu par dabas vērtību saglabāšanu. Skolēniem bija iespēja piedalīties dabas izzināšanas nodarbībās par Rāznas nacionālā parka iemītniekiem ūdenī, gaisā, mežā, pļavā un arī purvā.

Maijā Krāslavas novada Centrālajā bibliotēkā notika Skaļās lasīšanas reģionālā sacensība, kurā piedalījās Ezernieku un Dagdas vidusskolu, kā arī Krāslavas ģimnāzijas 5. klašu audzēkņi. Visi dalībnieki saņēma balviņas un pateicības par Skaļās lasīšanas popularizēšanu un diplomus par panākumiem reģionālajā sacensībā, skolotāji – pateicības par veiksmīgu jaunās paaudzes iesaistīšanu Nacionālā Skaļās lasīšanas sacensībā. Pasākumu finansiāli atbalstīja SIA „KRISTAFORS” Krāslavā. Vislielāko prieku sagādāja Krāslavas leļļu karaļvalsts apmeklējums Krāslavas novada tūrisma informācijas centrā, kur muzeja saimniece Larisa Gribule laipni sagaidīja lasītājus un uzdrošināja bērnus palasīt grāmatu bīskapa krēslā.

Vasarā bibliotēkā notika bērnu zīmējumu konkurss un izstāde “**Mana mīļākā rotaļlieta**”, kuram tika atlasīti 87 zīmējumi. Noslēguma pasākums notika bibliotēkas pagalmā, kur visus dalībniekus sagaidīja multfilmu varoņi. Visi klātesošie saņēma saldumus, bet uzvarētāji balvas.

Krāslavas pirmsskolas iestādes “Pienenīte” un “Pīlādzītis” audzēkņi Ziemeļvalstu literatūras nedēļas ietvaros rītausmas stundā pārļapoja bilžu **grāmatu “Ja tu satiec lāci”** un iepazinās ar skandināvu rakstnieku grāmatām bērniem:

Atsaucoties uz SOS bērnu ciemati Latvijā Latvijas SOS Bērnu ciematu asociācijas aicinājumu, Krāslavas novada centrālajā bibliotēkā notika Ziemassvētku pasākums ukraiņu ģimenēm - īpaši uzrunājot bērnus.

Krāslavas novada bibliotekāri, Biedrība "Pīlādzītis klubs" un Krāslavas novada tūrisma informācijas centrs dāvāja svētku noskaņu dziesmās, dejās un Ziemassvētku gaisotnē katram viesim.

Pasākums ar ukraiņu bērniem un to ģimenēm

Jaunieši Eiropas dienas ietvaros piedalījās radošajā darbnīcā “**Valoda – kultūras un sirds atslēga**” Tās mērķis bija izveidot dzejoli brīvā formā, kā veltījumu Eiropas dienai no izgrieztiem žurnālu virsrakstiem, fotografēt procesu, rezultātu nofilmēt un ievietot

sociālajos tīklos. Pasākumā piedalījās novada izglītības iestāžu audzēkņi, brīvprātīgie jaunieši u.c. interesenti kopā 8 komandas, kas izveidoja oriģinālus veltījumus.

“Mūsu nākotne ir tagad” skolēnu pašpārvaldes līderu labās prakses diskusiju pēcpusdiena bija organizēta ar mērķi veicināt jauniešus kļūt par aktīviem un iesaistītiem pilsoņiem kā vietējās politikas īstenošanas un līdzdalības dialogu, pasākumu veidošanas dalībniekiem, ievērojot cilvēktiesības, kultūras tradīcijas un vienlīdzību. Ne mazāk svarīga tēma bija drošība Latvijas austrumu pierobežas reģionos.

Uz pasākumu tika aicināti Krāslavas novada vidusskolu, ģimnāzijas un PIKC RVT Krāslavas teritoriālā struktūrvienības skolēni un pedagogi. Skolēni dalījās savā un savu skolasbiedru labās prakses pieredzē, kā piemēram, dalība programmā Erasmus+, Krāslavas novada pašvaldības tradicionālajā projektu konkursā „Iedzīvotāji veido savu vidi”, Latvijas skolas somas projekta ietvaros, dalība debašu klubā u.c. pašvaldības un valsts mēroga pasākumos.

Sadarbībā ar Indras pamatskolu 1.,2. klašu skolēniem Indras pagasta bibliotēkā notika bibliotēkas stunda **“Saules mūžu Latvijai!”** veltīta Latvijas dzimšanas dienai. Skolēni uzzināja daudz jaunu un interesantu faktu par mūsu valsti. Iepazinās ar galvenajiem Latvijas simboliem, novada kultūrvēsturi, Latvijas pilsētām un ievērojamākām Latvijas pilīm un muižām.

Skolēni labprāt piedalījās radošajā darbnīcā **“Katram savu auseklīti”**. Bērni no papīra izveidoja auseklīti un, gandarīti par radoši paveiktu darbu, aiznesa uz mājām nacionālo simbolu, lai radīt mājās svētku noskaņu.

Darbs ar bērniem vienmēr ir radošs un interesants, jo viņi ir ļoti atsaucīgi un darboties griboši. Indras pagasta bibliotēku apmeklēja 1., 4. klašu skolēni un klases audzinātāja Ruta Andrukoviča **“Pirmie soļi grāmatu pasaulē”** Skolēni tika iepazīstināti ar bibliotēkas iekšējās kārtības noteikumiem, bērnu grāmatu fondu un aizraujošām spēlēm. Skolēniem bija ļoti interesanti uzzināta kā dzīvo grāmata bibliotēkā un paspēlēt galda spēles. Bērniem patīk atklāt pasauli attīstošās spēlēs un uzdevumos, tāpēc viņi labprāt lika vārdus, veidoja bildes no puzzles gabaliņiem un atbildēja uz jautājumiem.

Ezernieku pagasta bibliotēkā pirmklasnieki arī uzzināja, kur tagad atrodas bibliotēka. Iepazinās ar bibliotēkas telpu, labprāt pavadīju laiku bērnu stūrītī un apskatīja jaunas grāmatas.

Andrupenes pagasta bibliotēkā notika viktorīna **„Ko tu zini par Latviju?”** Valsts svētku nedēļā uz bibliotēku tika aicināti skolēni, lai pārbaudītu zināšanas izzinošā viktorīnā „Ko tu zini par Latviju” Pasākuma dalībniekiem bija iespēja pārbaudīt savas zināšanas par Latvijas vēsturi, kultūru, dabu un tradīcijām. Otrs pasākums notika pirmskolas vecuma bērniem.

Andrupenes pagasta bibliotēkā

Bibliotēkā tika organizēta leļļu minizrāde “**Lieldienu pasaka**”, izmantojot Ulda Krasta Lieldienu pasaku „Kā garausis lielais dējējs olas dēja”.. Sākumskolas skolēni bibliotēkā paši iestudēja šo pasaku un gatavoja rekvizītus.

Ūdrīšu pagasta Augstkalnes bibliotēkā notika “**Krāsainā Rudens pasaka**”, kur ciemojās pasaku varoņi, tapa radoši darbiņi, bērni un vecāki bija kopā, gatavoja ķirbju cepumus, skanēja dziesmas un bija dejas. Vēl mazajiem apmeklētājiem bija piedāvātas darbnīcas “**Kļavu lapu pārvērtības**”, “**Rudens saulgrieži**”.

Kastulinas pagasta bibliotēkā Ziemeļvalstu literatūras nedēļas projekta ietvaros notika “**Rīta stunda**”, kurā tika lasīti šo valstu autoru darbu fragmenti un uzdoti jautājumi un sniegtas atbildes.

Kombuļu pagasta bibliotēkā bija apskatāma PII "Pienenīte" bērnu zīmējumu izstāde. Šo "Mārītes" grupiņu apmeklēja četri Kombuļu pagasta bērniņi un viņu skolotāja ir Solvita, ar kuru bija ļoti laba sadarbība no tiem laikiem, kad pastāvēja Sauleskalna skola. Arī tagad skolotāja laipni atsaucās uz aicinājumu, kā rezultātā tapa šī izstāde. Bibliotēka sagatavoja grāmatas par dzīvniekiem, kuras tika lasītas un tad tapa šie darbiņi.

“**Šūpojies, skrien un rāpies, cik tīk!**” “ar tādu devīzi devās piedzīvojumos dabas valstībā Piedrujas bibliotēka. Kā saka paši pārgājiena dalībnieki:” Mēs izbaudījām neatkārtojamu brīvības sajūtu un jaunas aktivitātes. Kārtīgi izdauzījāmies un relaksējāmies.” Bērni ar prieku piedalījās dažādās sporta aktivitātēs: skriešana, lekšana, šķēršļu pārvarēšana, bumbas mešana utt. Notikumi, kuros ikviens bērns varēja viegli iesaistīties, padarīja šo par īpašu dienu visiem.

Piedrujas pagasta bibliotēkā darbojas bērnu klubiņš "Saulīte" Bērni stāsta, ka mēs cītīgi mācījāmies un arī labi pastrādājām. Iepazināties ar Krāslavas novada bibliotēku kopkatalogu. Noskaidrojam kā un ko tur var atrast. Tad izveidojam lasītāja autorizācijas datus - lietotāja vārdu un paroli, lai varētu pilnvērtīgi izmantot kopkatalogu. Katrs dalībnieks saņēma jaunu bibliotēkas lasītāja karti. Vēl atsvaidzinājam savas zināšanas par datu bāzi Letoniku, jo *Letonika.lv* ir uzticams avots ar plašu informāciju, kas lietderīgi noderēs mācībām.

Vairāki pasākumi notika Vinnija Pūka jubilejas gadā. Piedrujas bibliotēkā izstāde “**VINNIJS PŪKS ir ciemos pie mums!**”, kurā bija sastopami lāči no iedzīvotāju mājām.

Robežnieku bibliotēka “**Rotallāču pasaulē**” – lācītim Tedijam 120 gadi, lāču un grāmatu izstāde. Dagdas bibliotēkā - pasākumu cikls “**Jautrais Vinnijs Pūks**”. Janvārī angļu rakstnieka Alana Aleksandra Milna apritēja 140. jubileja, Bērnu literatūras nodaļā valdīja liela rosība, skolēni atbildēja uz āķīgiem jautājumiem, rakstīja, novēlējums, skatījās multfilmu, iesaistījās radošā darbnīcā, cienājās ar medus kūku un, protams, piedalījās fotosesijā.

Robežnieku pagasta bibliotēkā norisinājās aizraujošs un izzinošs pasākums bērniem un vecākiem „**Pasakainās biežpiena mājiņas ar ogām**”. Pēc Jeļenas Skuratovas grāmatas „Ēdamās pasakas” motīviem Ingas Babiško vadībā bērni no cepumiem gatavoja biežpiena mājiņas, dekorēja tās ar šokolādi, augļiem un ogām. Tad visi „vārīja” konfekšu zupu, piedalījās jautros konkursos, minēja mīklas un dejoja. Bērni saņēma arbūzu ar ogu un augļu želeju no Augļu un ogu „fejas”. „Burvis lācis” visiem dalībniekiem uzdāvināja dziedinošu medu. Mājiņas izgatavoja pušķus, izdomāja tiem nosaukumus un prezentēja

Tradicionāli gada izskaņā Robežnieku pagasta bibliotēkā notika pasākums **“Piparkūkas danco”**, kurā cepa piparkūkas, dalījās savos gada interesantākajos notikumos.

Skaistas pagasta bibliotēkā, svētku gaisotnē, noritēja pateicības stunda **“Pirms Ziemassvētkiem”**. Bibliotēkā pulcējās čaklākie Skaistas pagasta bērni un jaunieši, kas visa gada garumā ar lielu aizrautību un mīlestību apmeklēja bibliotēku, lai lasītu grāmatas, piedalītos radošajās darbnīcās un izmantotu visas iespējas, ko sniedz un piedāvā Skaistas pagasta bibliotēka.

Vasarā Skaistas pagasta bibliotēkā, notika vasaras projekta **“Radošās darbnīcas bērniem un jauniešiem”** noslēguma pasākums. Šis bija fantastisks kopā būšanas laiks ar radošu pieeju visām nodarbēm un degsmi iemācīties radīt ko jaunu. Kopā būšana un komunicēšana vienam ar otru, sadarbība, palīdzēšana vienam otram, un beigās novērtējums par paša padarīto darbu, kas sniedz dvēselei gandarījumu un prieku apkārtējiem. Šeit katrā nodarbē vajadzēja lielu pacietību, ko bērni neapšaubāmi pierādīja, jo šajā straujajā, mainīgajā pasaules ritmā "Pacietība" ir viena no svarīgām īpašībām, kas dzīvē ir ļoti nepieciešama. Visām radošajām darbnīcām cauri "vijās" prieks un humora dzirksts, kas cilvēkam dod laimes sajūtu ik uz katra soļa.

Vasaras radošās pēcpusdienas notika Andzeļu pagasta bibliotēkā **“Papīra pūķi”**, **“Mans zīmuļu trauks”** un citas.

Svariņu pagasta bibliotēkā radošā darbnīca **“Rudens prieki”** Bibliotēkārā stunda **“Der zināt”** par datu bāzu izmantošanu

Konstantinovas pagasta bibliotēkā **“Mana pirmā grāmatiņa”**, Šķeltovas pagasta bibliotēkā pasākums **“Kāds zīmēja, kāds rakstīja”**, Kaplavas pagasta bibliotēkā **“Ar mīlestību māmiņai”**, Ezernieku pagasta bibliotēkā **“Mana mīļā zemīte Latvija”** u.c

Ezernieku bibliotēka

Izvaltas pagasta bibliotēka

Sadarbība ar izglītības iestādēm “Kompetenču pieejas mācību saturā (Skola2030)” ietvaros

2022. gadā Krāslavas un Dagdas bibliotēku Bērnu literatūras nodaļas iesaistījās ciešākā sadarbībā ar izglītības iestādēm, veidojot nodarbības pirmsskolas un sākumskolas bērniem jaunā izglītības satura ieviešanā. Pagājušajā gadā intensīvi uzsākts darbs pie tematisko interaktīvo nodarbību izstrādāšanas, kas domātas gan kā palīgs skolām jauno kompetenču ieviešanā, gan arī, lai piesaistītu arvien jaunus lasītājus. Lasīšanas veicināšanas stundas “**Ceļojums grāmatā**” divas PII “Saulīte” grupas. Atsauksmes gan no bērniem, gan no pedagogiem bija pozitīvas. Pirmsskolas vecuma bērniem patīk mainīt zinību apguves vidi un iepazīt jaunus mācību materiālus

Lai īstenotu Bērnu literatūras nodaļas mērķus, uzdevumus un gūtu atbalstu tiem, sadarbība notiek ar skolas vadību, skolēniem, vecākiem. Sadarbības rezultātā ieguvēji ir visi, un jo īpaši skolēni –paaugstinās lasīšanas, rakstīšanas, informācijas un komunikācijas tehnoloģiju prasmes.

Lasītveicināšanas stundas notika Dagdas bibliotēkā “**Adaptētā literatūra angļu valodā**”, sadarbībā ar Dagdas vidusskolas skolotāju Larisu Mačukāni. Ir daudz veidu, kā mācīties un uzlabot angļu valodas zināšanas. Protams, var mācīties vārdu krājumu un gramatiku, bet vēl lieliskāks veids, kā uzlabot angļu valodas zināšanas, lasīšana angļu valodā. Bibliotēkā iegādātas jaunas grāmatas angļu valodā.

Vienlaicīgi, skolēni veic uzdevumus uzsākot grāmatu, turpina tos lasīšanas procesā un izpilda tos grāmatu izlasot. Tāda metodiska pieeja nostiprina skolēnu lasīšanas prasmī un veicina viņu lasīt gribu. Bērnu literatūras nodaļa pakāpeniski izstrādās citas tēmas nodarbībām dažādu vecumposmu bērniem. To mērķis ir aktualizēt Bērnu literatūras nodaļu kā palīgu jaunā izglītības satura ieviešanā.

Krāslavas novada centrālā bibliotēka valodas un lasītprasmes attīstībai projekta Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija ietvaros iesaistīja arī skolas – Krāslavas ģimnāziju un Varavīksnes vidusskolu. Tā tika skolēni iepazīstināti ar populārāko autoru darbiem, izprasts saturiskais risinājums, iepazītas autoru paustas idejas.

- ***Bibliotēkas sadarbības tīkls bērnu un jauniešu apkalpošanā, nozīmīgākie partneri, sadarbības vērtējums***
- Kā galvenie sadarbības partneri ir pirmsskolas izglītības iestādes Krāslavā “Pīlādzītis” un “Pienenīte” BLŽ aktivitāšu organizēšanā, Ziemeļvalstu literatūras lasījumos, “Mēdijpratības klubiņa nodarbībās” ,bibliotekāro stundu organizēšanā. Zīmējumu konkurss “Bērnu žūrijas grāmatiņa mani iedvesmo”
- Dagdas novada bibliotēkā bērnodārzs “Saulīte”, organizējot “Rīta stundas mazajiem”, klausoties pasakas, noskatoties prezentācijas, veidojot nelielus darbiņus pašu rokām, BJŽ grupas “Bitīte” ekspertiem.
- Pirmsskolnieku grupiņās no PII nāk uz Andrupenes, Robežnieku, Indras, Ezernieku pagastu bibliotēkām iepazīties ar jaunajām grāmatiņām, zīmēt, darboties.
- Krāslavas Valsts ģimnāzijas, Poļu pamatskolas un Krāslavas Varavīksnes vidusskola BJZ aktivitāšu organizēšanā, “Skaļās lasīšanas” pasākumu organizēšanā uz vietām skolās, dalība konkursos. Ģimnāzijas audzēkņu dalība diskusijā “**Mūsu nākotne tagad**”, kur par pasākuma moderatoru bija skolotāja Dzintra Rateniece. Kopīgs Dzejas dienu pasākums ar 11.klašu skolēniem.
- Krāslavas Bērnu un Jauniešu centra un centrālās bibliotēkas novadpētniecības pulciņš “Jāņtārpiņi”, kuri darbojas bibliotēkā.

- Krāslavas bērnu sociālās rehabilitācijas centrs "Mūsmājas" Ziemassvētku pasākuma organizēšana sadarbība ar bibliotēku.
- Krāslavas izglītības pārvaldes par BIS skolu ALISE ieviešanu,
- Krāslavas novada dome,
- Novadu pagastu pārvaldes,
- Bērnu vecāki, īpaši lasītveicināšanas pasākumu organizēšanā, BJV žūrijā

Bibliotēku darbinieku profesionālās pilnveides vērtējums specializācijā

Krāslavas un Dagdas bibliotēku Bērnu literatūras nodaļās strādā darbinieki ar pedagoģisko izglītību. Lai celtu savu kvalifikāciju bibliotekāri piedalās vietējos nozīmes semināros,ursos, konferencēs. Vērtīgas atziņas tiek gūtas LNB organizētajos vebināros un apmācībās.. Visas bibliotēkas cenšas radoši strādāt ar bērniem un jauniešiem, jo šī auditorija ir vispateicīgākā pasākumu atbalstā. .

Bibliotēku darbinieku semināros bibliotekārus informē par B/J žūrijas aktivitātēm, bibliotēkām un skolām sniedz individuālas konsultācijas par aktuāliem bibliotēkas darba jautājumiem lasīšanas veicināšanas programmu "Bērnu žūrija". Pēc katra LNB Bērnu literatūras centra rīkotā semināra bibliotekāri tiek iepazīstināti ar aktualitātēm darbā ar bērniem.

Problēmas bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem, to iespējamie risināšanas ceļi.

- ✓ Sakarā ar skolu likvidēšanu un skolēnu mācīšanos citās skolās, vērojama lasītāju skaita samazināšanās pagastu bibliotēkās . Dažas pagastu bibliotēkas aktivizē skolēnu lietderīga laika pavadīšanu bibliotēkā brīvlaikā.
- ✓ Pietrūkst līdzekļu pilnvērtīga krājuma iegādei, jo grāmatu cenas ir augstas, bet bērnu kā lietotāju kategorija ir neliela.
- ✓ Noslogotība skolā, ārpuskolas dažādas nodarbības samazina apmeklējumu.
- ✓ Pandēmijas ietekme uz bibliotēku apmeklējumiem, bērni ir atradinājušies nākt uz bibliotēku
- ✓ Skolēnu skaita vispārēja samazināšanās pilsētas skolā ietekmē bibliotēku lietotāju un pārējo rādītāju skaitu.
- ✓ Vispārēja nevēlēšanās lasīt no pusaudžu vecuma, izklaides iespējas izmantojot telefonus un portatīvos datorus.
- ✓ Ģimenes neieinteresētība bērnu lasīšanā un tās popularizācijā.
- ✓ Pedagogu atbalsta trūkums lasītveicināšanai un augstvērtīgas literatūras rekomendēšanai.

8. Novadpētniecība

Novadpētniecības darba virzieni un pakalpojumi, pārskata perioda prioritātes

2022. gadā Krāslavas novada centrālajā bibliotēkā turpinājās novadpētniecības krājuma attīstīšana, attālinātās piekļuves nodrošināšana novadpētniecības materiāliem vai to bibliogrāfiskajiem ierakstiem un popularizēšanai e-vidē.

Centrālās bibliotēkas galvenie darba virzieni bija:

- Reģionālās novadpētniecības datu bāzes veidošana, papildināšana un uzturēšana, bibliogrāfisko aprakstu eksports uz LNB Nacionālās bibliogrāfijas datu bāzi,
- Novadpētniecības krājuma veidošana, papildināšana un popularizēšana,
- Novadpētnieciska rakstura uzziņu sniegšana bibliotēkas lietotājiem,
- Virtuālo izstāžu un tiešsaistes pasākumu organizēšana,
- Pieredzes apmaiņas organizēšana ar citiem kolēģiem novadpētniecības darba pilnveidošanā.

Novadu bibliotēkās atskaites periodā novadpētniecības darba galvenie virzieni bija saistīti ar informācijas apzināšanu un saglabāšanu par savas pilsētas/pagastu vēsturi, kultūrvēsturiskajām norisēm, novadniekiem un kultūrvēsturiskiem objektiem.

Novadpētniecības krājums:

Novadpētniecības krājuma aptvērums bibliotēkās ir ļoti dažāds. Tas atkarīgs no bibliotekāra darba gadu garumā – komplektēšanas avotiem, novadnieku atlases kritērijiem, audiovizuālo un digitālo resursu veidošanas. Izmantoti interneta resursi, datu bāzes, kā periodika.lv; raduraksti.lv/; news.lv; letonika.lv.

Novadpētniecības materiāli tika sistematizēti ne tikai tematiskajās mapēs, bet arī ievietoti novada resursu analītiskas datu bāzē, kas pievienoti attiecīgajam datubāzes ierakstam. Gada beigās ierakstu skaits salīdzinot ar iepriekšējo gadu pieauga par **3061** ierakstu un bija **38988**. Analītiskas datu bāzē pārsvārā tika ievadīti visi raksti no reģionālajiem laikrakstiem, kas tika nosūtīti uz LNB Bibliogrāfijas institūtu - **1381**.

Izdevuma veids	Aprakstu skaits
Ezerzeme	601
Vietējā	780
Krāslavas Vēstis	214
Latgales Laiks, Diena	50
No mapēm izveidoti anal.apraksti	1415
Kopā ievadīti jaunie apr.	1690
Kopā analītiskie ieraksti	3061
Nosūtīti uz LNB	1381

Izveidotajiem analītiskajiem ierakstiem lielāku vērtību piešķir klāt pievienotās vai nu URL saites vai anotācijas. Pievienotās anotācijas dod iespēju lietotājiem attālināti lasīt interesējošo rakstu savā viedierīcē jebkurā sev ērtā laikā. Izveidotās anotācijas ir iespējams lejuplādēt savā datorā. 2022.gadā analītiskajiem ierakstiem, strādājot ar ABBYY FineREADER 15 programmu, izveidotas **740** anotācijas, bet pievienotas **1757** anotācijas.

Gada laikā rediģēti novadpētniecības katalogā jau esošie **124** ieraksti, kas veidoti līdz 2007.gadam. Šiem ierakstiem tika pievienotas autoritātes gan “vietvārdiem”, gan institūcijām”, gan “priekšmetiem.” Tāpat tika pievienoti statistiskie rādītāji (izdošanas gads, mēnesis, avīzes mērogs). 2021.gadā importētajiem ierakstiem no LNB ierakstiem, kuri pilnteksti atrodami Lursoft laikrakstu bibliotēkā news.lv., bet iepriekš novadpētniecības katalogā netika pievienoti, tika pievienota korekta hipersaite. Gada laikā pievienotas **314** korektas saites.

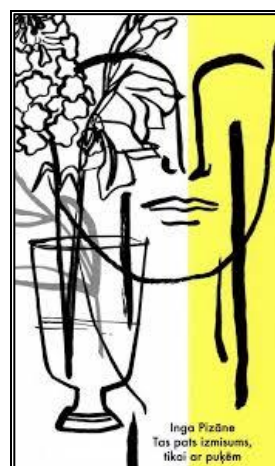
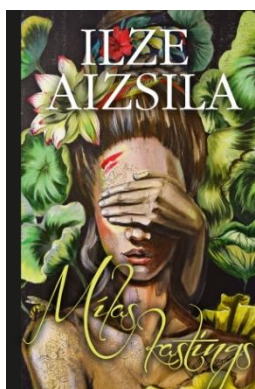
2022. gadā turpinājās novadpētniecības mapju satura rekatalogizācija. Tādējādi gada laikā (tika skatīts laika periods no 1990. līdz 2000.gadam) tika izveidoti jauni **1415** ieraksti. Ierakstu ērtāku un ātrāku meklēšanu padara autoritatīvie ieraksti. Datubāzēs lietotāji parasti izmanto iespēju meklēt pēc priekšmeta vai atslēgvārda.

krājuma organizācija un glabāšana

Krājumos pieejami gan publicētie, gan nepublicētie materiāli - fotogrāfijas, kartes, attēli, audio un video ieraksti, novadnieku dāvinājumi. Pagastu bibliotekāri dokumentē arī bibliotēkas vēsturi. Uzkrāti mūsdienu materiāli, lai saglabātu visas aktivitātes pagastos.

Novadu bibliotēkās novadpētniecības materiāli sakārtoti dažādos formātos: mapēs, foto albumos, vitrīnās. Novadu bibliotēkās izveidoti novadpētniecības plaukti, stūrīši un atvēlētas atsevišķas telpas, kurās iekārtotas ekspozīcijas, piemēram, kā Svariņu, Konstantinovas, Aulejas bibliotēkās.

Pagastu bibliotēkās novadpētniecības materiāli atdalīti no pārējā krājuma, veidojot novadpētniecības stūrīšus.

Divām novadniecēm- rakstniecēm Ilzei Aizsilai un Ingai Pizānei iznāca jaunas grāmatas.

krājuma kvalitātes, aktualitātes, attīstības novērtējums

Novadpētniecība ir viena no bibliotēkas darba jomām, kura visu laiku attīstās, jo paplašinās

aplūkojamo tēmu loks, iesaistās vairāk ieinteresētu cilvēku. Centrālās bibliotēkas novadpētniecības krājums glabājas novadpētniecības istabā un lasītavā.

Ar novadpētniecību saistītās mapes, digitālās kolekcijas glabājas novadpētniecības istabā. Daļa darbu par novada personībām, vietām un notikumiem izkārtoti arī šeit. Lasītavā pieejami pašvaldību informatīvie izdevumi, Krāslavas Novada Vēstis, saistošie noteikumi u.c. Tāpat šeit ikviens var iepazīties arī ar tūrisma informācijas punkta izstrādātajiem materiāliem – bukletiem, kartēm, informācijas biļeteniem. Atsevišķā plauktā izvietoti vietējo literātu un novadnieku darbi. Vietējais laikraksts „Ezerzeme”, kas glabājas krātuvē, skatāms un lasāms no 1947.gada.

Pārējās reģiona bibliotēkās novadpētniecības materiāli izvietoti un pieejami atsevišķi iekārtotos plauktos. Materiāli sakārtoti mapēs, albumos un standos, kas regulāri tiek papildināti no publikācijām presē par pagastiem un pagasta cilvēkiem.

Daudzas novadu bibliotēkas aktīvi iesaistās dažādu pagastu šī brīža pasākumu un notikumu fiksācijā, jo pēc neilga laika, tā jau būs vēsture. Pandēmijas laikā tas arī ir aktuāls, jo šī laika notikumi vēlāk būs vēsturisks materiāls.

izmantojums

Bibliotēku novadpētniecības materiālu krājumi tiek izmantoti, veidojot izstādes, pasākumus, tā ar tiem iepazīstinot plašu sabiedrības loku. Ar novadpētniecības materiāliem tiek iepazīstināti skolēni un citas interesentu grupas. Materiāli pieprasīti arī no vietējo novadpētnieku un muzeju darbinieku vidus.

Pagājušajā periodā šie materiāli pārsvarā bija pieejami attālināti, izmantojot elektronisko katalogu.

digitalizācija, digitālie resursi un to veidošana

Ar 2022. gadā veiktie digitalizācijas darbi pieminēti iepriekšējās rubrikās. Bibliotēkas darba popularizācijai tika izmantots arī emuārs, kura ievietoti **172** jauni ieraksti. Tajos atspoguļota bibliotēkas publicitāte masu medijos.

Novadpētniecības darba popularizēšana

Ar Krāslavas novada centrālās bibliotēkas analītiskas datu bāzi var iepazīties KNCB mājas lapā www.bibliotekakraslava.lv sadaļā „E-resursi” – „E-katalogs”- „Analītika”.

Paralēli ierakstu veidošanai analītiskas datu bāzei, tika strādāts pie novadpētniecības materiālu apkopošanas un sistematizēšanas elektroniskā formātā. Mājas lapas sadaļā „E-resursi” ir pieejami „E-novada resursi”, kur ir apkopota informācija par Krāslavas pilsētas un reģiona izcilākajiem novadniekiem – pašvaldību darbiniekiem, kultūras, izglītības darbiniekiem, garīdzniekiem.

2022.gadā Krāslavas novada centrālā bibliotēka iesāka ar jaunu rubriku "**Krāslavas novada centrālās bibliotēkas Novadpētniecības krātuvīte. Par un ap Krāslavu**". Šajā rubrikā reizi mēnesī tika publicētas interesantas, vēsturiskas ziņas par un ap Krāslavu senā un ne tik senā pagātnē. Mērķis – popularizēt lokālo novadpētniecību, konkrēti Krāslavas

pilsētas vēsturi, izmantojot noteiktu avotu – Latvijas Nacionālās bibliotēkas digitālās bibliotēkas krājumu. Rubrikā tika publicētas 12 tēmas .Krāslavas novada centrālā bibliotēka aicināja visas Krāslavas novada bibliotēkas veidot šādu novadpētniecības rubriku par un ap savu pagastu vai pilsētu. Gandrīz visas pagasta bibliotēkas atsaucās un savos emuāros vai sociālajos tīklos publicēja faktus, fotogrāfijas, atmiņas no savu pagastu dzīves, vēsturiskiem notikumiem.

Otrs jaunievedums **“Krāslavas novada centrālās bibliotēkas fotoalbumus pāršķirstot”**. **Decembrī Krāslavas novada centrālajai bibliotēkai apritēja 75 gadi.** Šai pusapaļai jubilejai par godu Krāslavas novada centrālās bibliotēkas novadpētniecības nodaļa nāca klajā ar vēl vienu jaunu rubriku , kas tika publicēta reizi mēnesī kāda ziņa par kādu notikumu bibliotēkas dzīvē visa gada garumā.

2022.gadā novadpētniecības digitalizētie materiāli tika popularizēti vairākās digitālā satura novadpētniecības izstādēs ,kas tika publicētas bibliotēkas mājas lapā, gan Facebook kontā, kas deva iespēju ikvienam interesentam apskatīt virtuāli, fiziski neapmeklējot bibliotēku. (Par izstādēm rakstīts nodaļā Digitalizācija)

Lai nodrošinātu novadpētniecības materiālu pieejamību plašam interesentu lokam, centrālās bibliotēkas lasītavā un abonementā iekārtotas vietas, kur tiek izliktas izstādes. Apmeklētājiem pieejamā telpā iekārtoti izstāžu stendi, kur izvietojam gan vēsturiskas, gan ar novada cilvēkiem saistītas izstādes.

Tabula „Krāslavas novada centrālās bibliotēkas organizētās svarīgākās izstādes un pasākumi novadpētniecības jomā 2022.gadā ”

Norises laiks	Pasākuma, izstādes nosaukums
janvāris	Digitāla satura novadpētniecības izstāde “Laiks visu aiznes līdzī” , Krāslavas pilsētas mēram Otto Drustam -125
janvāris	Gleznu izstāde no cikla Krāslaviešu lepnums skaistuma acīm” Lilijas Tamas sirdsprieks, kas krāsām plūst...
Janvaris – decembris	Novadpētniecības rubrika “Par/ un ap Krāslavu”
janvaris	Oksanas Matejas dekoratīvās rotas “Rotas par sievieti vienmēr kaut ko pastāsta...” izstāde / virtuāls apskats
februāris	Jolantas Markevičas gleznu izstāde “Talants nav maģija, bet prasmē ieguldīto stundu skaits”
marts	Jevgēnijas Ruseckas izšūto gleznu izstāde “Izšuvumos mana sirds un dvēsele”
	Andra Skumbiņa gleznu izstāde “Kad raibie tauriņi ielido pavasara deju dancot” no cikla “Krāslaviešu lepnums skaistuma acīm”

marts	Aijas Stivriņas -Trunovičas gleznu izstāde “ Ar mani atkal runā kaijas ” no cikla “ Krāslaviešu lepnums skaistuma acīm ”
aprīlis	Digitālā satura novadpētniecības izstāde “ Muzejs manā dzīvē ” Krāslavas muzeja dibinātājam Ādolfam Pildegovičam -135
aprīlis	Tiešsaistes novadpētniecības viktorīna visiem interesentiem “ Nosauciet novadnieku ” sveicot Krāslavu 99. dzimšanas dienā
aprīlis	Pasākumu cikls “ Iepazīstinām ar Krāslavas novada pagastiem ”. Skaistas pagasta radošo personu darbu izstāde “ Ko mēs protam? ”
aprīlis	Tikšanās ar novadnieci, rakstnieci Ilzi Aizsilu
aprīlis	Konkurss Krāslavas pilsētas 99. dzimšanas dienas ietvaros “ Digitālo apsveikumu veidošana savai pilsētai ” Konkursa noslēguma pasākums kultūras namā, uzvarētāju pasludināšana
maijs	Regīnas Dzalbes, Sandras Vigules un Mikalinas Matejas“ personālizstāde “ No sentēva pūra lādes ”. Tematisks pasākums
maijs	Lilijas Tamas gleznu izstāde“ Pavasaris krāsās ”
	Viktorijas Paškevičas tamborēto rotālietu izstāde izstāde / virtuāls apskats “ Silts kā saules zaķītis ”
jūnijs	Digitālā satura novadpētniecības izstāde “ Tēlniecība ir prāta māksla ” Tēlniecei Vandai Zēvaldei – 100
jūlijs	Pasākumu cikls “ Iepazīstinām ar Krāslavas novada pagastiem ” “ Ko mēs protam? ” Piedrujas pagasta radošo personu darbu izstāde
jūlijs	FB Krāslava. Radoši un Pozitīvi iniciatīva “ Krāslava 99 ” ietvaros “ Nosaki populārāko Krāslavas vārda rašanās teiku! “Atstāj viedokli un saņem balvu!
Jūlijs	Tikšanās un saruna ar arhitekti Baibu Vērpi “ Unikālais par Krāslavu ” no cikla “ Sarunas sabiedrības redzeslokam ”
jūlijs	“ Iepazīsti gurķu pilsētu Krāslavu! ” Novadpētniecības materiālu apskats, grāmatas, žurnāli un cita izzinoša literatūra lieliem un maziem. Aizraujošas nodarbes kopā ar Vinniju Pūku Krāslavas pilsētas svētku ietvaros.

Jūlijs	Zinaidas Lapkovskas gleznu izstāde “ Manam jūlijam ir kviešu dzeltenās bizes... ” no cikla “Krāslaviešu lepnums skaistuma acīm”
jūlijs	Tematisku suvenīru “ Sajūti Krāslavu un paņem daļiņu no tās ” izstāde / virtuāls apskats
augusts	Ausmas Gašperes ceļojošā personālizstāde “Ausmeņa” Noslēguma pasākums septembrī KNCB telpās
septembris	“ Pauliņu ģimenes māla podi un stāsti ” “Pauliņu ģimenes keramikas podu un citu keramikas darinājumu personālizstāde – atklāšana
septembris	Zinaidas Lapkovskas gleznu izstāde “ Sirds pildās ar rudens mieru... ”
septembris	Tematisks pasākums “ Maija dievkalpojumi pie ceļmalu krustiem – unikāla Latgales tradīcija ” kopā ar folkloristi ar Intu Viļumu
oktobris	Dzejas dienas pasākums “ Latvijai piestāv rudens un dzeja ” kopā ar vietējo dzejnieci (I.Nāra)
novembris	Pasākumu cikls “ Iepazīstinām ar Krāslavas novada pagastiem ” “ Ko mēs protam? ” Asūnes pagasta radošo personu darbu izstāde
novembris	Konkurss – spēle “ Latgaliešu valodas zinātnieki ”
novembris	Krāslavas novada centrālajai bibliotēkai – 75. Tematisks seminārs.
Decembris	Marijas Žalnerčikas rokdarbu personālizstāde.
Decembris	Stanislavas Batarāgas un Jeļenas Juzefovičas pašgatavoto teātra leļļu parāde “ Raugies ar bērna ticību! ”
decembris	Digitāla satura izstāde novadpētniecībā “ Atzinums cauri gadsimtiem ”. Tēlniekam Naumam Aronsonam 150.

Krāslavas novada centrālā bibliotēka arī iepriekšējā sezonā uzsāka akciju “**Iepazīstinām ar novada pagastiem**”, kuras mērķis paradīt plašākai auditorijai ar ko nodarbojas cilvēki pagastos – rokdarbi, dažādi vaļasprieki, ražojumi. Tā bija iespēja popularizēt ne tikai savu veikumu, bet iepazīties ar kaimiņu un tālāku pagastu iedzīvotāju veikumu. Gada laikā notika 5 izstādes un tematiskie pasākumi. Bibliotēka arī turpināja prezentēt individuālos Krāslavas novada iedzīvotāju vaļaspriekus un hobijus, kas spēja pārsteigt ar radošumu, kolekciju dažādību un eksponātu kvantumu.

Ar lielu dalībnieku skaitu pārsteidza projekta „Europe Direct Austrumlatgalē” ietvaros organizētais konkurss „**Digitālo apsveikumu veidošana Eiropas Savienības pilsētai Krāslavai**”. Konkursa mērķis bija apsveikumu veidošana pilsētas dzimšanas dienā, izmantojot digitālos rīkus. Apsveikums bija jāveido jebkurā formātā ar tekstu, attēlu, video ar ierobežotu laiku līdz pusotrai minūtei. Apsveikumus iesniedza 47 konkursa dalībnieki,

izmantojot fotoattēlus no pilsētas vēstures, mūsdienām, pašu sacerētu dzeju vai izmantojot kādu gatavu apsveikuma šablonu. Apsveikumi tika saņemti no novada pilsētas kolu audzēkņiem, pagastu iedzīvotājiem, Rēzeknes, Holandes un Adigejas Republikas. Krāslavas bijušie iedzīvotāji sastopami daudzās valstīs un savu pilsētu atceras ar lielu sirds siltumu.

Visi konkursa dalībnieki saņēma nelielas balvas no Centrālās bibliotēkas un projekta „Europe Direct Austrumlatgalē”, kuras tika pasniegtas pasākumā „99+1 vārdi Krāslavai” Krāslavas Kultūras namā.

No daudzajām centrālajā bibliotēkā organizētajām izstādēm skatītājiem patika **“Pauliņu ģimenes māla podi un stāsti”**, kurā piedalījās visa keramiķa ģimene. Šī izstāde bija par radišanu, ko patiesi dara vis ģimenes locekļi daudzu gadu garumā, iznesot novada vārdu plašajā pasaulē.

Visiem interesentiem tika piedāvāts izglītojošs **seminārs “Maija dziedājumi pie ceļmalas krustiem”**. Tā ir unikāla mūsu novada tradīcija, kas ir iekļauta Latvijas Kultūras kanonā. Ar savāktajiem materiāliem iepazīstināja folkloriste, kopas “Olūteņi” vadītāja Inta Viļuma.

Novada bibliotēku darbiniekiem tika organizētas apmācības **“Literārās sarunas par latgaliešu literatūru”**, kurās tika pievērsta uzmanība tieši mūsu novada literārajam devumam latgaliešu valodas attīstībā.

Dagdas bibliotēkas svarīgākās aktivitātes

Sadarbības partneris	Aktivitāte
Novada iedzīvotājiem	• Jūlijas Urtānes tamborēto rotaļlietu izstāde “Ceļojums rotaļlietu pasaulē”
	• Jāņa Maļķeviča melnās keramikas darināto trauku izstāde “Ar rokām un mīlestību darināti”
	• Oksanas Matejas darināto rotu izstāde “Ideja , fantāzija un mazliet pacietības ...”
	Andra Badūna kolekcijas izstāde “Maza, maza mucīņa bez stīpām un bez dibena”
	• Ingas Fadejevas audzēto gladiolu izstāde “Izsmalcinātās skaistules gladiolas”
	Nellijas Osipovas audzēto peoniju izstāde “Peonijas reibina vasaru!” un zvanu kolekcijas izstāde “Ar zvanu skaņām pretī pavasarim...”
	Ingas Loces izšūto gleznu izstāde “Es zīmēju ar diegu”
Fotogrāfs Pēteris Murāns	• Fotosesija “Burkānu ballītes” ietvaros.
Fotogrāfe Aleksandra Juhņeviča	• Pasākuma izglītojošas stunda “Mana Latvija” fotografēšana

Novadpētniecības darbs tika organizēts visas novada pagastu bibliotēkās. Virtuālās izstādes organizēja

- Kalniešu pagasta bibliotēka **“Indricas katoļu baznīca – mūsu novada lepnums”**,
- Piedrujas pagasta bibliotēka virtuālā izstāde **“Piedrujas pagasta vēstures pētniekiem”**,
- Konstantinovas pagasta bibliotēka **“Vēsturiskās skolas Konstantinovas pagastā”**
- Grāveru pagasta bibliotēka **“Pagasta vēsture”**,
- Svriņu pagasta bibliotēka **“Bijušās skolas Svriņu pagasta teritorijā” un c.**

Jau sesto gadu pēc kārtas Aulejas pagastā tiek izdots kalendārs, kuru sagatavo bibliotēkas vadītāja Zinaīda. Kalendāra veidošanai tiek izmantotas fotogrāfijas, kuras iesūta paši autori, gan no bibliotēkas vadītāja. Galvenais nosacījums – dalīties ar skaistiem dabasskatiem, dārza ziediem, notikumiem, bibliotēkas un tautas nama pasākumiem, ko aulejieši var atpazīt. Kalendārs ir pieprasīts, par to interesējas arī attālāk dzīvojošie Aulejas iedzīvotāji.

Pagastu bibliotēkas rādīja savu iedzīvotāju aizraušanās, vaļaspriekus, organizējot

- Ūdrīšu pagasta Augstkalnes bibliotēkā E. Jančevskas krustdūrienā izšūtās gleznas, A. Grigorjevas tekstila lelles, fotogrāfu S. Subatovičas fotoizstādi **“Cieši klāt”** 20 cilvēku emocijas, V. Plataces izstādi **“Viņš – vīrietis”**
- Bērziņu pagasta bibliotēkā Jāņa Šuipja gleznu izstādi,
- Skaistas pagasta bibliotēkā Dzidras Slaveckas gleznu izstādi **“Sajūtas”**,
- Piedrujas pagasta bibliotēkā Ņinas Vasiļevas gleznu izstāde **“Zelta rudens manos darbos”**,
- Kombuļu pagasta bibliotēkā Ausmas Gašperes gleznu personālizstāde **“Ausmeņa”** kas tapa sarīkota kopā ar pagasta pārvaldi. Uz izstādes atklāšanu pulcējās Ausmas draugi, radi, paziņas un visi tie, kuriem patīk vizuālā māksla. Ar lielu interesi klausījās Ausmas dzīvesstāstā, kurā mijās gan humors, gan smeldzīgas notis.
- Vēlāk šī izstāde atceļoja uz Krāslavas centrālo bibliotēku, kuras aizvēršanas pasākums bija ne mazāk interesants un aizraujošs.
- Kalniešu pagasta bibliotēka organizēja bērnu zīmējumu konkursu **„Uzzīmēsim vietu, kur es dzīvoju”**,
- Šķaunes pagasta bibliotēkā Renātes Arikānes rokdarbu izstāde
- Svriņu pagasta bibliotēkā rokdarbnieču izstāde **“Kam čaklas rokas, tam darbi sokas”**,
- Ķepovas pagasta bibliotēkā, kas atrodas pašā pierobežā bija skatāma fotoizstāde **“Apkārt Latvijai zirga mugurā”** – jātnieču Tīnas Runces un Līgas Vilnes, kas apceļoja Latviju jāšus ar zirgiem fotogrāfijas

Sadarbība novadpētniecības jomā

Novadpētniecības darba pamatā cieša sadarbība ar sabiedrību, jo ne visus nepieciešamos materiālus iespējams sameklēt iespiedmateriālos vai datu bāzēs. Bibliotēkas sadarbības partneru spektrs ļoti plašs- no vietējā iedzīvotāja, muzeja, arhīva, skolas, sabiedriskās organizācijas u.c.

Aulejas pagasta bibliotēka turpina projektu dzimtas vēstures pētniecība, palīdzot izpētīt un savākt materiālus par lielo Dzalbu dzimu un iesniegt savāktos materiālus Latviešu folkloras krātuves digitālajam arhīvam garamantas.lv. 2022.gada šis dzimtas pētniecības darbs ir pabeigts.

Aulejas pagasta jaunais kalendārs.

Pie dzejnieces M.Andžānes piemiņas akmens

Konstantinovas pagasta bibliotēka uzsaka darbu pie – izzūdošo krucifiksu apzināšanas un sakārtošanas pagastā.

Šķaunes pagasta bibliotēka kopā ar pagasta entuziastiem vasarā sakopa teritoriju pie dzejnieces Marijas Andžānes piemiņas akmens Maču ciemā. Septembrī notika dzejas dienu pasākums "**Iz atmiņu skreinis...**" , kas veltīts novadnieces piemiņai.

Konstantinovas , Ūdrīšu pagasta Augstkalnes un Dagdas bibliotēkas bibliotekāres–iesaistījās projektā vietējo aušanas tradīciju izziņāšanā un ceļu jostu aušanas apgūšanā, ko organizēja Indras pagasta aušanas darbnīca.

Projekta "**Apceļo savu novadu**" zeķu izstāde pabija daudzās pagasta bibliotēkās. Pasaules publiskās adīšanas dienā, kura notika Krāslavas pilsētā, piedalījās gan šīs trīs bibliotēku darbinieces, gan Šķaunes un Bērziņu bibliotekāres.

Zeķu izstāde, kas tapusi novadā, piedaloties bibliotēku darbiniekiem

Viens no galvenajiem sadarbības partneriem ir tūrisma informācijas centri Krāslavā un Dagdā, jo novadpētniecības krājums tiek izmantots jaunu tūrisma maršrutu izveidei, objektu apzināšanai un izpētei.

Bibliotēku darbinieki, kas piedalījās Pasaules adīšanas dienā

Cieša sadarbība dažādu kolekciju un dokumentu izpētē bibliotēkai ir ar Krāslavas vēstures un mākslas muzeju. Apmaiņa ar informāciju, dokumentiem, kopīgu pasākumu veidošana veicina iedzīvotāju interesi par savas pilsētas vēsturi un novada atpazīstamību ārpus tā robežām.

Jauninājumi novadpētniecības darbā

2022.gadā turpinājās iesāktā tradīcija – zināšanu pārbaude informācijas meklēšanā novadpētniecības katalogā Krāslavas reģiona bibliotekāriem “Es presi lasu digitāli” Praktikumus sastāvēja no 10 jautājumiem. Atbildes bija jāmeklē Centrālās bibliotēkas novadpētniecības katalogā. Digītālās nedēļas ietvaros darbs tika iztirzāts.

Novada bibliotēku darbiniekiem tika organizēts praktikums “**Uzziņas bibliotēkā**”, kurā runāja par uzziņu veidiem, izpildes kārtību ar praktiskiem piemēriem

Galvenie secinājumi pārskata periodā, nākotnes prognozes, vajadzības

Novadpētniecības darbs ir viena no bibliotēku darba prioritātēm, jo par novadam nozīmīgiem cilvēkiem materiālu republikas presē un uzziņu literatūrā informācija ir sniegta maz un nepilnīgi, bet internetā – bieži neprecīzi. Svarīgi ir saglabāt katra novada kultūrvēsturisko mantojumu, veicot vietējo laikrakstu, privāti pieejamo foto materiālu skenēšanu, izmantot LNB datu bāzes materiālu meklēšanai un saglabāšanai novadpētniecības materiālos vai diskos, kontaktēties ar novada cilvēkiem, interesējoties par attiecīgā temata foto vai cita veida materiālu saņemšanu skenēšanai. Darbs ir aktīvāk jāturpina, meklējot arvien jaunus, neapzinātu objektus vai cilvēkus, kurus saglabāt sava novada kultūrvēsturē.

9. Projekti

Pārskata periodā Krāslavas novada Centrālā bibliotēka ir iesaistījies dažādu projektu realizācijā:

I.Latvijas un Moldovas attīstības **sadarbības projekta "Bibliotekāri kā lokālās demokrātijas, attīstības un noturības veidotāji"** - pieredzes apmaiņas pasākumi ļāva Krāslavas novada centrālās bibliotēkas speciālistiem pārņemt un dalīties pieredzē ar Latvijas un Moldovas publisko un akadēmisko bibliotēku speciālistiem. Pasākumu ietvaros visiem projekta dalībniekiem arī bija iespēja klātienē apmeklēt un iepazīties ar Krāslavas novada Dagdas bibliotēkas darbību un pieredzes stāstiem.

Sadarbības projekts "Bibliotekāri kā lokālās demokrātijas, attīstības un noturības veidotāji"

II. Projekta BIBLIO – Digitālās prasmes un kompetences Eiropas bibliotekāriem (Projekts Nr. Nr. 612411-EPP-1-2019-1-IT-EPPKA2-SSA), kas tika īstenots Eiropas Komisijas “Erasmus+ KA2 / EACEA ” programmas ietvaros, Krāslavas novada Centrālās bibliotēkas divas darbinieces realizēja projekta pasākumus: "Krāslavas novada Grāveru, Kastuļinas un Šķeltovas pagastu bibliotēku emuāri vietnē blogger.com" un informācijas apkopošanas, izpētes darbs pie digitālā darba novadpētniecībā e-grāmatas izveidei, veltot to Krāslavas 100- gadei. E-grāmatas “Krāslava un krāslavieši caur tautas skaitīšanas prizmu” prezentācija plānota 2023.gadā.

Projekta pasākuma "Krāslavas novada Grāveru, Kastuļinas un Šķeltovas pagastu bibliotēku emuāri vietnē blogger.com" mērķis bija izveidot un izplatīt kvalitatīvu bibliotēkas pakalpojumu publicitātes un jaunumu informācijas saziņas vietni - emuāru, nodrošinot tā pieejamību un digitālā tēla popularizāciju atbilstoši sabiedrības interesēm un bibliotekāru izaugsmes spējām. Priekšstāsts - pamatojoties uz 2021. gada administratīvi teritoriālo reformu, no 2021. gada 1. jūlija bijušie trīs Aglonas novada pagasti - Grāveru, Kastuļinas un Šķeltovas - tika iekļauti Krāslavas novadā, kā rezultātā minēto pagastu bibliotēkas tika pievienotas Krāslavas novada centrālajai bibliotēkai.

Katrai Krāslavas novada bibliotēkai, Dagdas bibliotēkai un tās struktūrvienībām ir savs emuārs un bibliotēku speciālistiem ir atbilstošas kompetences to uzturēšanā. Turpretī, iepriekš minēto Grāveru, Kastuļinas un Šķeltovas pagastu bibliotēku darbiniekiem nebija pieredzes darbam ar emuāriem. Tāpēc, lai izveidotu vienotu Krāslavas novada bibliotēku informatīvo publicitātes tīklu, pastāvēja aktuāls jautājums par šo pagastu bibliotēku digitālo tēlu, sabiedrības informēšanas kanālu un bibliotekāru zināšanām un prasmēm, veidojot emuāra saturu blogspot.com. Rezultātā:

- 1) ir izveidoti 3 Krāslavas novada Grāveru, Kastuļinas un Šķeltovas pagastu bibliotēku emuāri, līdz ar to tagad visām Krāslavas novada bibliotēkām ir emuāri;
- 2) ir izveidoti 3 Krāslavas novada Grāveru, Kastuļinas un Šķeltovas pagastu bibliotēku sociālo mediju konti Facebook;
- 3) sniegtas zināšanas 3 Krāslavas novada Grāveru, Kastuļinas un Šķeltovas pagastu bibliotēku bibliotekāriem darbā ar emuāru un Facebook praktikumos.

III. Ārlietu ministrijas projektu konkursa Eiropas dienas pasākumiem Eiropas Savienības informācijas punktus. Projekta ietvaros tika apstiprināts pasākumu cikls “Mūsu Nākotne ir tagad!” Krāslavas novada jauniešiem ar finansējuma piesaisti 250 Euro apmērā. Pasākumu mērķis - veicināt jauniešus kļūt par aktīviem un iesaistītiem pilsoņiem kā vietējās politikas īstenošanas un ES līdzdalības dialogu un pasākumu veidošanas dalībniekiem, ievērojot cilvēktiesības, kultūras tradīcijas un vienlīdzību cieņā, kā arī baudot vienlīdzīgas iespējas un pieredzi, kas ļauj viņiem attīstīt zināšanas, prasmes un kompetences, lai pilnvērtīgi iesaistītos visos sabiedrības aspektos. Pasākumi tika organizēti sadarbībā ar Krāslavas pašvaldības Izglītības pārvaldes jaunatnes lietu speciālisti, Krāslavas novada izglītības, kā arī Krāslavas novada publiskām bibliotēkām. Tika organizēta diskusija ar Latvijas Ārpolitikas institūta pētnieci un vietējo uzņēmēju Eviju Džatkoviču.

Projekts “ Mūsu nākotne tagad”

IV. Dalība projekta „Europe Direct Austrumlatgalē” realizācijā. EUROPE DIRECT centra pasākumu vieta Krāslavas novada Centrālajā bibliotēkā ir apstiprināta laika periodam 2021-2025 gadam ar papildfinansējuma nodrošinājumu. Projekta uzdevums ir informēt sabiedrību par ES jautājumiem un veidot saikni starp ES institūcijām un iedzīvotājiem, kā arī sadarboties ar vietējām organizācijām, īstenojot dažādus projektus ES aktualitāšu skaidrošanai. Centra galvenās mērķa grupas ir bērni un jaunieši (skolēni un studenti), pašvaldību darbinieki, lauku uzņēmēji, NVO, pedagogi un bibliotekāri.

Projekta “Europe Direct Austrumlatgale” dalībnieki

Pārdomas, secinājumi par darbu ar projektiem

Bibliotēku darbā svarīgi “iedzīvināt” projektu darbu - gan plānošanas, gan uzraudzīšanas procesus, gan iesaisti ideju realizācijā, kas prasu zināmu atbildību un priekšzināšanas. Tikpat svarīgi apzināties idejas aktualitāti un tās realizācijas sekas – vai projekta rezultāts nesīs ilgtermiņa nodomus. Bieži vien bibliotekāri zemo zināšanu dēļ neuzņemas realizēt projektus. To rāda aptaujas rezultātu un diskusiju analīze. Lai stiprinātu bibliotekāru kompetenci projektu pieteikumu veidošanā, 2023. gadā ir ieplānots apmācību cikls sadarbībā ar Krāslavas rajona partnerības speciālistiem.

10. Publicitāte

Bibliotēkas tēla veidošana, publicitāte, sabiedrības informēšana par bibliotēkas funkcijām, pakalpojumiem

Publicitātei ir būtiska loma ne tikai vietējās bibliotēkas tēla veidošanā, bet arī kopienas un sabiedrības pozitīvās attieksmes, līdzdalības un ilgtspējīgas kultūrvides vides radīšanā.

Krāslavas novada centrālā bibliotēka un reģiona publiskās bibliotēkas informāciju par bibliotēkas sniegtajiem pakalpojumiem un saturiskām aktivitātēm sniedz dažādos veidos, piemēram, ziņas atspoguļojot apdzīvotās vietas/pagastu informācijas stendos uz vietas bibliotēkās, pagastā vai pilsētā, skolās, kultūras namos un pagastu pārvaldēs ar afišām, infografikām, bukletiem un ielūgumiem, uz informatīvā LED ekrāna pilsētas centrā, rakstot un publicējot rakstus vietējos laikrakstos un pašvaldību informatīvajos izdevumos, veidojot saturiski bagātus rakstus un noderīgu informāciju bibliotēkas emuāros un darbapļūsmas Padlet sienā (bibliotēku pasākumu darba plāni), kā arī mūsdienās ietekmīgākajos komunikācijas kanālos – darba kolektīvu un skolu kopīgajās diskusiju grupās WhatsApp, bibliotēku un pašvaldību Facebook, Twitter, Instagram, Youtube, SlideShare profilos ar biežāk pieminētiem tēmturiem #Krāslavasnovadacentrālābibliotēka, #JaunoGrāmatuDiena,

#virtuālāizstādekncb, #europedirectAustrumlatgalē. Izmantojot tēmturus, bibliotēku informācija sasniedza plašāku interesentu loku un ļāva vieglāk atlasīt informāciju.

Galvenā publicitātes funkcija ir pievērst plašsaziņas līdzekļu uzmanību iestādes darba aktivitātēm un pakalpojumiem, nodrošinot efektīvu komunikāciju ar vietējiem iedzīvotājiem un bibliotēkas lietotājiem. Bibliotēku speciālisti pievērs uzmanību tam, kā tiek veidoti vēstījumi, lai tie būtu viegli uztverami, saprotami un mērķauditorijai pievilcīgi.

Informācija par bibliotēkas darba aktivitātēm regulāri tiek atspoguļota vietējos laikrakstos “Ezerzeme”, “Latgales Laiks”, “Krāslavas Vēstis” to interneta vietnēs, žurnālisti bieži tiek aicināti uz dažādiem bibliotēku pasākumiem.

Informācija par katru bibliotēkās notiekošo pasākumu tiek nodota Krāslavas novada pašvaldības informācijas aprites speciālistiem, kuri to ievieto pašvaldības mājas lapā www.kraslava.lv.

Lai veidotu pozitīvu bibliotēku tēlu, Krāslavas novada centrālā bibliotēka (KNCB) nepārtraukti ievieto aktuālāko informāciju par Krāslavas reģiona publiskām bibliotēkām, kā arī par savu darbību bibliotēkas mājas lapā (<https://www.bibliotekakraslava.lv/>), Bibliotēkai ir arī savs emuārs : <http://kraslavasbiblioteka.blogspot.com> blogs, kurā ievietota informācija no preses izdevumiem, pasākumu norišu arhīvs. Bērnu literatūras nodaļas aktivitātes tiek atspoguļotas emuārā <http://www.kraslavasbernubiblioteka.blogspot.com>.

- Bibliotēkas informācija tīmeklī (situācijas apraksts, aktivitātes, secinājumi)
✓ **bibliotēkas tīmekļvietne (mājaslapa)**

Krāslavas novada centrālajai bibliotēkai ir sava mājaslapa no 2007. gada, izstrādāta ar SIA “Websoft” (121 Online LTD).

Krāslavas novada centrālās bibliotēkas tīmekļvietne: <https://bibliotekakraslava.lv/>

Par 2022. gadu pavisam ir 1060 jaunus lietotājus, publicētas 193 saturvienības, 4434 sesijas un 42420 lapu skatījumus.

Bibliotēkas mājaslapas radītāji	2020	2021	2022	% salīdz. ar iepr. gadu
pieslēgumu sesiju skaits	6406	5421	4434	-18 %
sekotāju skaits	1178	1260	1060	-16 %
lapu skatījumi	42130	48122	42420	-12 %
saturvienību skaits	50	168	193	15 %

Tabula “Bibliotēkas mājaslapas radītāji”

- ✓ **emuāri (blogi)**

Krāslavas novada centrālajai bibliotēkai ir 2 emuāri:

Krāslavas novada centrālās bibliotēkas emuārs: <http://kraslavasbiblioteka.blogspot.com/>

Krāslavas novada centrālās bibliotēkas Bērnu literatūras nodaļas emuārs:

<http://kraslavasbernubiblioteka.blogspot.com/>

Krāslavas novada centrālās bibliotēkas un Bērnu literatūras nodaļas emuāri

Par 2022. gadu Krāslavas novada centrālās bibliotēkas emuāriem ir 14799 lapu skatījumi un publicētas 127 saturvienības.

Bibliotēkas emuāru radītāji	2020	2021	2022	% salīdz. ar iepr. gadu
lapu skatījumi	3321	2221	14799	566 %
sekotāju skaits	0	0	0	0 %
komentāri	22	40	7	-83 %
saturvienību skaits	98	64	127	98 %

Tabula "Bibliotēkas emuāra radītāji"

✓ **sociālie mediji**

Krāslavas novada centrālajai bibliotēkai ir sociālo mediju konti (kanāli) gan Facebook, Twitter, Youtube (2), SlideShare un Instagram.

Sociālie mediji - Facebook: <https://www.facebook.com/kraslavasbiblioteka/>

Sociālie mediji - Twitter: <https://twitter.com/kncbibl>

Sociālie mediji – Youtube kanāli: @ilonacabule3157 un @kraslavalibrary5404

Sociālie mediji - SlideShare: <https://www.slideshare.net/kncbibl>

Sociālie mediji - Instagram: https://www.instagram.com/kraslavas_nc_biblioteka/

Sociālie mediji – Facebook

Uz 31.12.2022 jauno sekotāju skaits Krāslavas novada centrālās bibliotēkas Facebook profilam ir 1077. 2022. gada laikā pievienojās 134 jaunie lietotāji.

Par 2022. gadu ir publicētas 329 ziņas, sasniegtā auditorija ir 175791 un piesaiste – 13032.

Facebook radītāji	2020	2021	2022	% salīdz. ar iepr. gadu
pieslēgumu sesiju (apmeklējumu) skaits	42130	52639	175791	234 %
sekotāju skaits	169	107	134	25 %
lapas lietotāju iesaistes līmenis ("like", "comment", "share" utt. skaits)	12247	19270	13032	-32 %
saturvienību skaits	248	336	329	-2 %

Tabula "Sociālā tīkla Facebook radītāji"

Sociālie mediji - Twitter

Uz 31.12.2022 jauno sekotāju skaits Krāslavas novada centrālās bibliotēkas Twitter profilam ir 147. 2022. gada laikā pievienojās 10 jaunie lietotāji, ir 7 minējumi (mentions). Par 2022. gadu ir publicēti 623 tvīti, 16669 tvītu seansu (sesijas) un iesaistīšanās (lapas lietotāju iesaistes līmenis) – 1834. Pavisam ir 9966 profila apmeklējumi.

Twitter radītāji	2020	2021	2022	% salīdz. ar iepr. gadu
pieslēgumu sesiju skaits	19786	33846	16669	-51 %
sekotāju skaits	11	20	10	-50 %
lapas lietotāju iesaistes līmenis (“like”, “comment”, “share” utt. skaits)	422	1569	1834	17 %
saturvienību skaits	151	509	623	22 %

Tabula “Sociālā tīkla Twitter radītāji”

Sociālie mediji - Youtube

Uz 31.12.2022 Krāslavas novada centrālās bibliotēkas Youtube kanālam ir 12 abonenti, Bērnu literatūras nodaļas Youtube kanālam – 12, kopā – 24 abonenti. 2022. gada laikā kanāliem pievienojās 9 jaunie abonenti.

Par 2022. gadu ir publicēti 58 videoklipi (saturvienības), 19191 seansi (sesijas) un iesaistes līmenis – 124. Pavisam ir 2132 kanālu skatījumi.

Youtube kanālu radītāji	2020	2021	2022	% salīdz. ar iepr. gadu
pieslēgumu sesiju (apmeklējumu) skaits	2474	17551	19191	9 %
sekotāju skaits	0	13	9	-31 %
lejuplāžu skaits	0	0	0	0 %
lapas lietotāju iesaistes līmenis (“like”, “comment”, “share” utt. skaits)	37	126	124	-2 %
saturvienību skaits	15	85	58	-32 %

Tabula “Sociālo tīklu Youtube kanālu radītāji”

Sociālie mediji - SlideShare

Uz 31.12.2022 jauno sekotāju skaits Krāslavas novada centrālās bibliotēkas SlideShare profilam ir 7. 2022. gada laikā nepievienojās jaunie lietotāji.

Par 2022. gadu ir publicētas 41 saturvienības (pavisam – 217), 4279 skatījumi.

SlideShare radītāji	2020	2021	2022	% salīdz. ar iepr. gadu
----------------------------	-------------	-------------	-------------	--------------------------------

pieslēgumu sesiju (apmeklējumu) skaits	1674	4037	4279	6 %
sekotāju skaits	2	1	0	-100 %
lejuplāžu skaits	1	4	0	-100 %
lapas lietotāju iesaistes līmenis ("like", "comment", "share" utt. skaits)	290	44	0	-100 %
saturvienību skaits	15	46	41	-11 %

Tabula "Sociālā tīkla SlideShare radītāji"

Sociālie mediji - Instagram

Uz 31.12.2022 jauno sekotāju skaits Krāslavas novada centrālās bibliotēkas Instagram profilam ir 816. 2022. gada laikā pievienojās 269 jaunie sekotāji.

Par 2022. gadu ir publicētas 279 saturvienības, no tiem: 215 ziņas un 63 stāsti, 34536 seansi (sesijas) un iesaistes līmenis – 3378. Pavisam ir 855 konta darbības.

Instagram radītāji	2020	2021	2022	% salīdz. ar iep. gadu
pieslēgumu sesiju (apmeklējumu) skaits	22681	31576	34536	9 %
sekotāju skaits	377	182	269	48 %
lejuplāžu skaits	2	13	24	85 %
lapas lietotāju iesaistes līmenis ("like", "comment", "share" utt. skaits)	161	3040	3378	11 %
saturvienību skaits	351	249	279	12 %

Tabula "Sociālā tīkla Instagram radītāji"

Šeit ir sociālo mediju saturvienību skaits par 2022. gadu, ko Krāslavas novada centrālā bibliotēka ir izveidojusi un nopublicējusi pārskata periodā:

	Saturvienību skaits
	2022
Facebook	329
Instagram	279
TikTok	0
YouTube	58
Twitter	623
SlideShare	41

Tabula "Sociālo tīklu saturvienību skaits"

Veiksmīgākie bibliotēku popularizējošie pasākumi

Pārskata periodā Krāslavas novada centrālajā bibliotēkā tika organizēti tematiskie pasākumi 41, literatūras izstādes - 32, izstādes 23, grāmatu apskati – 23, ekskursijas – 9.

Ievērojamākie pasākumi:

- 75 gadu centrālās bibliotēkas jubilejas svinības darbīga atmosfēra kopa ar latgaliešu valodas pētnieku, rakstnieku Valentīnu Lukaševiču,
- Tikšanās ar rakstniekiem Māru Jakubovsku, Ilzi Aizsilu, Daci Rukšāni,
- Eiropas valodu diena,
- Dzejas dienu pasākums ar vietējo dzejnieci Ināru Dzalbi,
- Kopā ar Dienvidlatgales vietējo rīcības grupu apvienību bibliotēkas telpās organizēja tikšanos ar Eiropas Parlamenta deputātu Ivaru Ījabu.

- Jūlijā mēnesī Krāslavas novada centrālā bibliotēka projekta Europe Direct Austrumlatgalē ietvaros aicināja iesaistīties konkursā **“No Eiropas tautu virtuves – ogas”**. Tās mērķis bija pašgatavotu kulinārijas izstrādājumu popularizēšana, izmantojot Eiropas valstu virtuvju receptes.

Konkursā piedalījās 22 dalībnieki, tajā skaitā grupa no Robežniekiem.

- Jūlijā Krāslavas novada centrālā bibliotēka saksofona mūzikas pavadībā teica “Paldies” vārdu bibliotēkas atbalstītājiem un izdevumu dāvinātājiem.

Saulē iesildīts bibliotēkas pagalms aicināja klausīties J.Tadello saksofona mūzikas virrojumu un baudīt, bibliotēkas kolektīva, ar sirds siltumu, uzvārīto rabarberu ķīseli ar gaisīgo putukrējumu,

Krāslavas novada centrālā bibliotēka godam sevi pārstāvēja Krāslavas pilsētas svētkos 2022. Presentējot novadpētniecības materiālus, grāmatas, žurnālus un citu izzinošu literatūru lieliem un maziem. Kā arī mazos dalībniekus aicināja jautrās nodarbēs kopā ar Vinniju Pūku. Bibliotēkas darbinieki cienāja ar dažādiem gurķu našķiem. Protams, prezentēja savus unikālos ēdienus konkursā **“Labākais gurķu ēdiens”** Kulinārā mantojuma festivāla – Gurķu svētku - ietvaros, kur bibliotēka ieguva 3.vietu.

- Eiropas dienas eksāmens un tikšanās kopā ar žurnālistu Ansi Bogustovu,
- Starptautiskai Savvaļas sugu aizsardzības dienai veltīts pasākums **“Kas jāzina, lai nekļūtu par kontrabandistu”** un daudzi citi pasākumi.

Savukārt reģiona publiskās bibliotēkas var lepoties ar sekojošiem pasākumiem:

Kombuļu pagasta bibliotēka ar **“Ceriņu svētkiem”** , kura tika iekļautas sportiskas aktivitātes, koncerts ar Daini Skuteli, mielasts pie kopēja zupas katla, jo pagastā nav tautas nama vadītājas un visus pienākumus veic bibliotekāre. Viņa organizēja arī Pilngadības svētkus, Māmiņu dienu u.c.

Robežnieku, Indras un Piedrujas pagastu bibliotēkas jau vairākkārt ir praktizējušas veidot pasākumus kopā, piesaistot visu triju pagastu iedzīvotājus. Kopīgi ir svinēti Meteņi, Adventes gaidīšana, “ Vasara burciņā”, “Dzeja manā sirdī”. Pievienojoties Andrupenes pagasta bibliotēkai , veidotas meistarklases asušu cepšanā.

Skaistas , Andzeļu un Andrupenes bibliotēkas kopīgi veidoja pasākumu aktīvākajiem lasītājiem .Sākumā notika Andrupenes pagasta bibliotēkas apmeklējums, tad tikšanās Andrupenes lauku sētā , ekskursijas pa darbnīcām, kopīgas pusdienas, sarunas par grāmatām un kopīga dziedāšana.

Augstkalnes bibliotēka kopā ar tautas namu rīkoja Latvijas dzimšanas dienai veltītu tematisko pasākumu **“Nekur nav tik labi kā mājās”**. Bibliotēka dāvinājumā saņēma kādas lasītājas izšūtu Latvijas ģerboni.

Augstkalnes bibliotēka saņem dāvinājumu

Bibliotēkas pēc apmeklētāju lūguma popularizēja aktīvu un veselīgu dzīvesveidu. Tā nūjošanas nodarbības tika rīkotas Bērziņu, Ūdrīšu pagasta Augstkalnes, Indras pagasta bibliotēkās.

Dažādi brīvā laika pavadīšanas un nodarbjū pulciņi darbojas Piedrujas, Indras, Bērziņu, Konstantinovas, Andrupenes, Augstkalnes bibliotēkās . Pulciņu dalībnieces ir pagastu sievietes, kam patīk rokdarbi, kas grib radoši pavadīt savu brīvo laiku ar cilvēkiem, kam ir līdzīgas intereses. 2022.gada nogalē rokdarbnieces apņēmas piedalīties latviešu rakstaino cimdu izstādē “ADI. RADI. RĀDI.”, kura norisināsies no 2023. gada 17. jūnija līdz 27. augustam Sabiles mākslas, kultūras un tūrisma centrā.

Vietējā sabiedrība, kā arī novada viesi bibliotēku redz kā svarīgu ikdienas sastāvdaļu, taču daļa sabiedrības reizēm nenovērtē bibliotēkas nozīmi. Laikā, kad notiek masveida perifērijas iedzīvotāju migrēšana, bibliotēku pastāvēšana ir apdraudēta. To apliecina arī bibliotēku aktīvo lietotāju skaita sarukums, taču virtuālo apmeklējumu skaita pieaugums nenoliedzami notur pozitīvu priekšstatu par bibliotēkas darbību kopumā, pierādot, cik nepieciešamas ir bibliotēkas, cik mainīgas un augstvērtīgas tās var būt mūsdienu apstākļos.

Ar publicitātes darbu saistītās problēmas un to risinājumi

Svarīga publicitāti veidojošā daļa ir veiksmīga sadarbība ar vietējiem medijiem un dažādiem informācijas kanāliem. Savu darbību bibliotekāri aktīvi atspoguļo bibliotēku sociālo kontu profilos un emuāros. Pagastu bibliotekāri turpina pieturēties tradicionālajam sabiedrības uzmanības noturēšanas un informēšanas kanālam - mutvārdu, personisku uzaicinājumu, afišas veidā. Bibliotēku darbiniekiem nākas pielāgoties mainīgajai videi, tehnoloģiju attīstībai un paradumu maiņai. Tādēļ ir jāspēj veidot vērtīgu un kopienai aktuālu saturu, izmantojot pēc iespējas mērķgrupām dažādākus informatīvos kanālus . Ir jāspēj sniegt rūpīgi izvērtētu informāciju, ir jāseko, kas notiek savu bibliotēku sociālo mediju kanālos un tīmekļvietnēs - izvērtējot informācijas ieguves avotu, atlasot publicējamo informāciju un pašiem radot vērtīgu saturu.

Bibliotekāriem ir nozīmēts atbildīgs pienākums vietējās kopienas izglītošanas un informētības sniegumā, atbalstot sabiedrības līdzdalību, uzturot dialogu starp dažādām sabiedrības grupām un vietvarām, kas stiprina kopienu vērtības un kultūrvides ilgtspējību.

11. Sadarbības tīkla raksturojums

Sadarbība ar pašvaldību un pašvaldības institūcijām

Krāslavas novada centrālās bibliotēkas galvenie mērķi strādājot ar sabiedrību - informēšana par bibliotēkas funkcijām, pakalpojumiem, jaunievedumiem; bibliotēkas tēla veidošana, informācijas resursu popularizēšanas pasākumi .

Bibliotēkai ir cieša sadarbība ar pašvaldību. Iepriekšējā gadā novada domes sēdēs tika apstiprināti Visās iespējamajās aktivitātēs, ko piedāvā bibliotēka, vienmēr iespēju robežās tiek saņemts atbalsts. Atbalsts no pašvaldības tiek sniegts, iedalot transportu izdevumu atvešanai no LNB, novada bibliotēku vizitācijās, pieredzes apmaiņas braucienu organizēšanā, kā arī svarīgo bibliotēkas jautājumu risināšanā.

Centrālajai bibliotēkai ir konstruktīva sadarbība ar Krāslavas novada pašvaldības Attīstības nodaļu.

Bibliotēkas publicitātes formas - sadarbība ar masu medijiem: bibliotēka sadarbojas ar vietējiem masu medijiem – Krāslavas novada laikrakstu „**Ezerzeme**”, Krāslava pilsētas pašvaldības informatīvo izdevumu „**Krāslavas Vēstis**”, reģionālajiem laikrakstiem „**Latgales laiks**”, „**Vietējā**” .

Sadarbības formas – paziņojumi preseī, informācija internetportāliem un TV par bibliotēkā notiekošajiem pasākumiem, dažādiem notikumiem, pakalpojumiem. Uz bibliotēkas pasākumiem vienmēr tiek uzaicināti mediju pārstāvji, kas pēc tam par notiekošo sniedz informāciju sabiedrībai.

Bibliotēkas mājas lapā www.bibliotekakraslava.lv un novada domes mājas lapā www.kraslava.lv regulāri tiek ievietota informācija un aktualitātēs par bibliotēkā organizētajiem pasākumiem un pasākumu arhīvā ir pieejama informācija par notikušajiem pasākumiem ar foto.

Bibliotēka kopīgi veidoja projektus ar tās sadarbības partneriem:

Krāslavas novada pašvaldība – sadarbība finansiālo, saimniecisko un organizatorisko jautājumu risināšanā, dalība novada attīstības programmas izstrādē,

Pagastu pārvaldes- - sadarbība finansiālo, saimniecisko un organizatorisko jautājumu risināšanā.

Krāslavas kultūras nams - sadarbības partneris Lasīšanas svētku un literārā konkursa “**Es tevi, mana pilsēta, tā mīlu**” organizēšanā, uzvarētāju noteikšanā un apbalvošanā. Konkursā piedalījās 15 autori ar 24 darbiem

Krāslavas vēstures un mākslas muzejs:

- apmaiņa ar novadpētniecības materiāliem,
- digitālo kolekciju veidošanā par N.Aronsonu, O.Drustu, ,
- kopēju pasākumu organizēšana ,

- Novada bibliotēkas 75 gadu jubilejā muzejs dāvāja ekskursijas pa izstāžu zālēm un ļāva ieskatīties krājumā, kas atrodas krātuvēs,
- muzeja krājuma atsevišķu darbu deponēšana uz atsevišķu autoru izstādēm bibliotēkā,

Krāslavas mūzikas un Mākslas skola:

- pašdarbības kolektīvu uzstāšanās bibliotēkas pasākumos - kā izstāžu atklāšanā, pasākumā “ No sentēvu pūra lādes”

Krāslavas novada skolas:

- metodiskā palīdzība bibliotekārajos jautājumos,
- bibliotekārās stundas dažādu klašu skolēniem
- savstarpēja pasākumu organizācija,
- Lasīšanas svētki,
- Skaļās lasīšanas sacensības
- literārās stundas;

Krāslavas pirmskolas izglītības iestādes :

- pasākumu organizācija, dalība zīmējumu konkursos
- BJŽ kopējās aktivitātes, -
- apmācības un radošās aktivitātes pirmskolas iestāžu darbiniekiem

Novada tūrisma informācijas centrs :

- informācijas apmaiņa,
- kopprojektu veidošana,
- Krāslavas pilsētas svētku ietvaros, “Gurķu svētku” organizācijā

Krāslavas novada pensionāru biedrība “

- informācijas apmaiņa,
- informatīvā laikraksta “Latvijas Pensionārs” izplatīšana,
- senioru apmācības darbam ar datoriem un informācijas tehnoloģijām,

Krāslavas Romas katoļu baznīca- informācijas un novadpētniecības materiālu apmaiņa

Biedrība “ Pieci airi” - kopīgu projektu veidošana,

- “ Senioru skolas” darbība ,
- Veselības veicināšanas aktivitātes bibliotēkā ,
- Ziemeļvalstu literatūras nedēļas pasākums,
- Digitalās nedēļas pasākums

Bērnu un jauniešu interešu centrs;

- pulciņu darbu izstādes ,
- novadpētniecības pulciņa “ Jāņtārpiņi” kopdarbība

LR Kultūras ministrija Bibliotēku un arhīvu nodaļa- profesionālās informācijas apmaiņa, konsultācijas, publisko bibliotēku akreditācijas procesa nodrošināšana.

Latvijas Nacionālā bibliotēka - LNB speciālistu klātienes konsultācijas (krājums, plānošanas dokumenti, tālākizglītības iespējas). Informācijas aprīte, konsultācijas, profesionālās pilnveides pasākumi, sanāksmes, SBA pakalpojumi, atbalsts Bērnu/jauniešu/ vecāku žūrijai, LNB Digitālajā bibliotēkā, bibliogrāfisko izrakstu piegāde LNB analītikas datu bāzei

Latvijas bibliotekāru biedrība (LBB)- Profesionālo aktivitāšu organizēšana, dalība tajās

Kultūras informācijas sistēmu centrs – sadarbības projektu „Gaismas tīkls” un „Trešais tēva dēls” projekta realizācija; ERASMUS programmas realizācija

SIA „Tieto ALISE” – IS ALISE uzturēšana un apmācības;

ES Informācijas aģentūra – ESIA, mācību semināri ,pasākumu finansiālais atbalsts;

Rīgas centrālās bibliotēkas - Grāmatu apmaiņas fonds – grāmatu apmaiņa.

Latviešu folkloras krātuves digitālo arhīvu “ Garamantas.lv”- atmiņu krājumi piegāde

SOS bērnu ciemati Latvijā – palīdzība Ukrainas bēgļiem un atbalsta pasākumi

Novadu bibliotēku galvenie sadarbības partneri ir skolas, kultūras nami un kultūras darba organizatori, bērnodārzi, pensionāru padomes, sieviešu klubi, vietējās kopienas.

Plašs sadarbības partneru loks ir Dagdas bibliotēkai .

Iestādes nosaukums	Pasākums
Dagdas pilsētas un pagastu apvienība	• Bibliotēkas finansiālie un saimnieciskie jautājumi
Dagdas vidusskola	• “Burkānu ballīte” sadarbībā 4.b klasi un skolotāju Aiju Utkinu
	• Radošā nodarbība “Grāmatzīme -aksesuārs grāmatai”
	• Rūķu darbnīca “Eglīte zaigo un mirdz” ar 3.a klase skolēniem un skolotāju Lidiju Kartenko
	• izglītojošā stunda “Mana Latvija” sadarbībā ar 5.a klasi un skolotājam Olitu Loču un Ilonu Antonovu;
	• izzinoši radošā stunda “Mārtiņdiens – ziemas sagaidīšanas svētki ” sadarbībā ar 2.b klasi un skolotāju Mariju Andžāni;
	• dzejas stunda “visiem mums ir spārni, jo mēs esam putni” (I.Zandere) – latviešu valodas un literatūras skolotāja Aina Slesare
Ezernieku vidusskola	• Bibliotēkā stunda “Iepazīsim bibliotēku”
Aleksandrovas pamatskola	• “Cimos pie grāmatām”

PII "Saulīte"	<ul style="list-style-type: none"> • karjeras dienu izzinoši radošā stunda • radošā darbnīca "Ziemassvētku rūķi"; "Uzsmaidām rudenim!" – grupa "Taurenīš"
IK „Virja”	<ul style="list-style-type: none"> • Jaunu grāmatu iegāde visām Dagdas bibliotēkas struktūrvienībām pagastu bibliotēkām uz vietas Dagdas bibliotēkā.
Invalīdu brālība "Nema"	<ul style="list-style-type: none"> • Veidot o eņģeļu izstāde "Lai ienāk eņģelis kluss..." • Diānas Poļakas darināto leļļu un spilvenu izstāde.
Citu novadu uzņēmēji	<ul style="list-style-type: none"> • "Vilgerts WOOD CRAFT personalizētas lietas no koka" izstāde
Latvijas Sarkanais Krusts	<ul style="list-style-type: none"> • Patriotisko piespraužu veidošana
Dagdas Jauniešu iniciatīvu centrs	<ul style="list-style-type: none"> • Tērpu šūšana "Burkānu ballītei"; • Radošā nodarbība "Rotas no koka"
Dagdas Kultūras centrs	<ul style="list-style-type: none"> • Video apsveikums Dagdas pilsētai • Pasaku lasījumi

Lai uzlabotu publisko bibliotēku kvalitāti un veicinātu inovatīvu risinājumu ieviešanu bibliotēku darba procesos, veicinot labu prakses piemēru apmaiņu starp bibliotēkām Krāslavas un Kuldīgas galveno bibliotēku speciālisti vienojās par sadarbības iespējām lokālās kultūrvides resursu pārvaldīšanā. (Sīkāk Metodiski konsultatīvā darba nodaļā)

Labā sadarbība ir ar Latgales reģiona galvenajām un pilsētu bibliotēkām. Par tradīciju kļuvi Latgales reģiona Bibliotēku biedrības organizētie semināri, katru gadu notiek kādā no Latgales reģioniem.

Pārrobežu sadarbība, starptautiskā sadarbība

2022.gadā turpinājās sadarbība ar Lietuvas republikas Zarasu rajona bibliotēku. Vizītes laikā tika apmeklēta mūsdienīgā bibliotēka, novadpētniecības muzejs. Krāslavas novada centrālās bibliotēkas speciālisti piedalījās atjaunotās Antazaves muižas svinīgajā atklāšanā Zarasu rajona Antazavē. Antazaves muižas uzcelta XVIII gs. beigās Zalves ezera krastā un kādreiz piederēja Plāteru dzimtai. Šodien muižas ēka pilnībā restaurēta un pielāgota dažādiem kultūras pasākumiem - aprīkota ar koncertzāli un konferenču telpām, mākslinieku rezidenci, izstāžu galerijām, amatnieku darbistabām un bibliotēku.

Muižas bibliotēka atrodas pirmajā stāvā, ar skatu uz muižas burvīgo pagalmu. Bibliotēkā ir specializēts literatūras krājums: mākslas albumi, literatūra par pagātnes kultūras mantojumu - kultūru, ēdieniem, arhitektūru uc.. Atsevišķa krājuma daļa viesta par Emīlijas Plāteres un Antazaves muižas vēsturi.

Pateicoties biedrības Latvijas Platforma sabiedrības attīstībai, LNB, Vidzemes augstskolas sadarbības projektam “Bibliotekāri kā lokālas demokrātijas, attīstības un noturības veidotāji” tika nodibināti kontakti ar Moldovas kolēģiem. Pēc vizītes Dagdas bibliotēkā, tagad notiek informācijas apmaiņa par aktualitātēm projektu “Europe Direct” ietvaros, jo gan Krāslavas NCB gan Moldovas Nacionālā bibliotēka ir projekta dalībnieces.

Bibliotēku aizstāvības, bibliotēku interešu pārstāvniecības darbs

Pēdējos gados bibliotēkai ir pozitīva sadarbība ne tikai ar Krāslavas novada domi, bet arī tās struktūrvienībām – attīstības nodaļu un izglītības pārvaldi. Attīstības nodaļa piedāvā iespējas piedalīties dažādos projektos, kura atbalsta bibliotēkas iniciatīvas un piedāvā dažādas izglītošanās iespējas semināros, konferencēs.

Visi bibliotēku darba jautājumi tiek apspriesti ar domes vadību, kultūras un izglītības nodaļas speciālistiem. Vislabākā sadarbība ir ar visiem pašvaldību vadītājiem, mēģinot risināt infrastruktūras un finansējuma jautājumus.

12. Metodiskais un konsultatīvais darbs

Krāslavas novada centrālā bibliotēka (KNCB) nodrošina metodisko vadību 23 Krāslavas novada pagasta publiskām bibliotēkām un Dagdas bibliotēkai, kā arī sniedz atbalstu 10 vispārizglītojošo skolu bibliotēkām Krāslavas novadā.

2021. gada prioritātes:

- organizēt bibliotekāru profesionālās pilnveides aktivitātes, sekmējot bibliotēku darbības pārvaldību un bibliotekāru pienākumu profesionālu veikšanu un nodrošinot vienlīdz kvalitatīvus pakalpojumus jebkurā novada publiskajā bibliotēkā;
- veicināt bibliotēku pakalpojumu publicitāti tīmekļvietnē un virtuālajos saziņas kanālos plašākam auditorijas lokam;
- pilnveidot digitālo resursu izmantošanas iespējas bibliotēkas novadpētniecības krājuma un pakalpojumu dažādošanai.

Pārskata gadā Krāslavas novada centrālā bibliotēka organizēja 12 darba seminārus no tiem 6 klātienē un 6 tiešsaistē, 9 tikšanās ar lektoriem un nozares speciālistiem, 5 konsultatīvos praktikumus, kā arī pieredzes apmaiņas braucienus uz Zarasu rajona publisko bibliotēku, Antazaves muižas bibliotēku un Kuldīgas Galveno bibliotēku.

Lietuvas bibliotēku apmeklējuma mērķis bija dalība atjaunotās Antazaves muižas t.sk. bibliotēkas svinīgajā atklāšana Zarasu rajona Antazavē. Brauciena pieredzes programmā bibliotekāri apmeklēja arī mūsdienīgu Zarasu publisko bibliotēku un novadpētniecības muzeju. Zarasu rajona publiskās bibliotēkas Antazaves muižas bibliotēkā ir specializēts literatūras krājums: mākslas albumi, literatūra par pagātnes kultūras mantojumu - kultūru, ēdieniem, arhitektūru u.c. Atsevišķa krājuma daļa vēsta par Emīlijas Plāteres un Antazaves muižas vēsturi. Antazaves muiža kādreiz piederēja Plāteru dzimtai, kas cieši saistīta ar Krāslavas novada vēsturi.

Savukārt sadarbībā ar Kuldīgas Galveno bibliotēku no oktobra līdz novembra beigām tika organizēti hibrīdpasākumi lokālās kultūrvides informācijas resursu pārvaldīšanai. Pasākumu mērķis bija uzlabot publisko bibliotēku pakalpojumu kvalitāti un veicināt inovatīvu risinājumu ieviešanu bibliotēkārā darba procesā, veicinot pieredzes, zināšanu un labās prakses apmaiņu starp Krāslavas novadu un Kuldīgas novadu. Pieredzes apmaiņas braucienā piedalījās 7 Krāslavas novada publisko bibliotēku speciālisti, realizējot labās prakses piemēru apmaiņu starp Kuldīgas un Krāslavas novadiem bibliotēku attīstības un sadarbības veicināšanas jomā.

Krāslavas novada pašvaldības Dagdas pilsētas un pagastu apvienības pārstāvji piedalījās Eiropa pilsoņiem projektā " Network for a new Europe " Rumānijā. Dalībnieku vidū bija Dagdas bibliotēkas vecākā bibliotekāre Dace Zeiza un Bērnu literatūras nodaļas vadītāja Ilona Bronka. Publiskās diskusijas tēma "Viltus ziņas un to ietekme ES", kurā tika apspriestas aktuālās problēmas projekta dalībnieku pašvaldībās.

KNCB aktīvi iesaistījās reģiona publisko bibliotēku plānoto bibliotēkas krājuma inventarizācijas procesu organizēšanā, sniedzot gan konsultatīvu, gan praktisku atbalstu bibliotekāriem. Inventarizācijas notika centralizēti kopā ar kopkataloga turētāju, pamatojoties uz Inventarizācijas instrukciju. Plānotās krājuma inventarizācijas notika 4 bibliotēkās un divās - sakarā ar darbinieku maiņu.

Pārskata periodā darba gaitas uzsāka viena bibliotēkas vadītāja ar trūkstošu darba pieredzi bibliotēku nozarē. Sadarbībā ar reģiona galveno bibliotēku darbiniecei tika veidota izpratne par pagasta publiskās bibliotēkas darba metodēm un pasākumiem atbilstoši KNCB jauno darbinieku apmācību kārtībai. Konsultācijas notika regulāri gan izbraucot klātienē, gan attālināti ar telefona un Zoom starpniecību. Īpašu un vairākkārtēju individuālo atbalstu sniedza Dagdas bibliotēkas bibliotekāres izbraukumā uz Ezernieku pagasta bibliotēku.

Lai veicinātu labāku sadarbību starp pagasta pārvalžu vietvaru un pašvaldības speciālistiem publisko bibliotēku darbības organizatoriskajos jautājumos un darbinieku atalgojuma jautājumos, gada laikā tika organizētas izbraukuma tikšanās ar pagasta pārvalžu vadītājiem un pašvaldības izpilddirektora vietnieci finanšu jautājumos.

2022. gada plānotās vizitācijas notika tikai 10 bibliotēkās. Vizitāciju mērķis bija izvērtēt katras bibliotēkas vidējā termiņa plānošanas dokumentu aktualitāti un pieejamību, krājuma kvalitāti un iepriekšējās akreditācijas atzinumu ieteikumu izpildi. Vizitācijas iepriekš tika saskaņotas ar bibliotēku vadītājiem. Katras bibliotēkas darbs tika izvērtēts pēc vienotiem vērtēšanas kritērijiem.

Pārskata periodā KNCB metodiķe nokārtoja profesionālās kvalifikācijas eksāmenu, iegūstot kvalifikāciju "Bibliotekārs". Bibliotekāru profesionālo kompetenču pilnveidošanai tika organizēti dažādi apmācību pasākumi gan tiešsaistē, gan klātienē, ko vadīja dažādu jomu speciālisti. Papildus mācību semināriem tika piedāvātas gan individuālas, gan grupu konsultācijas un praktikumi, gan redzesloka paplašināšanas aktivitātes.

Krāslavas novada centrālās bibliotēkas organizētie pasākumi:

N.p.k.	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Dalībnieku skaits	Stundu skaits
1.	Medijpratības kompetences, veselība un psihohigiēna. Lektors K.Bikše	45	6
2.	Dokumentu noformēšana. Lektors A. Jerševskis	35	3
3.	Latgaliešu valoda publiskajā telpā - masu medijos, izmantošana ikdienā, kultūras un citos pasākumos. Lektors Valentīns Lukaševičs	47	3
4.	Aktualitātes bibliotēku nozarē. Tikšanās ar KM Arhīvu, bibliotēku un muzeju nodaļas vecāko referenti V. Bērziņu	40	4
5.	Vebinārs "Aktuālais medijpratības jomā - dezinformācijas tendences un faktu pārbaude" kopā ar Klintu Ločmeli	50	3
6.	22 jautājumi par Eiropas Savienību. Informatīvs seminārs par ES kopā ar Ansi Bogustovu	34	3
7.	Radošā darbnīca "Valoda – kultūras un sirds atslēga" Eiropas dienas ietvaros. Lektore I.Vovka	45	3
8.	Seminārs "Digitālie rīki palīgā" kopā ar Ventspils Digitālo centru	47	3
9.	Seminārs "21. gadsimta tendences komunikācijā". Lektore K.Sprūdža	59	4
10.	Izdevumu un citu dokumentu saņemtā sūtījuma reģistrācija, eksemplāru datu pievienošana kopkatalogā. Praktikums	35	2
11.	Autorizācijas datu piešķiršana. Praktikums	26	1
12.	Darbs ar Google izklājlapu. Praktikums	27	2
13.	Emuārs – jaunumi un aktualitātes par to. Praktikums	34	2
14.	Virtuālās izstādes -apskata veidošana Canvā. Praktikums	29	2
15.	Virtuālās izstādes – novadpētniecības publicitātes iespēja. Praktikums	28	2

Tajā pašā laikā, līdzās ikdienas darbam un ārpus tā, tika apgūtas citas apmācību programmas, sava redzesloka paplašināšanai un profesionālas kompetences pilnveidei sadarbībā gan ar LNB, EPALE, LBB, Ventspils digitālo centru, biznesa augstskolu

“Turība”, Latgales plānošanas reģionu, LIKTA, KISC, RSU u.c. Minot dažādas tēmas, gribās uzsvērt, piemēram: "Baumošana un aprunāšana darba vidē", "Projektu nozīme pieaugušo izglītībā", "Zaļais publiskais iepirkums – noderīgs rīks aprites ekonomikas principu ieviešanā", "Latgales iedzīvotāju ar ierobežotām iespējām iesaiste kultūras norisēs", "Mārketinga. Kā pārdot savu pakalpojumu", "Pārliecinoša prezentācija klātienē un attālināti", "Bibliotēku zinību pamati", "Resursi darbam pandēmijas laikā jeb kā neizdegt", "Digitālā fotogrāfija un pēcapstrāde iesācējiem", "Pedagoģiskās darbības pamati" u.c.

2022. gadā BIBLIO projekta ietvaros bibliotēku speciālistiem tika piedāvāts piedalīties specializācijasursos, kas izstrādāti īpaši bibliotēku profesionāļiem radītajiem darba lomu profiliem: Sabiedrības iesaistes un komunikācijas speciālists (CECO) vai Digitālās transformācijas veicinātājs (DIGY). KNCB divas bibliotekāres piedalījās BIBLIO projekta specializācijas kursa pilotmācībās. Abas bibliotēkas darbinieces izvēlējās mācības DIGY specializācijas kursā, lai pilnveidotu savas digitālās, uzņēmējdarbības un caurviju kompetences. Specializācijas kurss norisinājās no 2022. gada februāra līdz novembrim, īstenojot gan jaukta tipa mācības, gan darba vidē balstītas mācības, kopumā mācoties 405 stundas. Projekts turpinās arī 2023. gadā.

Metodiskais un konsultatīvais atbalsts izglītības iestāžu bibliotēkām

KNCB vairāku gadu laikā ir izveidojusies laba sadarbība ar Krāslavas novada izglītības pārvaldi efektīvai jautājumu analīzei. Arī darbs ar Krāslavas un Dagdas pilsētu vispārizglītojošo skolu bibliotekāriem ir pretimnākošs, apzinoties skolu bibliotekāru noslogojumu. Pārskata periodā sadarbībā ar divām Krāslavas skolām turpinājās krājuma rekatalogizācijas un jaunieguvumu ievades process BIS Alise. Komplektēšanas nodaļas speciālisti padziļināti veica sadarbības procesu un konsultēšanas darbu. Pasākumu organizācijas un informēšanas vajadzībām informācija tika nosūtīta un izplatīta skolu bibliotekāru vēstkopā, kā arī ar skolu bibliotekāru un administrācijas personisko starpniecību. Vairāki sadarbības pasākumi jau tradicionāli tiek organizēti vienojoties ar konkrētiem priekšmetu skolotājiem. Novada publiskās bibliotēkas pārskata periodā bieži min veiksmīgu sadarbību ar pirmsskolas izglītības iestādēm, skolu interešu centriem un kaimiņu pagastu vai pilsētas skolu pedagogiem un audzēkņiem.

Ir manāma tendence, ka pagastu skolas bibliotēkas personāla sarakstā netiek iekļautas bibliotekāra štata vienības, attaisnojot to ar zemā finansējuma iespējām. Bibliotekārā darba atbildību uzliekot brīvprātīgajai vai norīkotai personai uz neapmaksātā papildus pienākuma pamata. Tādējādi sadarbība ar skolu bibliotēku izpaliek un notiek tikai sazināšanās ar skolas direktoru LDKK aizpildīšanas gadījumā. Šī tendence ir sastopama gandrīz visās pagastu skolās.

• Sadarbība ar citām iestādēm (metodiskā un konsultatīvā darba jomā)

Konsultatīvi metodiskais darbs pārskata periodā tiek veiksmīgi īstenots ar vairākām valsts, pašvaldības, nevalstiskā sektora institūcijām un brīvprātīgā darba veicējiem, kā piemēram LNB un KM Arhīvu, bibliotēku un muzeju nodaļas speciālistiem, Kuldīgas Galvenās bibliotēkas metodiķi, Ludzas galvenās bibliotēkas kolēģiem, Latvijas Bibliotekāru biedrību

un Krāslavas partnerību, biedrību “Pīlādzītis klubs”, Krāslavas novada pašvaldību, Krāslavas novada pašvaldības Dagdas pilsētas un pagastu apvienību, Krāslavas Vēstures un Mākslas muzeju, Krāslavas Tūrisma informācijas centru u.c., organizējot profesionālās pilnveides pasākumus – lekcijas un ekspozīciju apskatus, lektoru piesaisti, sadarbības pasākumu organizēšanu un informatīvo konsultāciju sniegšanu.

Krāslavas novada centrālās bibliotēkas direktore

V.Magidas

PIELIKUMI

AFIŠAS

**“KO MĒS
PROTAM?”**

PIEDRUJAS
PAGASTA RADOŠO
PERSONU DARBU
IZSTĀDE
PASĀKUMU CIKLS
“IEPAZĪSTINĀM AR
KRĀSLAVAS
NOVADA
PAGASTIEM”.

Izstādes
atklāšana
07.07.
plkst. 11:00

Dabas aizsardzības pārvalde

Krāslavas novada centrālā bibliotēkā
no 10.februāra līdz 14.martam

Mākslinieces
DAIGAS SEGLIŅAS
IZSTĀDE

Daba zīmējumos

IZSTĀDE RĪKO:
Dabas aizsardzības pārvalde
sadarbībā ar Krāslavas novada
centrālo bibliotēku

www.daba.gov.lv www.facebook.com/dabasparvalde twitter.com/dabaDAP

Ziedu laika mets

MĀKSLINIECES
VITAS VIESES
GLEZNU IZSTĀDE

NO 3. JŪNIJA LĪDZ 3. JŪLIJAM
**KRĀSLAVAS NOVADA
CENTRĀLAJĀ BIBLIOTĒKĀ**
DĪĶU IELA 5

Laikos, kad mūsu senči gadu skaitīja pēc Saules kalendāra, viņi gadu iedalīja
četros gada laikos jeb laikmetos. Tie iekļāva astoņus laikus: Pavasara laiku,
Sējas jeb Ziedu laiku, Siena laiku, Rudens laiku, Veļu laiku jeb Dievainas, Leclūs
laiku, Ziemas laiku un Sērnu laiku.
Es sadalīju gadu ziedu gleznās – no pirmajām pavasara sniega rozēm un
tulpēm, no peonijām un nārbuļiem vasaras saulgrīšu skurbumā, līdz
rudeniņajām dālijām un ziemīgiņajām puansetiņām, /V. Viesse/

VITAS VIESES GLEZNU GALERIJA VITA_VIESE

**“KRĀSLAVAS IELAI
PA PĒDĀM”**

Valzinājī, ka
apdzīvotās vietās Latvijā pavisam ir 13 “Krāslavas ielas”?

Pārbaudi savu erudīciju!

Uzspēlē
Krāslavas novada centrālās bibliotēkas veidoto
novadpētniecības spēli,
kas tapa 2021. gadā!

https://ej.uz/kraslavas_ielai_pa_pedam

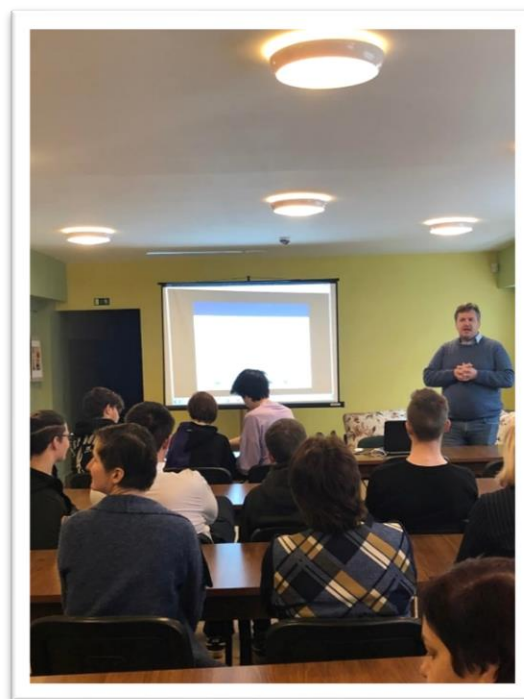
FOTOGRĀFIJAS

Krāslavas novada centrālās bibliotēkas kolektīvs 75.gadu jubilejā

Izstāde no cikla “Ko mēs protam”

Tikšanās ar Ansi Bogustovu

Krāslavas novada bibliotekāri pieredzē pie kuldīdznikiem

Tikšanās ar Eiropas Parlamenta deputātu Ivaru Ijābu

Piedrujas pagasta bibliotēkā

Bērni pie Augstkalnes bibliotēkas

Darbojamies ar papīru un datoru Andzeļu pagasta bibliotēkā

Radošā darbnīca Indras bibliotēkā

Metēdiena Robežniekos

Apzinātais un daļēji atjaunotais ar Konstantīnovas
bibliotēkas atbalstu krucifikss

Kaplavas pagasta bibliotēkā

Dzalu dzimtas tikšanās Aulejas bibliotēkā

Iepazīšanās ar kultūrvēsturiskiem materiāliem Grāveru Bibliotēkā

Nūjošanas nodarbības pie Bērziņu pagasta bibliotēkas

Ziemašvētkus gaidot

Avots:

<http://www.kraslavasvestis.lv/zinas/article/3/ziemassvetkus-gaidot.html>

Krāslavas ģimnāzijas 2.b klases skolēni ar savu klases audzinātāju Intu Beikuli apmeklēja Krāslavas novada Centrālo bibliotēku, lai radītu Ziemašvētku noskaņu sevī.

Bibliotēkas telpās ir ko baudīt. Bērni apskatīja Stanislavas Batarāgas un Jeļenas Juzefovičas teātra leļļu parādi. Skolēniem patika Marijas Žalnerčikas rokdarbu personālizstāde „Ziemā atdzimst brīnumu mežs”. Visi nobildējās Ziemašvētku stūrītī, uzzināja vairāk par Ziemašvētku gaidīšanas laiku – Adventi, iepazīs ar jauno grāmatu kolekciju. Palasīja fragmentus no slavenās rakstnieces Lūsindas Railijas un viņas dēla Harija Vitekera grāmatas „Greisa un Ziemašvētku eņģelis” par Ziemašvētku maģiju. Krustvārdu mīklas minēšanā skolēni iesaistījās ar prieku. Mīklas atslēgvārdi: ZELTS, MIRRES, VĪRAKA, EŅĢELIS, BETLĒME, MARIJA, SVECE, MĪLESTĪBA, LŪGŠANA, EVANĢĒLIJS, KRISTUS, DIEVS un citi gaišie vārdi aicināja pievērst lielāku uzmanību grāmatai „Ilustrētā ģimenes Bībele.” Katrs skolēns uztaisīja sev dekoratīvo eglīti, un visi gandarīti atvadījās no bibliotēkas.

Mēs ceram, ka šī tikšanās Krāslavas bibliotēkā pamudināja katru bērnu ieraudzīt egles svecīšu gaismu arī sevī.

***Viktorija Urbanoviča,
Krāslavas novada Centrālās bibliotēkas
Bērnu literatūras nodaļas vadītāja
Autores un Intas Japiņas foto***

[Pauliņu ģimenes māla podi un stāsti](http://www.kraslavasvestis.lv/zinas/article/3/paulinu-gimenes-mala-podi-un-stasti)

<http://www.kraslavasvestis.lv/zinas/article/3/paulinu-gimenes-mala-podi-un-stasti.html>

14. septembrī Krāslavas novada Centrālajā bibliotēkā svinīgi atklāta keramikas izstrādājumu personālizstāde „Pauliņu ģimenes māla podi un stāsti”, kas būs apskatāma līdz pat 31. oktobrim.

Šī izstāde būtībā ir par radīšanu - tas patiesi ir tas, ko dara Pauliņu ģimene daudzus gadus. Var veidot neskaitāmus vārdu salikumus, kas raksturo Pauliņu mūža aizraušanos, un tie noteikti būs par darbu, pacietību, talantu un mīlestību, tas, ko parāda šī izstāde.

„Latgale ir bagāta keramiķiem, bet mums Krāslavā esat vislabākie no Latgales,” ar uzslavām šajā pasākumā neviens neskopojās, tāpat cilvēki dāsni dalījās atmiņās.

„Valdi pazīstu daudzus gadus,” sacīja bibliotēkas vadītāja Valentīna Maģidas. „Spilgtā atmiņā, kāds viņš atnāca uz Krāslavu un kādi bija tā laika darbi, prieks redzēt, kā tie ir pilnveidojušies, kādas formas un nokrāsas ieguvuši, kas tik nav nācis klāt! Ar Jums viegli komunicēt, ar Jums var sarunāt jebkurā brīdī, Jums katram darbam ir kāds stāsts, un Jūsu aizraujošie joki iederas ikvienā kompānijā. Paldies, ka esat tādi mums, krāslaviešiem!”

Klātesošo jautājumi lielākoties bija adresēti keramiķim Valdim, kurš labprāt pastāstīja, kā pievērsies šim arodam, kā attīstījies un audzis līdz ar laiku. Vispārzināms, ka aiz katra veiksmīga vīrieša stāv spēcīga sieviete, kas viņu iedvesmo un atbalsta, dodot iespēju sasniegt nebijušus augstumus un realizēt savas ieceres. Valda gadījumā tās pat divas: sieva Olga, kas arī ir keramiķe un meita Līga, kas ir jaunā keramiķe ar savu rokrakstu.

„Jau kādu laiciņu es un Olga esam projām no pedagoģiskā darba mākslas skolā, un tagad darām vairāk to, kas mums ļoti patīk – darbs un vaļasprieks „sabis” vienā čupiņā, ir kustība uz priekšu, un tas ir labi – esam laimīgi cilvēki!” tā Valdis.

Droši vien laimīgs jūtas arī ikviens, kam bijusi iespēja paturēt rokās vai iegādāties Pauliņu uzburto mākslas darbus. Nudien maķenīt jābūt burvim, lai māls tevi klausītu un uzvestos tieši tā, kā esi iecerējis. Tagad savas zināšanas un prasmes Pauliņi nodod vairs ne tikai mūsu novada, bet visas Latvijas bērniem un arī pieaugušajiem, kuri apmeklē keramikas darbnīcu Krāslavas amatniecības centrā.

Juris Roga

Noskaidroti vasaras lasīšanas sacensības uzvarētāji

Avots:

<http://www.kraslavasvestis.lv/zinas/article/3/noskaidroti-vasaras-lasisanas-sacensibas-uzvaretaji.html>

Noslēgusies vasaras lasīšanas sacensība „Lasīt ir moderni!”, kuru rīkoja Krāslavas novada Centrālā bibliotēka. Par uzvarētājiem kļuva:

Darja Ignatjeva - meitene no Ukrainas, mācās Varavīksnes vidusskolā, izlasīja 38 grāmatas;

Kaspars Kušnirs, Krāslavas ģimnāzijas skolēns, izlasīja 29 grāmatas;

Darja Avsjukeviča, Krāslavas ģimnāzijas skolniece, izlasīja 25 grāmatas;

Artūrs Grizāns, Krāslavas ģimnāzijas skolēns, izlasīja 24 grāmatas.

Bibliotēkas direktore pateicās Kušniru ģimenei - mammai Daigai, Kristapam, Kasparam un Kārlim, kuri aktīvi piedalījās vasaras lasīšanā un visi kopā izlasīja 46 grāmatas. Daudzi bērni izlasīja vairāk par 10 grāmatām.

Mums ir prieks un gandarījums par katru čaklo lasītāju un viņu izlasīto grāmatu. Lasot grāmatas, mēs patiesībā visi tiekam apbalvoti, jo vislielākā balva ir iespēja izlasīt labu grāmatu.

Viktorija Urbanoviča,

Krāslavas novada Centrālās bibliotēkas Bērnu literatūras nodaļas vadītāja

Margaritas Žavnerčikas foto